

tieto

2017

Vuosikertomus

SISÄLLYSLUETTELO

Toimitusjohtajan katsaus

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

8	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	21	Merkittävimmät riskit
9	Varsinainen yhtiökokous	24	Lähipiiriliiketoimet
10	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	25	Sisäpiirihallinto
12	Hallitus	26	Tilintarkastajat
17	Toimitusjohtaja ja toimiva johto	27	Palkitseminen
19	Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus	34	Kirje palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta

Toimintakertomus ja tilinpäätös

36	Hallituksen toimintakertomus	62	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta
37	IT-markkinoiden kehitys	63	Hallitus
40	Strategian toteutus	65	Toimitusjohtaja ja toimiva johto
43	Taloudellinen tulos	67	Tilintarkastajat
48	Rahavirta ja rahoitus	68	Osakkeet
49	Investoinnit ja kehittäminen	72	Osinko
49	Tilaukanta	73	Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät
50	Merkittävät sopimukset	74	Koko vuoden 2018 näkymät
54	Yritysosotot	74	Taloudellinen kalenteri 2018
55	Henkilöstö	75	Raportoidut vaihtoehtoiset tunnusluvut
58	Muun kuin taloudellisen tiedon informaatio		

76	Viiden vuoden luvut	116	14. Aineettomat hyödykkeet
77	Tunnusluvut katsausjaksoittain	118	15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
78	Tunnuslukujen laskentakaavat	120	16. Myytävissä olevat rahoitusvarat
79	Konsernitilinpäätös	121	17. Myyntisaamiset ja muut saamiset
79	Tuloslaskelma (IFRS)	121	18. Rahavarat
81	Tase (IFRS)	122	Oma pääoma ja velat
83	Rahavirtalaskelma (IFRS)	122	19. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot
84	Laskelma oman pääoman muutoksista (IFRS)	123	20. Lainat
86	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)	123	21. Rahoitustapahtumista aiheutuvien velkojen täsmäytys
86	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	124	22. Varaukset
86	Yhtiö	125	23. Rahoitusleasing
86	Yhtiö	126	24. Ostovelat ja muut velat
86	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	127	Rahoitusinstrumentit - Käyvät arvot ja riskien hallinta
86	Laadintaperusteet	127	25. Rahoitusriskien hallinta
86	Uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat	132	26. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot
98	Tilikauden tulos	134	27. Johdannaiset
98	1. Segmentti-informaatio	135	Konsernin rakenne ja liikearvo
102	2. Valmistusasteen mukainen tulouttaminen	135	28. Tytäryhtiösakkeet
102	3. Liiketoiminnan muut tuotot	137	29. Osuudet yhteisyrityksissä
103	4. Liiketoiminnan muut kulut	139	30. Yritysosot
103	5. Kehittämismenot	140	31. Liikearvon alentumisen testaus
104	6. Rahoitustuotot ja -kulut	141	Muut tiedot
104	7. Osakekohtainen tulos	141	32. Vakuudet ja vastuusitoumukset
105	Työsuhde-etuudet	141	33. Muut vuokrasopimukset
105	8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	142	34. Lähipiiritapahtumat
106	9. Johdon palkkiot vuonna 2017	142	35. Kauden jälkeiset tapahtumat
108	10. Optio-oikeudet ja osakekannustimet	143	Emoyhtiön tilinpäätös
110	11. Eläkejärjestelyt	143	Tuloslaskelma (FAS)
113	Tuloverot	144	Tase (FAS)
113	12. Tuloverot	146	Epäsuora rahoituslaskelma (FAS)
114	13. Laskennalliset verot	147	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot (FAS)
116	Varat		

147	Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
150	Liitteet 1-4
151	Liitteet 5-6
152	Liite 7
153	Liite 8
154	Liite 9
155	Liitteet 10-12
156	Liite 13
157	Liitteet 14-16
158	Liitteet 17-18

159	Liite 19
160	Liite 20
161	Liite 21
162	Voitonjakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä
163	Osakkeet ja osakkeenomistajat
168	Tietoja osakkeenomistajille
169	Tilintarkastuskertomus

Toimitusjohtajan katsaus

KESTÄVÄÄ ARVONLUONTIA KAIKILLE SIDOSRYHMILLE

Tämän päivän datakeskeisessä maailmassa uusien innovaatioiden kysyntä kasvaa ja uutta teknologiaa on omaksuttava yhä nopeammin. Tieto pyrkii olemaan keskeisesti mukana muutoksessa, tavoitteena vakiinnuttaa asema asiakkaiden ensisijaisena kumppanina liiketoiminnan uudistamisessa.

Oli ilahduttava nähdä, että etenimme vuonna 2017 vahvasti suhteessa pitkän aikavälin keskeisiin tavoitteisiimme. Paransimme merkittävästi *asiakaskokemusta, työntekijöiden sitoutumisessa* ja motivaatiossa kehitys jatkui hyvänä sekä *taloudellinen kehitys* vahvana – hyvä kassavirta ja

kannattavuus tukevat osinkojen kasvattamista edellisvuodesta.

Olemme myös ylpeitä siitä, että Tieto nimettiin Thomson Reutersin Top 100 Global Tech Leader -listalle, jolla on kaikkiaan vain 14 eurooppalaista ja 3 pohjoismaista yritystä. Tämä on tunnustus 14 000 työntekijämme pitkäjänteisestä sitoutumisesta innovointiin, hyvään suorituskykyyn ja yhteiskuntavastuuseen.

Tältä vahvalta pohjalta lähdemme innolla vuoteen 2018, joka on myös juhluvuotemme. Tieto on ollut jo 50 vuoden ajan mukana muovaamassa pohjoismaisten yritysten ja yhteiskuntien tulevaisuutta. Näistä lähtökohdista tartumme nytkin markkinan ja datakeskeisen maailman tarjoamiin mahdollisuuksiin ja pyrimme olemaan mukana yhteiskunnan kehityksessä uusien ja monipuolistuvien tavoin.

KOHTI PAREMPIA ASIAKASKOKEMUKSIA

Asiakaskokemus ja asiakkaille tuotettu arvo ovat noin 14 000 työntekijämme päivittäisen työn onnistumisen tärkeimpiä mittareita. Jokainen vuorovaikutustilanne vaikuttaa saumattoman hyvän asiakaskokemuksen syntyyn. Olemme viime vuosina osana yhtiön uudistumista rakentaneet myös toimintamalleja ja työkaluja, joiden avulla pyrimme jatkuvaan kehittämiseen myös asiakaskokemuksen osalta. Olennaista on saadun palautteen tehokas jalkauttaminen organisaatioon, jotta ymmärrys ja toimintatavat vahvistuvat.

Vuonna 2017 paransimme huomattavasti tuloksiamme strategisessa asiakaskokemuksta (CX) mittaavassa kyselytutkimuksessa asiakkaidemme keskuudessa, ja Net Promoter Score -tuloksemme kohosi ennätystasolle. On todella rohkaisevaa nähdä, kuinka vuosien systemaattinen työ yhtiön uudistamiseen ja kulttuurin kehittämisen saralla alkaa tuottaa merkittäviä tuloksia.

Tavoitteenamme on luoda asiakaskokemuksella tulevaisuuden kilpailuetua. Tämä edellyttää, että koko Tiedon globaali tiimi sitoutuu lunastamaan asiakkaille tekemämme lupaukset jokaisessa vuorovaikutustilanteessa, saumattomasti kautta asiakaspolun eri kosketuspisteiden, joka päivä. Tämä puolestaan edellyttää, että vaalimme yrityskulttuuria, jossa työntekijä- ja asiakaskokemus ovat yhtä lailla arvossaan - ja niiden vaikutussuhde tunnistetaan.

TYÖNTEKIJÄKOKEMUS – KESKEINEN MENESTYSTEKIJÄ

Tunnistamme työntekijäkokemuksen keskeiseksi liiketoiminnan menestystekijäksi. Open Source -yrityskulttuurimme tavoite on rakentaa hyvää työntekijäkokemusta ja lisätä henkilöstön sitoutumista. Tätä tukemaan kehitämme myös jatkuvasti digitaalisia työkalujamme ja panostamme moderneihin työympäristöihin. Vuonna 2017 työntekijöidemme yleistä sitoutumista mittaava tulos kohentui edellisvuodesta, ja kehitys on iloksemme jatkunut nousujohteisena vuodesta 2014.

Nykypäivän nopeasti muuttuvassa maailmassa taito- ja osaamisvaatimukset kehittyvät myös tiuhaan. Digitalisaation myötä käytännössä kaikki yritykset muuttuvat teknologiayrityksiksi ja kilpailu osajista kiihtyy. Tieto pyrkii pärjäämään kilpailussa rekrytoimalla osajia uusille palvelualueille, kehittämällä työntekijöiden osaamista, innovoimalla yhdessä asiakkaiden ja laajan kumppaniverkoston kanssa sekä kiinnittämällä jatkuvasti huomiota työntekijöiden hyvinvointiin.

Vuoden 2017 aikana rekrytoimme Tietoon noin 2 300 uutta kollegaa. Lisäksi ruotsalaisen konsultointiyritys Avegan oston myötä tiimiimme liittyi joulukuussa noin 350 asiantuntijaa vahvistamaan toimintaamme konsultointilähtöisillä markkinoilla.

Rohkaisemme aktiivisesti työntekijöitämme tarttumaan ajatukseen oppimisesta elämäntapana. Tarjoamme mahdollisuuksia ja välineitä, kuten kaikille työntekijöille avoin ja jatkuvasti kehittyvä 'Learning as a Lifestyle' -oppimislusta, joiden avulla jokainen voi hankkia uusia tietoja ja taitoja. Osaamista kartutetaan myös tiivistämällä eri yksiköiden ja

toimintojen välistä yhteistyötä - tätä jatketaan aktiivisesti myös vuonna 2018.

INVESTOIMME INNOVAATIOIHIN JA KASVUUN

Tieto panostaa innovaatioihin, etenkin datakeskeisten palvelujen ja teknologioiden, kuten tekoälyn alueella. Nämä innovaatiot kiihdyttävät kasvuumme useilla markkina-alueilla ja eri asiakassegmenteissä.

Vuonna 2017 investointimme innovaatioihin sekä uusiin palveluihin ja teknologioihin pysyivät noin 100 miljoonan euron vuositasolla. Jatkoimme myös tuottavuuden ja laadun parantamista standardoinnin ja automaation avulla.

Viimeisten kahden vuoden aikana olemme lisänneet investointejamme ennen kaikkea datakeskeisiin liiketoimintoihin, valittuihin toimialaratkaisuihin ja muihin kasvaviin palveluihin. Valittuja toimialakohtaisia ratkaisuja ovat sosiaali- ja terveydenhuollon alueelle suunnattu Lifecare, julkisen sektorin asianhallintajärjestelmät sekä finanssitoimialan pankki- ja maksuliikennetarkaisut. Kasvavia palveluja ovat pilvipalvelut, digitaalinen asiakaskokemus ja tietoturvapalvelut.

Viime vuosina olemme hakeneet kilpailukykyä myös yrityskaupoilla ja toteuttaneet kaikkiaan kuusi yritysostoa vuodesta 2013 lukien. Tieto-perheen uusiin tulokas on ruotsalainen konsulttiyhtiö Avega, jonka osto saatiin päätökseen joulukuussa 2017. Nämä yrityskaupat vahvistavat edelleen ohjelmistoliiketoimintaamme ja konsultointikyvykkyksiämme, sekä strategista tavoitettamme olla asiakkaidemme ensisijainen kumppani liiketoiminnan uudistamisessa.

KESTÄVÄ KEHITYS JA VASTUULLISUUS KESKIÖSSÄ

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden merkitys yhteiskunnassamme kasvaa, kun yhä useammat sidosryhmät ovat kiinnostuneita yli liiketoimintojen ja markkina-alueiden ulottuvista kestävästä kehityksen arvoketuista. Yritysvastuunamme tavoitteita on olla edelläkävijä eettisissä kysymyksissä, minimoida ympäristövaikutukset sekä luoda arvoa kaikille sidosryhmille.

Digitaaliset ratkaisut edesauttavat Yhdistyneiden kansakuntien kestävästä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Tieto on jo vuodesta 2010 lähtien tutkinut IT-palveluiden ympäristövaikutuksia ja laskenut asiakkaiden hiilidioksidipäästöjen muutosta, kun manuaalisista prosesseista siirrytään digitaalisiin transaktiopalveluihin. Vuonna 2017 näissä palveluissa saavutettiin yhteensä noin 75 tuhannen hiilidioksiditonin vähennykset, mikä on noin kolme

kertaa yhtä paljon kuin Tiedon omat hiilidioksidipäästöt.

Vuonna 2017 siirryimme käyttämään pohjoismaisissa datakeskuksissamme vain uusiutuvaa sähköä, minkä ansiosta epäsuora energiankulutuksemme laski 4 prosenttia ja siihen liittyvät hiilidioksidipäästöt vähenivät 44 prosenttia. Koko vuoden raportoidut hiilidioksidipäästömme vähenivät 34 prosenttia.

Tavoitteenamme on olla edelläkävijä eettisissä kysymyksissä niillä markkinoilla, joilla toimimme. Yhtäläiset mahdollisuudet, monimuotoisuus ja osallistava kulttuuri edustavat arvoja, joihin olemme sitoutuneet, ja joita meidän on edistettävä kaikessa toiminnassamme. Meillä Tiedossa on nollatoleranssi kaikkea epäeettistä käytöstä kohtaan. 88 prosenttia työntekijöistämme suoritti vuotuisen eettisten periaatteiden ja korruption vastaisen toiminnan verkkokoulutuksen vuonna 2017. Alihankkijoitamme koskevat eettiset periaatteet kattavat nykyään 86 prosenttia vakio toimittajille kohdistuvasta kulutuksestamme. Liiketoiminnan eettisyys on läpi arvoketjumme kulkeva avaintema myös vuonna 2018.

Tieto on allekirjoittanut Yhdistyneiden kansakuntien UN Global Compact -aloitteen koskien ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, korruption vastaista toimintaa ja ympäristöasioita jo vuonna 2010, ja on sitoutunut toimimaan UNGC:n mukaisesti jatkossakin. Vuonna 2017 uudistimme yritys vastuuohjelmamme sidosryhmäpalautteen ja -dialogin pohjalta, ja nyt vastuullisuuden toimintasuunnitelmamme kattaa nykyisen strategiakautemme vuoteen 2020.

DATAKESKEISYYS TUO MARKKINOILLE RUNSAASTI UUSIA MAHDOLLISUUKSIA

Data on digitalisaation raaka-ainetta, jota yritykset kautta toimialojen voivat hyödyntää innovaatio- ja kilpailukykyä parantamiseen. Datakeskeisen maailman mahdollisuuksia tunnustetaan ja niihin tartutaan enenevässä määrin ja kiihtyvällä tahdilla, ja tämän myötä saamme todistaa myös uusien, jopa maailmaa mullistavien, innovaatioiden ja liiketoimintamallien syntymistä sekä eri toimialojen, segmenttien ja liiketoimintojen yhdistymistä.

Tällaisessa toimintaympäristössä uusiin teknologioihin, kuten pilviratkaisuihin, ohjelmistorobotiikkaan, tekoälyyn ja lohkoketjuihin perustuvien palvelujen määrän odotetaan kasvavan ja kiihdyttävän innovaatiota. Näin investointihalukkuus digitaalisiin ratkaisuihin pysyy hyvällä tasolla, myötävaikuttaen näihin liittyvien palveluiden ja konsultaation kysyntään. Tieto pyrkii myös kasvu- ja innovaatiolähtöisen strategiansa avulla kasvattamaan rooliaan asiakkaidensa liiketoiminnan uudistamisessa.

Vuonna 2017 IT-palvelujen markkinat Pohjoismaissa kasvoivat noin 2 prosenttia, ja kasvun odotetaan jatkuvan samanlaisena vuonna 2018. Tiedon ydinmarkkina-alueella kasvu on nopeinta Ruotsissa. Suomessa parantuneet taloussuhdanteet piristävät myös asteittain IT-palvelujen markkinaa. Tuotekehityspalvelujen globaali markkina puolestaan on dynaaminen ja positiivinen, etenkin 5G-verkkoon liittyvien ratkaisujen ja älyliikenteen kehityksen kasvattaessa kysyntää.

TIIMITYÖLLÄ MENESTYKSEEN

Datakeskeinen maailma edellyttää nopeita muutoksia, mutta tarjoaa myös erinomaisia innovaatio- ja kasvumahdollisuuksia. Tässä toimintaympäristössä uskomme vahvasti avoimuuteen ja yhdessä innovointiin. Edistämme näitä arvoja asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa sekä sisäisesti Open Source -kulttuuriimme panostamalla.

Haluan lämpimästi kiittää kaikkia asiakkaitamme, työntekijöitämme, kumppaneitamme ja sidosryhmiämme inspiroivasta ja edistystä mukanaan tuoneesta vuodesta 2017. Odotan innolla yhteistyömme ja yhteisen menestyksemme jatkuvan ja syvenevän myös vuonna 2018.

Kimmo Alkio
Toimitusjohtaja

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tieto on sitoutunut noudattamaan hyvää hallinnointitapaa. Voimassa olevan lainsäädännön sekä Helsingin ja Tukholman pörssien sääntöjen lisäksi Tieto noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen vuonna 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia lukuun ottamatta kahden henkilöstön edustajan valintatapaa hallitukseen (suositus 5). Valintatapa on kuvattu tarkemmin otsikon [Hallitus](#) alla.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Koodi on saatavissa osoitteessa www.cgfinland.fi. Selvitys on annettu erierillisenä hallituksen toimintakertomuksesta, ja se sisältyy yhtiön taloudelliseen katsaukseen 2017.

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta on käsitellyt tämän selvityksen, ja yhtiön tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Selvitys sekä yhtiön aiemmat vastaavat selvitykset on julkaistu Tiedon verkkosivuilla www.tieto.fi/sijoittajille. Verkkosivujen hallinto-osio sisältää ajantasaista tietoa hallinnosta mm. yhtiön varsinaisesta yhtiökokouksesta, yhtiöjärjestyksestä, hallituksesta, johtoryhmästä ja tilintarkastajista sekä palkitsemisesta.

TIEDON HALLINNOINTI

Varsinainen yhtiökokous

Ylintä päätöksentekovaltaa Tiedossa käyttää varsinainen yhtiökokous. Kaikilla yhtiön osakkeenomistajilla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, ja kukin Tiedon osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. Kukaan osakkeenomistaja ei saa kuitenkaan yhtiökokouksessa äänestää enemmällä kuin yhdellä viidesosalla (1/5) kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, mukaan lukien puheenjohtajan, nimittää tilintarkastajat, päättää heidän palkkioistaan ja myöntää yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Lisäksi yhtiökokous päättää optio-ohjelmista sekä valtuuttaa hallituksen esimerkiksi hankkimaan yhtiön omia osakkeita tai päättämään osakeanneista.

Varsinainen yhtiökokous päättää myös vuotuisesta osingonjaosta hallituksen tekemään ehdotukseen perustuen.

Seuraavat henkilöt ovat läsnä Tiedon varsinaisessa yhtiökokouksessa:

- hallitus: puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja ehdotetut uudet jäsenet
- johtoryhmä: toimitusjohtaja ja talousjohtaja
- tilintarkastajat

Lisätietoja vuoden 2018 varsinaisesta yhtiökokouksesta sekä aiemmista yhtiökokouksista, osakkeenomistajista ja osallistumismahdollisuuksista löytyy Tiedon verkkosivuilta.

Tiedon varsinainen yhtiökokous 2017

- Vuonna 2017 Tiedon varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.3. Hotel Clarionissa Helsingissä. Kokouksessa oli läsnä 532 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 47 792 617 osaketta (64,5 % liikkeeseen lasketuista osakkeista).
- Vuonna 2017 ei pidetty ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Tiedon vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyviä ehdotuksia varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimikunta koostuu viidestä jäsenestä. Neljä jäsenistä edustaa niitä neljää osakkeenomistajaa, joilla on 31.8. eniten yhtiön osakkeita ja ääniä ja jotka haluavat osallistua nimitysprosessiin.

Tieto Oyj:n hallituksen puheenjohtaja toimii viidentenä jäsenenä. Toimikunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimitystoimikunta on nimitetty. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on perustettu toistaiseksi. Nimitystoimikunnan työjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta (www.tieto.com/investors/tietos-governance/shareholders).

Vuoden 2018 yhtiökokoukselle esitykset valmistellut nimitystoimikunta koostuu seuraavista, yhtiön osakkeenomistajien nimittämistä henkilöistä:

Cevian Capital Partners Ltd:n nimittämänä:

Martin Oliw
Päätoimi: osakas, Cevian Capital AB
Syntymävuosi: 1977
Kansalaisuus: Ruotsi
Ekonomi, diplomi-insinööri

Solidium Oy:n nimittämänä:

Antti Mäkinen
Päätoimi: toimitusjohtaja, Solidium Oy
Syntymävuosi: 1961
Kansalaisuus: Suomi
Oikeustieteen kandidaatti

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen nimittämänä:

Timo Ritakallio
Päätoimi: toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
Syntymävuosi: 1962
Kansalaisuus: Suomi
Tekniikan tohtori, oikeustieteen kandidaatti, MBA

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elon nimittämänä:

Satu Huber
Päätoimi: toimitusjohtaja, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo
Syntymävuosi: 1958
Kansalaisuus: Suomi
Kauppatieteen maisteri

Tieto Oyj:n hallituksen edustajana:

Kurt Jofs

Toimikunta päätti, että sen puheenjohtajana toimii Martin Oliw. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui 6 kertaa ja esitteli Tiedon hallitukselle 15.2.2018 ehdotuksensa vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän ja nykyisten hallituksen jäsenten Kurt Jofsin, Harri-Pekka Kaukosen, Timo Ahopellon, Johanna Lammisen, Endre Rangnesin ja Jonas Synnergrenin valitsemista uudelle toimikaudelle. Lisäksi uudeksi jäseneksi nimitystoimikunta ehdottaa Liselotte Hägertz Engstamia. Sari Pajari ja Jonas Wiström ovat ilmoittaneet, että he eivät ole käytettävissä uudelleenalintaan. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Kurt Jofsin valintaa hallituksen puheenjohtajaksi.

Ehdotettujen henkilötiedot ja osakeomistukset yhtiössä ovat nähtävissä yhtiön verkkosivuilla (www.tieto.com/cv).

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa hallituksen jäsenille samansuuruisia vuosipalkkioita kuin edellisenä vuonna: puheenjohtaja 91 000 euroa, varapuheenjohtaja 55 000 euroa ja

hallituksen jäsen 36 000 euroa. Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi ehdotetaan, että hallituksen jäsenelle maksetaan sama 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta. Tieto-konsernin palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei yhtiön käytännön mukaan makseta palkkiota.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta hankittavina Tieto Oyj:n osakkeina. Osakkeet hankitaan kahden viikon kuluessa Tieto Oyj:n osavuositarkastuksen 1.1.–31.3.2018 julkistuksesta. Ehdotuksen mukaan varsinainen yhtiökokous päättäisi osakkeiden hankkimisesta suoraan hallituksen jäsenten lukuun, mikä katsotaan asianmukaiseksi tavaksi hankkia osakkeita sisäpiirisäännöksiä noudattaen. Toimikunnan näkemyksen mukaan hallituksen jäsenten pitkäaikaisen osakeomistuksen lisääminen yhtiössä edistää kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallitus

Tiedon hallituksen velvollisuutena on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajien etua.

Tiedon hallituksen kokoonpano ja valinta

Tiedon yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään kuudesta ja enintään kahdestatoista jäsenestä, joiden toimikausi on yksi vuosi.

Yhtiö on määritellyt tavoitteeksi, että hallituksen jäsenten tulee ammatillisen pätevyyden lisäksi edustaa kumpaakin sukupuolta sekä eri ammatteja ja koulutusaloja ja että hallituksella kokonaisuutena tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus yhtiön toimialasta ja markkinoista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien edustajista, valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanoksi. Sen lisäksi, että hallitus on sisällyttänyt yllä mainitut monimuotoisuutta koskevat periaatteet työjärjestykseensä, yhtiö myötävaikutti siihen, että periaatteet sisällytettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestykseen ja huomioitiin etsittäessä uusia hallituksen jäseniä.

Yhtiökokouksen valitsemien hallituksen jäsenten sukupuolijakauma on pysynyt samana vuodesta 2012 ja ollut 2:6 (eli naisjäsenten osuus on ollut noin 33,3 % ja miesjäsenten 66,7 %).

Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstö valitsee kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä hallitukseen henkilöstön edustusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Henkilöstön edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Tämä erityinen asettamisjärjestys poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksesta 5 ”Hallituksen valinta”. Henkilöstöedustus perustuu lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa, ja siitä on alun perin sovittu Tieto-konsernin ja sen henkilöstön välillä vuonna 2001.

Henkilöstöedustuksen tavoitteena on mm. tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa konsernin sisällä, lisätä luottamusta yritysjohdon ja henkilöstön välillä sekä vahvistaa henkilöstön turvallisuuden tunnetta. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon nimittämistä tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteiden ehtoja tai työtaisteluihin liittyviä seikkoja.

Hallitus 31.12.2017

Nimi	Syntymävuosi	Kansalaisuus	Koulutus	Päätoimi
Kurt Jofs (puheenjohtaja)	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja)	1963	Suomi	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen
Timo Ahopelto	1975			Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Johanna Lamminen	1966	Suomi	Tekniikan tohtori, MBA	Toimitusjohtaja, Gasum Ltd
Sari Pajari	1968	Suomi	Diplomi-insinööri	Johtaja, myynti ja markkinointi, Metsä Board Oyj
Endre Rangnes	1959	Norja	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Jonas Synnergren	1977	Ruotsi	Kauppatieteen maisteri	Osakas, Cevian Capital AB
Jonas Wiström	1960	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen
Esa Koskinen (henkilöstön edustaja)	1955	Suomi	Kauppatieteen maisteri	Testisuunnittelija
Anders Palkint (henkilöstön edustaja)	1967	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Vanhempi projektipäällikkö

Riippumattomuus ja osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin 2017

	Hallituksessa vuodesta	Riippumaton	Hallituksen kokoukset	Tarkastus- ja riskivaliokunnan kokoukset	Palkitsemisvaliokunnan kokoukset	Väliäikaisten valiokuntien kokoukset
Kurt Jofs	2010	Kyllä	17/17	1/1	4/4	7/7
Harri-Pekka Kaukonen	2016	Kyllä	17/17	5/5	2/2	1/7, 1/1
Timo Ahopelto ¹⁾	2017	Ei	14/15	5/5	-	2/7, 2/2
Johanna Lamminen	2016	Kyllä	17/17	5/6	-	-
Sari Pajari	2012	Kyllä	16/17	-	5/6	-
Endre Rangnes	2014	Kyllä	15/17	-	6/6	2/2
Jonas Synnergren	2012	Ei	17/17	6/6	-	7/7, 1/1, 2/2
Jonas Wiström ¹⁾	2017	Kyllä	13/15	-	3/4	1/1
Markku Pohjola ²⁾	2009	Kyllä	2/2	-	2/2	1/1
Lars Wollung ³⁾	2015	Kyllä	1/1	1/1	-	-
Esa Koskinen	2014	-	17/17	-	-	-
Anders Palkint	2014	-	15/17	-	-	-
Robert Spinelli (Anders Palkintin varajäsen)		-	1/17	-	-	-

¹⁾ Hallituksen jäsen 23.3.2017 alkaen.²⁾ Hallituksen puheenjohtaja 23.3.2017 saakka.³⁾ Hallituksen jäsen 1.3.2017 saakka.

Kaikki Tiedon hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kuusi jäsentä kahdeksasta on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenen riippumattomuus arvioidaan hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Hallituksen jäsenen tulee ilmoittaa hallitukselle mahdollisista muutoksista, jolloin riippumattomuus arvioidaan uudestaan.

Yksityiskohtaisemmat taustatiedot hallituksen jäsenistä, kuten työkokemus, nykyiset ja entiset luottamustehtävät sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvitys on esitetty Tiedon verkkosivuilla (www.tieto.fi/sijoittajille).

Tiedon hallituksen tehtävät

Hallituksen keskeisimmät tehtävät ja työskentelyn periaatteet on määritelty hallituksen kirjallisessa työjärjestyksessä. Lisäksi hallituksen työskentely perustuu vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan.

Hallitus:

- hyväksyy yhtiön arvot, strategian ja organisaatorakenteen
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy yhtiön vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin ja valvoo niiden toteutumista
- seuraa yhtiön toimivan johdon nimitykseen liittyviä kysymyksiä, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan
- päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta, asettaa vuotuiset tavoitteet ja arvioi niiden saavuttamista
- päättää toimitusjohtajan suorien alaisten palkitsemisesta
- käy läpi suurimmat riskit ja niiden hallinnan vähintään kerran vuodessa
- käy läpi ja hyväksyy osavuosikatsaukset, vuosikertomukset ja tilinpäätöksen
- käy läpi ja hyväksyy yhtiön tärkeimmät politiikat
- vastaa organisaation ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasioiden strategiasta
- tapaa yhtiön tilintarkastajat vähintään kerran vuodessa ilman yhtiön johdon läsnäoloa
- nimittää hallituksen valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat ja määrittelee valiokuntien tehtävät
- käy läpi arviot valiokuntiensa ja toimitusjohtajan työskentelystä
- arvioi omaa toimintaansa.

Tiedon hallituksen työskentely

Hallitus kokoontuu 1–2 kuukauden välein. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksissa ovat läsnä toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä lakiasiaintoimittaja, joka toimii kokousten sihteerinä. Ennalta sovittujen kokousten lisäksi hallituksen puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle tarvittaessa sekä joko sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä.

Hallituksen valiokunnat ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen käsittelemät asiat. Hallitus saa tietoja yrityksen taloudellisesta tuloksesta kuukausittain ja tarkemmat taloudelliset raportit neljännesvuosittain. Aineisto kaikista käsiteltävistä asioista toimitetaan hallituksen jäsenille neljä päivää ennen kokousta. Muu mahdollinen aineisto toimitetaan johdon aloitteesta tai hallituksen pyynnöstä. Hallituksen jäseniä informoidaan välittömästi kaikista merkittävistä tapahtumista.

Tiedon hallituksen työskentely vuonna 2017

- Vuonna 2017 hallitus kokoontui 17 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 96.6.
- Vuoden aikana hallitus kokoontui kerran ilman yrityksen johtoa.
- Hallitus piti yhden kokouksen tilintarkastajan kanssa.
- Hallitus tapasi tilintarkastajan kerran ilman johdon läsnäoloa.

Hallituksen työskentelyn arviointi

Tiedon hallituksen työskentelyä arvioidaan vuosittain. Arviointi tehtiin viimeksi vuoden 2017 loppupuolella yhdessä ulkoisen konsultin kanssa. Arvioinneissa tarkastellaan hallituksen tietämystä yhtiön toiminnasta ja johtamisesta sekä sen toimialaosaaamista. Lisäksi arvioidaan hallitustyöskentelyn tehokkuutta.

Osakkeenomistajien nimitystoimikuntaa informoidaan arvioinnin tuloksista, ja ne otetaan myös huomioon hallituksen laatiessa seuraavaa vuotuista toimintasuunnitelmaansa.

Hallituksen valiokunnat

Tiedon hallitusta avustaa kaksi pysyvää valiokuntaa, jotka valmistelevat hallituksen vastuulla olevia asioita. Hallitus määrittelee valiokuntien tehtävät ja päättää niiden kokoonpanosta. Koko hallitus vastaa valiokunnille määrätystä tehtävistä.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yrityksen

toimivaan johtoon. Jäsenten enemmistön tulee olla riippumattomia yhtiöstä. Yhtiön henkilöstöjohtaja toimii kokousten sihteerinä.

Vuonna 2017 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kaikki jäsenet olivat myös riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenet olivat

- Kurt Jofs (puheenjohtaja)
- Sari Pajari
- Endre Rangnes
- Jonas Wiström

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle. Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- seurata palkitsemisohjelmien tavoitteiden toteutumista, palkitsemissuunnitelmien toteutumista, suoritusarviointia ja palkkioiden määrittämistä
- valvoa tulospalkkion maksamisella määriteltyjen tavoitteiden toteutumista palkitsemisohjelman mukaisesti
- valmistella esitys hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi
- valmistella esitys valiokuntien jäseniksi ja puheenjohtajiksi sekä valiokuntien tehtäviksi ja vastuualueiksi
- seurata hallinnon ja ohjauksen tilaa
- valmistella esitys toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkitsemisesta sekä henkilöstön palkitsemisperiaatteet
- valmistella hallitukselle optio-ohjelmat ja muut osakkeisiin perustuvat kannustinohjelmat
- arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- valmistella johtoryhmän arviointia
- valmistella esitys hallituksen työjärjestykseksi.

Palkitsemisvaliokunnan työskentely vuonna 2017

- Vuonna 2017 valiokunta kokoontui 6 kertaa ja osallistumisprosentti kokouksissa oli 93.
- Tärkeimmät käsitellyt asiat olivat työjärjestyksen mukaisten asioiden lisäksi palkitsemisen kehittäminen ja katselmointi. Valiokunta myös seurasi lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien toimivuutta ja sitä, että ne tukevat asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Tarkastus- ja riskivaliokunta

Tarkastus- ja riskivaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yhtiön toimivaan johtoon ja jotka ovat riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Puheenjohtajan ja jäsenet nimittää yhtiön hallitus. Vähintään yhden jäsenen tulee olla perehtynyt laskentatoimeen, kirjanpitoon tai tarkastukseen. Kokousten sihteerinä toimii yhtiön apulaislakiasiainjohtaja.

Vuonna 2017 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kaikki jäsenet olivat myös riippumattomia yhtiöstä ja kaksi heistä merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikilla jäsenillä on pitkäaikainen kokemus yrityksen johtamisesta ja taloudesta ja näin ollen myös vaadittu asiantuntemus.

Hallituksen päätöksen mukaisesti tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenet olivat

- Harri-Pekka Kaukonen (puheenjohtaja)
- Timo Ahopelto
- Johanna Lamminen
- Jonas Synnergren

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa ja tapaa yhtiön tilintarkastajat myös ilman yhtiön johdon läsnäoloa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle.

Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- käydä läpi ja valvoa sisäistä valvontaa, erityisesti taloudellista raportointiprosessia ja riskienhallintaa
- käydä läpi osavuositarkastukset, toimintakertomus ja tilinpäätös
- arvioida, miten yrityksessä noudatetaan lainsäädäntöä, määräyksiä ja yrityksen eettisiä periaatteita
- arvioida sisäisen valvonnan ja tarkastuksen riittävyttä
- käydä läpi, arvioida ja hyväksyä sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma
- arvioida riskienhallinnan kattavuutta ja seurata sen tehokkuutta
- käydä läpi merkittävät riskit ja tavanomaisesta poikkeavat liiketoimet
- valmistella hallituksen päätettäväksi esitys yhtiökokoukselle tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan
- arvioida tilintarkastajien riippumattomuutta ja tilintarkastussuunnitelmaa ja käydä läpi tilintarkastuskertomukset
- valvoa tilintarkastusta ja käydä läpi

tilintarkastajien kanssa kysymykset, jotka tulee saattaa hallituksen tietoon.

Tarkastus- ja riskivaliokunnan työskentely vuonna 2017

- Vuonna 2017 valiokunta kokoontui 6 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 97,2.
- Työjärjestyksessä mainittujen säännöllisten asioiden lisäksi valiokunta keskittyi projektien ja toimitusten hallintaan ja laatuksymyksiin sekä sääntelymuutosten toteutukseen (esim. IFRS 15, muiden kuin taloudellisten tietojen julkistaminen ja EU:n tietosuoja-asetus).

Toimitusjohtaja ja toimiva johto

Tieto-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä toimialaryhmien, palvelualueiden ja tuotekehityspalveluiden organisaatioista. Toimialaratkaisut-palvelualue sisältää itsenäisesti toimivan Datakeskeiset liiketoiminnot -yksikön.

Toimitusjohtajan nimittää yrityksen hallitus, ja hän on vastuussa konsernin operatiivisesta johtamisesta sekä sisäisestä tehokkuudesta ja laadusta.

Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, johon kuuluvat toimialaryhmien ja palvelualueiden johtajat, Datakeskeisten liiketoimintojen johtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimitykset toimitusjohtajan esityksen pohjalta.

Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastuualueidensa tuloksesta ja kehityksestä, ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa. Pääsääntöisesti vastuualueiden (toimialaryhmät, palvelualueet ja tuotekehityspalvelut) liiketoimintayksiköt tekevät päätökset omasta liiketoiminnastaan ja vastaavat operatiivisista tehtävistään.

Toimialaryhmä-, palvelualue- ja tuotekehityspalveluorganisaatioilla on tulosvastuu. Johtoryhmä valvoo myös yhteiskuntavastuun (CR) periaatteiden toteutumista ja hyväksyy sen tavoitteet yhdessä hallituksen kanssa.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2017

Kimmo Alkio

Toimitusjohtaja
Syntymävuosi: 1963
Kansalaisuus: Suomi
Ekonomi ja Executive MBA
Yhtiössä vuodesta 2011

Håkan Dahlström

Johtaja, Teknologiapalvelut ja uudistaminen
Syntymävuosi: 1962
Kansalaisuus: Ruotsi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2014

Lasse Heinonen

Talousjohtaja
Syntymävuosi: 1968
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2011

Ari Järvelä

Johtaja, Datakeskeiset liiketoiminnot
Syntymävuosi: 1969
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2001

Satu Kiiskinen

Johtaja, Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut
Syntymävuosi: 1965
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2013

Katariina Kravi

Henkilöstöjohtaja
Syntymävuosi: 1967
Kansalaisuus: Suomi
Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiössä vuodesta 2012

Tom Leskinen

Johtaja, Tuotekehityspalvelut
Syntymävuosi: 1966
Kansalaisuus: Suomi
Tekniikan lisensiaatti
Yhtiössä vuodesta 2013

Cristina Petrescu

Johtaja, Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi
Syntymävuosi: 1968
Kansalaisuus: Ruotsi
Tietojenkäsittelytieteiden maisteri
Yhtiössä vuodesta 2002

Christian Segersven

Johtaja, Finanssipalvelut
Syntymävuosi: 1975
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2013

Johtoryhmän palkitseminen on esitetty taulukoissa osiossa [Palkitseminen](#). Yksityiskohtaisempia tietoja, kuten johtoryhmän jäsenten täydelliset ansioluettelot, löytyy Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.fi/sijoittajille).

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Tiedon sisäinen valvonta tukee strategian toteutusta ja varmistaa, että yhtiössä noudatetaan lakeja ja määräyksiä. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talusvalvonnasta ja sisäisestä tarkastuksesta sekä niitä tukevista politiikoista.

Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja noudattaa strategisia tavoitteita. Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön taloudellinen raportointi sekä johdolle tarjottava tieto on paikkansapitävää, luotettavaa, kattavaa ja ajantasaista. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa korostetaan eettisiä arvoja sekä hyvää hallinnointitapaa ja riskienhallintaa.

Sisäiseen tarkastukseen ja riskienhallintaan liittyvät käytännöt ovat osa Tiedon johtamisjärjestelmää, ja ne on integroitu liiketoiminta- ja suunnitteluprosesseihin.

Riskienhallinta

Tieto käyttää systemaattista riskienhallintaa kehittääkseen liiketoiminnan tehokkuutta, valvontaa, kannattavuutta ja jatkuvuutta.

Riskienhallintamalli koostuu riskienhallintaorganisaatiosta, ohjeistuksesta sekä riskienhallinnan järjestelmästä ja välineistä. Riskienhallintaorganisaatio kehittää ja ylläpitää yhtiön riskienhallintaa, mukaan lukien riskien raportointia, riskienhallinnan johtamista sekä erilaisten riskien seuranta. Riskienhallintaan kuuluu seuraavat kategoriat: strategiset, taloudelliset sekä toiminnallisten ja liiketoiminnan säännösten noudattamiseen liittyvät riskit.

Kunkin prosessin omistaja on vastuussa käytäntöjen jatkuvasta kehittämisestä ja parantamisesta mukaan lukien kontrollit ja riskien hallinta. Riskienhallintajohtaja vastaa Tiedon riskienhallinnan järjestämisestä ja johtamisesta. Sisäinen tarkastus varmistaa riskienhallinnan tehokkuuden liiketoiminnassa. Tarkastus- ja riskivaliokunta seuraa yrityksen riskienhallinnan, taloudellisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen riittävyttä.

Tieto on myös määritellyt vaatimustenmukaisuus-hallintajärjestelmän (Compliance Management System), joka kattaa organisaation, ohjausmallin ja vuosisuunnitelman. Konsernin Compliance Officer vastaa säädösten noudattamismallin tehokkuudesta ja toimivuudesta sekä työskentelyn koordinoinnista. Vuonna 2017 yhtiö jatkoi hanketta, jonka tavoitteena on perehdyttämiskäytäntöjen ja valintakriteerien kehittäminen alihankkijoiden sekä kolmansien osapuolten riskienhallinnan suhteen.

Riskienhallinnan kehittäminen

Vuoden 2017 aikana tehdyt tärkeimmät parannukset olivat Tiedon GRC-järjestelmän (hallinnointimalli, riskit ja säädösten noudattaminen) täydellinen uudistaminen ja EU:n tietosuojasetuksen mukaisen riskiarvion sisällyttäminen GRC-järjestelmään. Lisäksi Tieto toteutti ja otti käyttöön täysin uuden turvallisuuspoikkeamien raportointi- ja käsittelymoduulin osana GRC-järjestelmää ja ryhtyi suunnittelemaan uutta liiketoiminnan jatkuvuusmoduulia, jolla voidaan vahvistaa riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa liiketoimintayksiköissä.

Riskienhallintamallin kehittäminen tapahtuu kiinteässä yhteistyössä Tiedon riskienhallinta, laatu- ja turvallisuus organisaatioiden kanssa. Malli on Tiedon johtoryhmän hyväksymä ja tarkastus- ja riskivaliokunnan vahvistama.

Taloudellinen valvonta

Taloudelliseen raportointiin kohdistuvan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että taloudellinen raportointi, mukaan lukien osavuosisikatsaukset ja tilinpäätökset, on

paikkansapitävää ja että taloudellinen raportointi noudattaa lakeja ja muuta sääntelyä. Tiedon tarkastus- ja riskivaliokunta valvoo Tiedon ulkoista taloudellista raportointia.

Taloudellinen raportointiprosessi ja vastualueet

Tiedolla on yhtenäinen laskenta- ja raportointijärjestelmä. Konsernitilinpäätöksen laadinta ja raportointi perustuvat raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa kaikkien konsernille raportoivien kustannuspaikkojen ja juridisten yhtiöiden valvonnan. Taloudellinen raportointi koostuu kuukausittaisista tulosraporteista, jotka sisältävät kaikki tärkeimmät tunnusluvut, juoksevista ennusteista ja neljännesvuosikatsauksista.

Yksiköiden Finance Partnerit, johtoryhmä ja hallitus käyvät taloudelliset raportit läpi säännöllisesti. Seurannassa toteutumia verrataan tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisiin raportointikausiin. Mikäli toteutuneet tulokset poikkeavat näistä, johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä.

Sisäinen tarkastus

Tiedon sisäinen tarkastus suorittaa sekä liiketoiminnan tarkastusta että sisäisen valvonnan tehtäviä.

Liiketoiminnan tarkastuksen tavoitteena on varmistaa Tiedon toiminnan tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus. Sisäisen valvonnan tehtäviin kuuluu arvioida ja varmistaa yhtiön sisäisten kontrollien ja Tiedon riskienhallinnan riittävyys ja tehokkuus. Sisäiset tarkastukset suunnitellaan ja toteutetaan itsenäisesti mutta yhteistyössä muiden valvontatoimintojen ja tilintarkastajien kanssa.

Tarkastuksia voidaan myös käynnistää esimerkiksi Whistleblowing-ilmoitusten, petosyritysten, väärinkäytösten tai muiden lain tai yhtiön politiikkojen ja sääntöjen vastaisten toimien perusteella. Sisäinen tarkastus raportoi yhtiön talousjohtajalle, toimitusjohtajalle sekä tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Tarkastus- ja riskivaliokunta hyväksyy sisäisen tarkastuksen edellisvuoden vuosiraportin sekä kuluvan vuoden tarkastussuunnitelman.

Merkittävimmät riskit

Tiedon riskit on jaettu strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vaatimustenmukaisuuteen (compliance) liittyviin riskeihin.

Strategiset riskit liittyvät markkinoiden volatiliiteettiin, uusista teknologioista johtuvan tietotekniikkamarkkinoiden muutoksen (ml. yhteiskunnan nopea digitalisaatio ja automaatio) hallintaan, osaamisen riittävän nopeaan uusiutumiseen, kykyyn reagoida uusiin markkinoimijoihin, riippuvuuteen tietyistä suurista asiakkaista erällä liiketoiminta-alueilla sekä toimitusten laadun vakiinnuttamiseen dynaamisessa liiketoimintaympäristössä.

Toiminnalliset riskit liittyvät liiketoimintamallin muuttamiseen liiketoimintayksiköissä, riskien ja jatkuvuuden hallintaan, asiakkaiden tarjouspyyntöihin ja vaatimusten analysointiin sekä korkean ammattitaidon ja laadun varmistamiseen toimitusten hallinnassa.

Taloudelliset riskit koostuvat pääasiassa luottoriskistä, valuuttariskistä, korkoriskistä ja likviditeettiriskistä.

Sääntelyyn liittyvät riskit liittyvät siihen pystyykö organisaatio tunnistamaan tai noudattamaan lainsäädännössä ja muissa määräyksissä tapahtuvia lukuisia muutoksia (esim. EU:n tietosuoja-asetus, korruptiota ja lahjuksia koskeva lainsäädäntö, sisäpiirisääntely tai vientivalvontasääntely), sisäisiä politiikkoja ja sääntöjä tai eettistä toimintatapaa ja korkeaa moraalialia.

Riskit ryhmitellään yhtiön GRC-järjestelmän avulla riskikarttoihin, jotka yksiköiden johtoryhmät ja tarkastus- ja riskivaliokunta käyvät läpi. Yhtiön merkittävimmät riskit sekä toimenpiteet niiden hallitsemiseksi on kuvattu alla.

Markkinoiden volatiliiteetti

Muutokset pohjoismaisilla päämarkkinoilla vaikuttavat markkinaolosuhteisiin ja johtavat volatiliiteettiin, millä saattaa olla kielteinen vaikutus pohjoismaisten markkinoiden kasvuun. Muutokset taloudellisessa ympäristössä ja asiakaskysynnässä saattavat vaikuttaa sekä liiketoiminnan volyymiin että

hintatasoon, mikä voi johtaa odotettua alempaan liikevaihtoon tai hitaampaan liikevaihdon kasvuun.

Jatkuvia palveluja koskevat monivuotiset sopimukset vähentävät osaltaan näitä vaikutuksia. Tieto pyrkii myös solmimaan pitkäaikaisia liikesuhteita ja olemaan avainasiakkaidensa pääasiallinen toimittaja, mukaan lukien koko elinkaaren kattavat tietotekniikkapalvelut.

Yhtiö seuraa tarkasti investointien kustannuksia ja tuloksia ja huomioi nämä päätöksenteossaan. Globaali palvelutarjonta, uusien tuotteiden myyminen olemassa oleville asiakkaille ja kova hintakilpailu ovat globaalin toimitusmallin kehittämisen tärkeimmät ajurit tietotekniikkasektorilla. Tiedon asemaa Pohjoismaiden johtavana pilvipalvelutoimittajana yrityksille tuetaan olemassa olevalla ja uudella osaamisella sekä oikeiden kumppanien valinnalla.

Muutos ja transformaatio

Yhtiön transformaatio ja uudelleenorganisointi saattavat aiheuttaa muutoksen vastustusta, mikä saattaa pidentää siirtymävaihetta ja vaikuttaa toiminnan tehokkuuteen vielä muutoksen jälkeenkin.

Tiedossa muutoksenhallinta on keskitetty yhteen toimintoon (PMO), joka tarjoaa vakioituja työkaluja ja järjestelmiä muutoksenhallintaan mukaan lukien viestintä, tavoitteiden asettaminen sekä strategian toteuttamiseen ja muutosvaiheeseen liittyvä koulutus. Toimintoa voidaan hyödyntää myös uudelleen koulutuksen suunnittelussa, rekrytoinnissa ja henkilöstön vaihtuvuuden vähentämisessä yhtiön pyrkiessä vastaamaan uusien markkinoimijoiden asettamiin haasteisiin.

Koska merkittävä osa Tiedon liikevaihdosta ja suurin osa sen tuloksesta tulee Suomesta, korkea markkinaosuus tekee kasvamisen vaikeammaksi, vaikkakin se on mahdollista. Ruotsi on toiseksi suurin markkina, ja edustaa selvää kasvupotentiaalia.

Lisäksi noin puolet nykyisestä konsultointiin liittyvästä liikevaihdosta kertyy lyhytaikaisista sopimuksista, mutta hyvä tilauskanta vähentää tähän liittyvää riskiä.

Nopeat muutokset eri alueiden markkinaympäristössä, asiakaskysynnässä sekä asiakkaiden strategioissa tai kilpailutilanteessa saattavat vaikuttaa kielteisesti Tiedon toimintaan ja kannattavuuteen.

Hajauttaakseen liiketoimintaansa Tieto tarjoaa myös palveluja useille eri toimialoille ja haluaa kehittää liiketoimintavalikoimaansa tarjoamalla koko elinkaaren kattavia tietotekniikkapalveluja vahvistaen näin asemaansa sekä nykyisten että uusien asiakkaiden keskuudessa. Tieto myös pyrkii parantamaan kilpailukykyään edelleen palvelutuotantoa teollistamalla ja ratkaisuja standardoimalla ja myös näin vähentämään riskiä.

Palveluiden jatkuvuus

Asiakkaiden ja yhteiskunnan luottamus perustuu sataprosenttiseen käytettävyyteen. Tämän vuoksi liiketoiminnan jatkuvuuden suunnittelu on etusijalla Tiedon toiminnassa sen varmistamiseksi, että vikasietoisuus on sopivalla tasolla.

Jotta Tieto voi vähentää palvelun jatkuvuuteen liittyviä riskejä ja ymmärtää paremmin konesalien riippuvuussuhteita, IT-resurssien ja asiakokonaisuuksien hallintaa sekä seurantajärjestelmiä ylläpidetään ja uudistetaan jatkuvasti. Laajan liiketoiminnan keskeytysvakuutuksen lisäksi Tiedon palautus- ja varmuuskopiointijärjestelmät varmistavat mahdollisten palvelukatkosten hoidon. Tapahtumien analysointi, parhaat käytännöt ja kokemukset aiemmista tapahtumista auttavat valmistautumaan palvelun jatkuvuuteen liittyviin riskeihin ja vähentämään niitä.

Tarjouspyyntöihin ja toimitusten hallintaan liittyvät laatu- ja kustannukset

Virhearviot asiakkaiden muuttuvien tarpeiden, liiketoimintaprosessien sekä tarkkojen vaatimusten ymmärtämisessä ja analysoinnissa saattavat johtaa projektien ja palvelujen virheelliseen mitoittamiseen, mikä voi vaikeuttaa asiakassopimusten noudattamista. Tämä voi puolestaan johtaa projektien aikataulujen venymiseen, tappioihin tai asiakassopimusten irtisanomiseen.

Tieto kerää jatkuvasti palautetta asiakkailtaan voidakseen ymmärtää paremmin eri liiketoiminta-alueiden vaatimukset. Tarjousten riskienhallintaa, vaatimusten analysointia, toimitusten hallintaa sekä niiden laadunvarmistusta parannetaan jatkuvasti riskien vähentämiseksi. Tieto on myös kehittänyt riskienhallintatyökaluja, joiden avulla voidaan paremmin ymmärtää asiakkaiden tarjouspyyntöjä ja hallita riskejä myynnistä aina toimituksiin saakka. Jos

asiakkaan liiketoimintavaatimuksissa tapahtuu muutoksia, niistä johtuvat projektitoimitusten muutokset hallinnoidaan sopimusten mukaan projektioorganisaatioissa standardimenetelmin.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kova kilpailu ja uusien palveluiden kysyntä edellyttävät osaamisen nopeaa uudistamista, uuden osaamisen saamista ja vanhan liiketoimintaosaamisen säilyttämistä, jotta yhtiö voi kehittää uusia palvelumalleja ja palveluita. Tiedon menestys perustuu sitoutumiseen, innovaatioihin, osaamisen kehittämiseen ja uudistamiseen, asiakkaiden liiketoiminnan laaja-alaiseen ymmärtämiseen ja organisaation maturiteettiin. Lisäksi menestyksen avaintekijöitä ovat Tiedon työntekijöiden ja esimiesten toiminnan tulokset sekä paikallisesti että yhtiön globaaleissa toimituskeskuksissa.

Yhtiön tulos ja strategian toteuttaminen saattavat heikentyä merkittävästi, jos yhtiö ei pysty pitämään palveluksessaan avainhenkilöitä ja palkkaamaan uutta henkilöstöä, jolla on tarvittava osaaminen. Henkilöstön korkea vaihtuvuus saattaa myös viivästyttää asiakasprojekteja ja johtaa sopimussakkoihin tai asiakkaiden menettämiseen.

Vähentääkseen näitä riskejä Tieto toteuttaa yhtenäisiä toimitusmalleja kaikissa toimipisteissään ja tarjoaa työntekijöilleen haastavia tehtäviä, monipuolisia kehittymismahdollisuuksia, vahvan sosiaalisen ympäristön ja koulutusmahdollisuuksia sekä mielenkiintoisia urapolkuja työkierron avulla. Yhtiön palkitsemisjärjestelmät ovat kilpailukykyisiä ja sisältävät koko konsernin kattavat kannustinjärjestelmät. Houkuttelevilla rekrytointityökaluilla ja -strategioilla sekä osaamisen hallinnalla ja kehittämisellä on keskeinen asema Tiedon strategiassa. Lisäksi yhtiön Employer Branding -ohjelman avulla rakennetaan ja vahvistetaan yhtiön imagoa houkuttelevana työnantajana sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Luottoriskit

Yleisten markkinaolosuhteiden ja maailmantalouden muutokset saattavat lisätä taloudellisia riskejä. Luottoriskejä saattaa syntyä, jos asiakkaat tai taloudelliset vastapuolet eivät pysty täyttämään velvoitteitaan Tietoa kohtaan.

Tiedon luottopolitiikan mukaan rahoitusosasto vastaa asiakkaiden luottokelpoisuuden arvioinnista yhdessä liiketoimintojen kanssa. Arvioissa otetaan huomioon aiemmat kokemukset, asiakkaan taloudellinen tilanne ja muut oleelliset tekijät. Taloudellisiin vastapuoliin liittyviä luottoriskejä

hallitaan käyttämällä vastapuolille määriteltyjä limiittejä Tiedon rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yhtiössä on lisätty tietoisuutta luottoriskeistä lisäraportoinnin ja -koulutuksen avulla. Tieto on myös muuttanut perintäprosessiaan luottoriskien kasvun myötä.

Valuuttariskit

Yhtiön valuuttariskit syntyvät ulkomaankaupasta, varainhallinnasta ja sisäisestä rahoituksesta. Myös konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien muuntaminen euroiksi aiheuttaa valuuttariskiä.

Koska merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta syntyy Ruotsissa, Ruotsin kruunun muutokset euroon nähden saattavat vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen.

Yhtiön rahoituspolitiikassa määritellään periaatteet ja riskirajat, joiden puitteissa toimitaan.

Likviditeettiriski

Poikkeavat markkinaolosuhteet rahoitusmarkkinoilla saattavat vaikeuttaa uuden rahoituksen saantia väliaikaisesti ja lisätä rahoituskustannuksia.

Yhtiön rahoitusosasto seuraa ja hoitaa Tiedon likviditeettiä ylläpitämällä riittävää laina- ja sijoitussalkkua. Vaihtoehtoisia rahoituslähteitä ja niiden kustannuksia analysoidaan jatkuvasti. Tiedon taloudellisia riskejä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Riskien hallinnointi ja vaatimustenmukaisuus

Tiedossa hallinnointimalli, riskit ja säädösten noudattamisen valvonta liittyvät läheisesti toisiinsa. Niiden johtaminen määritellään yhtiön periaatteissa ja säännöissä ja niitä valvotaan asianmukaisesti. Esimerkiksi taloushallinnossa taloudellinen raportointi, ohjeiden noudattaminen ja riskien seuranta on integroitu päivittäiseen toimintaan. Automatisoitujen prosessien ansiosta Tieto pystyy helposti sopeutumaan muutoksiin liiketoimintaolosuhteissa, sääntelyssä tai yhtiön periaatteissa.

Tieto on panostanut prosien automatisointiin voidakseen parantaa laatua ja alentaa kustannuksia. Huolellisesti laaditut politiikat ja säännöt varmistavat sen, että koko Tiedon organisaatio ymmärtää täysin automatisoinnin merkityksen riskien ja sääntelyn noudattamisen kannalta.

Lähipiiriliiketoimet

Tieto ilmoittaa tiedot lähipiiritapahtumista hallituksen toimintakertomuksessa sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Lisäksi yhtiö seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä liiketoimia ja pyrkii varmistamaan, että mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa.

Yhteenveto lähipiiritoimista löytyy tilinpäätöksen liitteestä 33. Tiedolla ei tällä hetkellä ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat yhtiön kannalta olennaisia, poikkeaisivat yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

Sisäpiirihallinto

Tieto noudattaa Nasdaq Helsingin pörssiyhtiöille annettua sisäpiiriohjetta. Lisäksi Tiedon hallitus on hyväksynyt Tiedon oman sisäpiiriohjeen. Tiedolla ei enää ole 3.7.2016 voimaan astuneen markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (EU/596/2014, "MAR") johdosta julkisia sisäpiiriläisiä³⁾. Tieto julkistaa kuitenkin tiedot hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän omistuksista yhtiössä neljännesvuosittain.

Tieto on määritellyt, että sen emoyhtiön hallitus ja toimitusjohtaja ovat velvollisia ilmoittamaan liiketoimensa. Lisäksi Tieto on asettanut kaupankäyntirajoituksia johtoryhmän jäsenille, henkilöille, jotka osallistuvat osavuositarkastusten valmisteluun, sekä muille henkilöille, joiden katsotaan saavan luottamuksellista tai arkaluoteista tietoa asemansa tai toimisuhteensa perusteella.

Ilmoitusvelvolliset ja henkilöt, joiden kaupankäyntiä on rajoitettu, eivät saa käydä kauppaa Tiedon osakkeilla tai muilla rahoitusinstrumenteilla suljetun ajanjakson aikana. Suljettu ajanjakso kattaa 30 kalenteripäivää ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista mukaan lukien julkistamispäivän (= 30 + 1 päivää).

Tiedossa sisäpiiriasioista vastaa lakiasianjohtaja. Tiedon lakiasianosasto valvoo sisäpiirisäädösten noudattamista sekä huolehtii tarvittavasta ohjauksesta ja koulutuksesta.

³⁾ Omistukset 2.7.2016 ovat saatavilla internetsivuilla www.tieto.fi/sijoittajille-tieto/hallinto/sisapiirihallinto

Tilintarkastajat

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta valmistelee esityksen tilintarkastajien valinnasta, joka esitetään yhtiön hallitukselle ja lopulta yhtiökokouksen päätettäväksi. Yhtiökokous päättää tilintarkastajille maksettavista palkkioista, ja tarkastus- ja riskivaliokunta arvioi niitä vuosittain.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että vuoden 2018 yhtiökokouksessa valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio tilintarkastajan laskun mukaan valiokunnan hyväksymien hankintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että tilikaudelle 2018 tilintarkastajaksi valitaan uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on ilmoittanut, että KHT Tomi Hyryläinen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Tilintarkastus

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n tilikaudelle 2017. PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tomi Hyryläisen. Vuonna 2017 Tieto-konserni maksoi tilintarkastajille tilintarkastuksesta yhteensä 0,8 (0,8) milj. euroa, josta 0,8 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopers Oy:lle, ja muista palveluista yhteensä 0,3 (0,9) milj. euroa, josta 0,3 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle.

Palkitseminen

Tiedon palkitsemisperiaatteiden tavoitteena on saada yhtiöön osaavia henkilöitä ja pitää heidät konsernin palveluksessa, motivoida avainhenkilöitä sekä yhtenäistää yhtiön osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi.

Yhtiön työntekijöiden palkitsemisperiaatteet määritellään yhtiön henkilöstöpolitiikassa, jota yhtiö soveltaa globaalisti yhtiön kaikissa yksiköissään tukeakseen strategiaansa, tavoitteitaan ja arvojaan.

Hallituksen palkitsemisesta päättää varsinainen yhtiökokous osakkeenomistajien nimitystoimikunnan esityksestä. Hallituksen palkitsemisvaliokunta vastaa johtoryhmän jäsenten palkitsemisen suunnittelusta ja muun henkilöstön palkitsemisperiaatteiden laatimisesta. Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta valiokunnan esityksestä.

Hallituksen palkitseminen

Vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen päätösten mukaisesti hallituksen vuotuiset palkkiot ovat:

- hallituksen puheenjohtaja 91 000 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtaja 55 000 euroa ja
- hallituksen varsinaiset jäsenet 36 000 euroa.

Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi hallituksen jäsenelle maksetaan 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta.

Lisäksi vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous päätti, että 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta hankittavina Tieto Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille ei ole asetettu rajoituksia osakkeiden luovutuksen suhteen, mutta yhtiö suosittelee, että hallituksen jäsenet pitäisivät kaikki palkkiona saamansa osakkeet niin kauan kuin he ovat Tiedon hallituksen jäseniä.

Edellä kuvatun osakepalkkion lisäksi hallituksen jäsenet eivät osallistu muihin osakepohjaisiin järjestelyihin tai saa palkkioita sellaisista eikä hallituksen jäsenillä ole eläkejärjestelyjä Tiedossa. Tiedon toimiva johto ja henkilöstö eivät saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä tai kokouksiin osallistumisesta konserniin kuuluviissa yrityksissä. Lukuun ottamatta henkilöedustajia hallituksen jäsenillä ei ole työ- tai palvelusuhdetta Tietoon.

Hallituksen jäsenten ja koko hallituksen palkitseminen 2017 ⁴⁾

	Vuospalkkio		Kokospalkkiot, euroa
	Käteispalkkio (60 %) ⁵⁾	Osakepalkkio (40%) ⁶⁾	
Kurt Jofs (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan pj) ⁷⁾	54 609	1 266	22 400
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja ja tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	33 010	765	20 000
Timo Ahopelto ⁸⁾	21 628	500	17 600
Johanna Lamminen	21 628	500	16 800
Sari Pajari	21 628	500	16 000
Endre Rangnes	21 628	500	20 000
Jonas Synnergren	21 628	500	25 600
Markku Pohjola (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan entinen pj) ⁹⁾	-	-	12 800
Jonas Wiström ⁸⁾	-	-	3 200
Lars Wollung			1 600
Yhteensä	217 385 euroa	5 031 osaketta	156 000 euroa

Hallituksen jäsenten osakeomistukset Tiedossa ¹¹⁾

Nimi	31.12.2017	31.12.2016
Kurt Jofs (puheenjohtaja ja palkitsemisvaliokunnan pj) ⁷⁾	13 711	12 445
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja ja tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	1 343	578
Timo Ahopelto ⁸⁾	500	N/A
Johanna Lamminen	1 078	578
Sari Pajari	4 096	3 596
Endre Rangnes	2 353	1 853
Jonas Synnergren	4 096	3 596
Jonas Wiström ⁸⁾	500	N/A
Markku Pohjola (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan entinen pj) ⁹⁾	N/A	27 391
Lars Wollung ¹⁰⁾	N/A	1 219

⁴⁾ Hallituksen jäsenet eivät ole saaneet muita etuja.

⁵⁾ Bruttosumma ennen veroja.

⁶⁾ Osakkeet hankittiin ja toimitettiin huhtikuussa 2017.

⁷⁾ Puheenjohtaja 23.3.2017 alkaen.

⁸⁾ Hallituksen jäsen 23.3.2017 alkaen

⁹⁾ Hallituksen puheenjohtaja 23.3.2017 saakka.

¹⁰⁾ Hallituksen jäsen 1.3.2017 saakka.

¹¹⁾ Hallituksen jäsenten määräysvaltaoikeuksilla ei ollut osakkeita tai osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2017.

Johtoryhmän palkitseminen

Johtoryhmän jäsenten palkkiot koostuvat

- peruspalkasta ja eduista
- lyhyen aikavälin kannustimista eli vuotuisesta tulospalkkiosta
- pitkän aikavälin kannustimista kuten optio-ohjelmista ja muista osakepohjaisista ohjelmista sekä eläkejärjestelyistä.

Lyhyen aikavälin kannustimet

Vuotuisen tulospalkkion tavoitteena on palkita yrityksen ja yksilön suorituksia. Tiedon tulospalkkiojärjestelmä perustuu yhtiötasoisin ja yksilöllisiin, mitattavissa oleviin tavoitteisiin. Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisen perusteena olevien tekijöiden painotus on kuvattu erillisessä taulukossa. Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain tavoitteet tulospalkkioille.

Toimitusjohtajan tulospalkkio on 50 % ja muiden johtoryhmän jäsenten tulospalkkio 30 % vuotuisesta peruspalkasta, kun tavoitteet saavutetaan.

Toimitusjohtajan tulospalkkio on enintään 100 % ja muiden johtoryhmän jäsenten enintään 75 %.

Hallitus päättää tulospalkkioiden suuruuden tilinpäätöksen valmistuttua. Tulospalkkio maksetaan toukokuun loppuun mennessä.

Osakepohjaiset pitkän aikavälin kannustimet

Tiedolla on kahdentyyppisiä osakepohjaisia pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä: pitkän aikavälin osakekannustinohjelma ja optio-ohjelmia.

Hallitus hyväksyy kaikkien osakekannustinohjelmien ehdot.

Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2012–2014 kattoi johtoryhmän jäsenet ja noin 85 avainhenkilöä.

Ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2012 ja viimeinen ansaintajakso päättyi 31.12.2014.

Yksittäisiä ansaintajaksoja seurasi rajoitusjakso, jonka pituus oli ylimmälle johdolle kaksi vuotta ja muille osanottajille yksi vuosi. Ansaittuja osakkeita ei voinut luovuttaa rajoitusjakson aikana. Viimeinen rajoitusjakso päättyi helmikuussa 2017.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2015–2017 kattaa johtoryhmän jäsenet ja noin 140 avainhenkilöä. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2015–31.12.2017. Mikäli tulostittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2018.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2016–2018 kattaa johtoryhmän jäsenet ja noin 140 avainhenkilöä. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2016–31.12.2018. Mikäli tulostittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2019.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2017–2019 kattaa johtoryhmän jäsenet ja noin 140 avainhenkilöä. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2017 - 31.12.2019. Mikäli tulostittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2020.

Hallituksen omien osakkeiden hankkimiseksi ja liikkeeseen laskemiseksi tarvittavia valtuuksia ehdotetaan vuosittain hyväksyttäväksi varsinaiselle yhtiökokoukselle. Yhtiökokous 2016 päätti hallituksen osakeantivaltuutukseen liittyen, että enintään 700 000 osaketta voidaan antaa käytettäväksi yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelyiden osana, mikä vastaa alle 1 %:a yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä. Tiedon osakepohjaisten kannustinohjelmien tärkeimmät periaatteet, kuten palkitsemisen perusteet ja määrät, on kuvattu yhtiön verkkosivuilla (www.tieto.fi/sijoittajille).

Tiedossa ei ole perustettu uusia optio-ohjelmia vuoden 2009 jälkeen. Viimeinen optio-ohjelma 2009 päättyi kun 2009C-optioiden merkintäaika päättyi 31.3.2016.

Eläkejärjestelyt

Tiedolla on useita eri eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat kansallisiin vaatimuksiin ja käytäntöihin. Lakisääteisten eläkkeiden lisäksi johtoryhmän jäsenillä on vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä.

Tällä hetkellä kaikki lisäeläkejärjestelyt ovat ns. maksuperusteisia järjestelmiä.¹¹⁾ Maksuperusteissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisistä eläkejärjestelmistä.

Useimpien suomalaisten jäsenten osalta vuotuiset maksut eläkevakuutusyhtiön hallinnoimiin eläkejärjestelmiin vastaavat 15 tai 23 %:a

henkilön vuotuisesta peruspalkasta. Kertynyt eläke, mukaan lukien pääomasijoituksen tuotto, maksetaan 60–70 vuoden iästä alkaen henkilön valinnan mukaan.

Toimitusjohtajan ja talousjohtajan eläkejärjestelyjen vuotuinen kustannus on 23 % henkilön vuotuisesta peruspalkasta. Muiden järjestelyn piirissä olevien suomalaisten johtoryhmän jäsenten kustannus on 15 % vuotuisesta peruspalkasta. Tieto on ottanut johtoryhmän Suomen ulkopuolella asuville jäsenille yksilölliset eläkevakuutukset paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

¹¹⁾ Viimeinen rahastopohjainen eläkevakuutus päättyi elokuussa 2017.

Toimitusjohtaja

Kimmo Alkio	
Palkka	600 000 euroa/vuosi (50 000 euroa/kk) ml. autoetu. Yhteensä 600 000 euroa.
Edut	3 235 euroa
Tulospalkkio 2017	Ei vielä määritelty (vuonna 2017 maksettiin 179 053 euroa vuoden 2016 tuloksesta). 50 % peruspalkasta perustuen konsernin ja Tuotekehityspalvelut-alueen myyntiin ja tulokseen sekä strategian implementointiin, kun tavoitteet saavutetaan. Enintään 100 % peruspalkasta perustuen konsernin ja Tuotekehityspalvelut-alueen myyntiin ja tulokseen sekä strategian implementointiin, kun saavutukset ylittävät tavoitteet.
Tulospalkkion perusteet	Palkitsemisen perustana olevien tekijöiden painotus: <ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen ja Tuotekehityspalvelut-alueen tulos 30 % • Yrityksen ja Tuotekehityspalvelut-alueen myynti 40 % • Strategian implementointi 30 %
Tulospohjainen lisätulospalkkio	Toimitusjohtaja on oikeutettu tulospohjaiseen lisätulospalkkioon, joka voi tulla maksettavaksi tilikaudella 2020. Palkkio perustuu hallituksen asettamien haastavien kannattavuustavoitteiden (EBIT) saavuttamiseen vuonna 2019 yhtiön uudistetun strategian ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Palkkion bruttoenimmäismäärä on 50 000 osaketta, kuitenkin enintään 3 000 000 euroa. Maksettava tulospalkkio koostuu Tiedon osakkeista sekä käteisosuudesta palkkioon liittyvien verojen ja veronluonteisten kulujen kattamiseksi.
Pitkän aikavälin osakekannustinojelman 2012–2014	Yhteensä 12 742 osaketta vapautettiin luovutusrajoituksesta helmikuussa 2017 ohjelman ehtojen mukaisesti.
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Tammikuussa 2017 toimitusjohtajalle toimitettiin 4 256 osaketta vuoden 2016 lopussa päättyneen ohjelman perusteella. Lisäksi maksettiin 4 944 osakkeen arvoa vastaava käteisosuus. Maksetun bruttopalkkion kokonaisarvo oli 240 474 euroa.
Pitkän aikavälin osakekannustinojelman 2015–2017	Oikeuttaa 20 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 40 000 osakkeeseen. Ohjelman ansaintajakso on 2015–2017. Osakkeiden käypä arvo on 504 012 euroa. ¹²⁾
Pitkän aikavälin osakekannustinojelman 2016–2018	Oikeuttaa 20 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 40 000 osakkeeseen ja lisäksi 5 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2016–2018. Osakkeiden käypä arvo on 337 740 euroa. ¹²⁾
Pitkän aikavälin osakekannustinojelman 2017–2019	Oikeuttaa 20 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 40 000 osakkeeseen. Ohjelman ansaintajakso on 2017–2019. Osakkeiden käypä arvo on 410 484 euroa. ¹²⁾
Osakeomistusohje	Suosittelava vähimmäissijoitus yhtiön osakkeisiin vastaa yhden vuoden bruttoperuspalkkaa.
Osakepohjaisiin kannustimiin liittyvät kustannukset	399 081 euroa
Eläkeikä	63
Eläkekustannus	Vuonna 2017 277 593 euroa. Vuotuinen kustannus lakisääteisen eläkkeen lisäksi: 23 % vuotuisesta peruspalkasta (maksuperusteinen eläkejärjestelmä). ¹³⁾
Irtisanomisaika	Mikäli Tieto irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 12 kk. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 6 kk.
Irtisanomiskorvaus	Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus 6 kuukauden peruspalkkaan ja lyhyen aikavälin kannustinta vastaavaan irtisanomiskorvaukseen, mikäli Tieto irtisanoo sopimuksen. Jos joku ostaa yli 50 % yhtiön osakkeista tai jos yhtiö sulautuu toiseen yritykseen sulautuvana yrityksenä ja jos jompi kumpi osapuoli irtisanoo sopimuksen 9 kuukauden kuluessa tällaisesta yrityskaupasta tai sulautumisesta, yhtiö maksaa 6 kuukauden peruspalkkaa ja lyhyen aikavälin kannustinta vastaavan irtisanomiskorvauksen sekä toimitusjohtajalle viimeisimmän pitkän aikavälin osakekannustinojelman perusteella myönnettyjen osakkeiden enimmäismäärän arvon irtisanomisajan palkan lisäksi. Jos toimitusjohtaja jää yrityksen palvelukseen yrityskaupan tai sulautumisen jälkeen, hän on oikeutettu viimeisimmän pitkän aikavälin osakekannustinojelman yllä mainittuun palkkioon 12 kuukautta kyseisen yrityskaupan tai sulautumisen jälkeen. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo sopimuksen, hänellä ei ole oikeutta irtisanomiskorvaukseen muutoin kuin yllä mainitussa tapauksessa, jossa joku ostaa yli 50 % osakkeista tai sulautumisessa.

¹²⁾ Osakepohjaisen palkitsemisohjelman käypä markkina-arvo lasketaan käyttäen Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2017 eli 25,98 euroa.

¹³⁾ Maksuperusteisissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Kuukausittain päivitettävät tiedot toimitusjohtajan omistamista osakkeista ja optioista löytyvät Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.fi/sijoittajille).

Johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta.

Johtoryhmä (pois lukien toimitusjohtaja)

Palkat yhteensä	2 789 836 euroa
Edut yhteensä	122 444 euroa
Erityismaksut	477 137 euroa (eroraha)
Tulospalkkiot 2017 yhteensä	Ei vielä määritelty (vuonna 2017 maksettiin 420 914 euroa vuoden 2016 tuloksesta).
Tulospalkkion perusteet	Kun tavoite saavutetaan 40 % peruspalkasta ja enintään 75 % peruspalkasta. Tulospalkkion on määrä palkita yrityksen ja yksilön suorituksia. Nämä kaksi muodostavat perusteet suorituksen arvioinnille. Hallitus vahvistaa perusteet erikseen kullekin johtoryhmän jäsenelle. Talousjohtaja: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu yhtiön tulokseen, jota mitataan seuraavilla tekijöillä: <ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen tulos • Yrityksen myynti • Kassavirran paraneminen Muut jäsenet: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu seuraaviin: <ul style="list-style-type: none"> • yhtiön ja/tai • oman toimialaryhmän tai palvelualueen tuloskriteerit (liikevoittoprosentti, myynti ja muut tulostavoitteet)
Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2012–2014	Yhteensä 20 776 osaketta vapautettiin luovutusrajoituksesta helmikuussa 2017 ohjelman ehtojen mukaisesti.
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Tammikuussa 2017 johtoryhmän jäsenille toimitettiin yhteensä 8 731 osaketta vuoden 2016 lopussa päättyneen ohjelman perusteella. Lisäksi maksettiin 10 269 osakkeen arvoa vastaava käteisosuus. Maksetun bruttopalkkion kokonaisarvo oli 496 632 euroa.
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2015–2017	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 80 100 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan, sekä 12 500 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2015–2017. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 334 034 euroa. ¹⁴⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2016–2018	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 90 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan, sekä 10 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2016–2018. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 019 715 euroa. ¹⁴⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2017–2019	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 92 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan, sekä 11 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2017–2019. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 270 942 euroa. ¹⁴⁾
Osakepohjaisiin kannustimiin (ml. optio-ohjelmat) liittyvät kustannukset	1 102 133 euroa
Osakeomistusohje	Suosittelava vähimmäissijoitus yhtiön osakkeisiin vastaa yhden vuoden bruttoperuspalkkaa.
Eläkeikä	Paikallisten säännösten mukainen.
Eläkekustannus	Vuonna 2017 yhteensä 1 058 548 euroa. Talousjohtaja: Lakisääteisen eläkkeen lisäksi: vuotuinen kustannus vastaa 23 %:a vuotuisesta peruspalkasta (maksuperusteinen eläkejärjestelmä). ¹⁵⁾ Useimmat muut suomalaiset johtoryhmän jäsenet, joilla ei ole aiempia eläkejärjestelyjä: lakisääteisen eläkkeen lisäksi maksuperusteinen eläkejärjestelmä, jonka vuotuinen kustannus vastaa 15 %:a vuotuisesta peruspalkasta. ¹⁵⁾
Irtisanomiskorvaus	Tieto on ottanut johtoryhmän Suomen ulkopuolella asuville jäsenille yksilölliset eläkevakuutukset paikallisten käytäntöjen mukaisesti. Vaihtelee sopimuskohtaisesti ja vastaa irtisanomisaikaa.

¹⁴⁾ Pitkän aikavälin kannustinohjelman 2015–2017, pitkän aikavälin kannustinohjelman 2016–2018 ja pitkän aikavälin kannustinohjelman 2017–2019 käypä arvo lasketaan käyttäen viimeisimpiä tulosennusteita ja Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2017 eli 25,98 euroa.

¹⁵⁾ Maksuperusteisissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Johtoryhmän osakeomistus ¹⁶⁾

	Osakeomistus 31.12.2017	Osakeomistus 31.12.2016	Optiot 31.12.2017	Optiot 31.12.2016
Kimmo Alkio	32 971	28 715	0	0
Håkan Dahlström	3 042	3 042	0	0
Lasse Heinonen	17 767	15 778	0	0
Per Johanson ¹⁷⁾	N/A	4 465	N/A	0
Ari Järvelä	6 945	4 956	0	0
Ari Karppinen ¹⁸⁾	N/A	10 504	N/A	0
Satu Kiiskinen	5 366	3 398	0	0
Katariina Kravi	5 476	3 550	0	0
Tom Leskinen	100	100	0	0
Cristina Petrescu	702	702	0	0
Christian Segersven ¹⁹⁾	0	N/A	0	N/A

Yhteenveto koko johtoryhmän palkitsemisesta vuonna 2017 löytyy myös tilinpäätöksen liitteestä 9. Yhtiön palkka- ja palkkioselvitys löytyy Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.com/Investors).

¹⁶⁾ *Toimitusjohtajan määräysvalta-yhteisöillä ei ollut osakkeita tai osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2017. Tieto ei käsittele muita johtoryhmän jäseniä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen tarkoituksena ilmoitusvelvollisina eikä yhtiöllä näin ollen ole tietoa heidän mahdollisista määräysvalta-yhteisöistään.*

¹⁷⁾ *Johtoryhmän jäsen 30.9.2017 saakka.*

¹⁸⁾ *Johtoryhmän jäsen 31.8.2017 saakka.*

¹⁹⁾ *Johtoryhmän jäsen 1.10.2017 alkaen.*

Kirje palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta

Hyvä osakkeenomistaja,

Otimme käyttöön uuden strategiamme ja liiketoiminarakenteemme vuoden 2016 keväällä. Vuoden 2017 aikana jatkoimme strategian toteutusta tavoitteenamme olla asiakkaidemme ensisijainen kumppani liiketoiminnan uudistamisessa Pohjoismaiden johtavana ohjelmisto- ja palveluyrityksenä. Jatkamme innovoinnin ja kasvun vauhdittamista aiempien saavutustemme pohjalta.

Palkitseminen Tiedossa

Tiedon palkitsemiskäytäntöjen tavoitteena on varmistaa, että pystymme tarjoamaan työntekijöillemme ja johdolle kilpailukykyiset kokonaisansiot. Osaavan henkilöstön ja johdon rekrytoinnissa sekä sitouttamisessa asianmukainen palkitseminen on avaintekijä. Haluamme myös palkita hyvistä tuloksista ja saavutuksista sekä yksilö- että yhtiötasolla. Tiedon palkitsemisrakenteet on suunniteltu tukemaan yrityksen myönteistä työnantajamielikuvaa ja siten lisäämään työntekijöiden tyytyväisyyttä ja sitoutumista työhönsä. Henkilöstötyytyväisyys ja sitoutuminen yritykseen vaikuttavat suoraan liiketoiminnan tuloksiin.

Painopistealueet ja palkitseminen vuonna 2017

Vuonna 2017 palkitsemisvaliokunta keskittyi varmistamaan, että Tiedon palkitsemisjärjestelmät ovat kilpailukykyisiä ja tukevat näin strategian toteutusta. Globaalit suuryritykset, pienet paikalliset yritykset ja startupit, jotka tarjoavat innovatiivisia ratkaisuja kapeilla erityisalueilla, houkuttelevat ammattitaitoisia työntekijöitä, ja kilpailu osaajista on kiristynyt. Ylimmän johdon lyhyen aikavälin kannustimia korotettiin, jotta palkitseminen säilyi kilpailukykyisenä globaalissa ympäristössä. Toimitusjohtajan palkitsemisen rakennetta ei muutettu vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 alussa palkitsemisvaliokunta hyväksyi kannustimiin pohjautuvat maksut vuodelta 2016. Tieto maksoi yhteensä 18,7 milj. euroa johdolle ja työntekijöille lyhyen aikavälin kannustimina ja tulospalkkioina. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksettiin kannustimina yhteensä 589 611 euroa.

Osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan perustuvat osakkeet toimitettiin tammikuussa 2017. Toimitusjohtajalle maksettiin verojen jälkeen 4 256 osaketta ja muulle johtoryhmälle verojen jälkeen yhteensä 10 760 osaketta

Vuoden 2017 alussa Tiedon hallitus hyväksyi uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman vuosille 2017–2019 palkitsemisvaliokunnan suosituksen pohjalta. Pitkän aikavälin kannustinohjelman tavoitteena on varmistaa, että yhtiö saavuttaa pitkän aikavälin tavoitteensa, sekä ylimmän johdon ja osakkeenomistajien etujen yhteensovittaminen. Ohjelma on myös tärkeä elementti johdon kokonaispalkitsemisessa, sillä se sitoo maksetun korvauksen suoraan yhtiön menestykseen. Vuosien 2017–2019 ohjelman tulostavoitteiksi sovittiin osakekohtainen tulos (30 %), osakkeenomistajien saama kokonaistuotto (20 %) ja kasvu (50 %).

Palkitseminen vuonna 2017

Toimitusjohtajalle maksettava vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustin perustui sekä sovittuihin taloudellisiin tavoitteisiin että onnistumiseen strategian toteutuksessa. Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän vuoden 2017 tulosten perusteella ansaitut tulospalkkiot vaihtelivat välillä 20–66 % vuosipalkasta. Vuoden 2017 tulospalkkiot maksetaan keväällä 2018.

Vuosien 2015–2017 osakepohjaisessa ohjelmassa oli mukana 126 henkilöä 31.12.2017. Ohjelman mukaiset osakkeet toimitetaan keväällä 2018 määriteltujen kriteerien perusteella.

Palkitseminen vuonna 2018

Vuoden 2017 lopussa palkitsemisvaliokunta käynnisti uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman suunnittelun painopisteiden ollessa edelleen kasvu ja kannattavuus.

Lyhyen aikavälin kannustimet suuntaavat edelleen ylimmän johdon huomion yhtiön kannattavuuteen, kasvuun ja strategisesti tärkeisiin hankkeisiin kunkin omilla vastuualueilla. Tieto jakaa menestyksensä koko henkilöstönsä kanssa.

Jokainen työntekijä osallistuu yhtiön tulospalkkio- (3 000 osallistujaa), henkilöstön kannustinpalkkio- (10 000 osallistujaa) tai myynninkannustinohjelmaan (360 osallistujaa). Yhdessä nämä ohjelmat rakentavat vahvan perustan Tiedon tulospohjaiselle kulttuurille.

Kurt Jofs

Hallituksen puheenjohtaja
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Hallituksen toimintakertomus

TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Liikevaihto, milj. euroa	1 543,2	1 492,6
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	139,2	140,8
Liikevoitto, % liikevaihdosta	9,0	9,4
Oikaistu ¹⁾ liikevoitto (EBIT), milj. euroa	161,5	152,2
Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta	10,5	10,2
Voitto ennen veroja, milj. euroa	135,8	136,8
Osakekohtainen tulos, euroa	1,46	1,46
Oikaistu ¹⁾ osakekohtainen tulos, euroa	1,69	1,58
Oma pääoma/osake, euroa	6,45	6,62
Osinko/osake, euroa	1,40	1,37
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	50,8	61,6
Yrityshankinnat, milj. euroa	49,3	37,6
Oman pääoman tuotto, %	22,4	22,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,5	21,6
Nettovelkaantumisaste, %	32,7	22,5
Omavaraisuusaste, %	42,6	47,3
Henkilöstö keskimäärin	13 889	13 472
Henkilöstö 31.12.	14 329	13 876

¹⁾ Oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

IT-markkinoiden kehitys

- Kokonaismarkkinoiden odotetaan säilyvän dynaamisina ja kasvavan edelleen. Pohjoismaisten markkinoiden arvioidaan kasvavan 2 % vuonna 2018.

Asiakkaiden liiketoiminnan digitalisointi kiihtyy edelleen. Tavoitteena on toisaalta liikevaihdon kasvattamiseen innovoinnin kautta ja toisaalta kustannussäästöihin toimintaa tehostamalla. Asiakkaat keskittyvät digitaalisuuden hyödyntämiseen esimerkiksi analytiikan avulla voidakseen laajentaa tuote- ja palveluvalikoimaansa sekä parantaa asiakaskokemusta. Yrityksen kehittävät uuden sukupolven digitaalisia alustoja, ja samanaikaisesti nykyisiä järjestelmiä uudistetaan.

Uusiin teknologioihin, kuten pilviteknologiat, ohjelmistorobotiikka, tekoäly ja lohkoketju, pohjautuvien palvelujen odotetaan kasvavan kaksinumeroisin luvuin, ja perinteisten palveluiden (perinteiset sovellus- ja infrastruktuuripalvelut) kysyntä laskee edelleen. Esimerkiksi tekoäly ja koneoppiminen auttavat havaitsemaan suurissa datamäärissä samankaltaisuuksia ja auttavat näin ennalta arvioimaan mahdollisia tulemia. Näin yritykset voivat tarjota asiakkailleen personoituja ja ennakoivia kokemuksia sekä lisätä automaatiota ja prosessien paikkansapitävyyttä.

Lohkoketjuteknologioiden ansiosta yritykset, julkisen sektorin organisaatiot ja yksityishenkilöt voivat asioida turvallisesti internetin välityksellä ilman välikäsiä. Tieto perusti uuden Blockchain Solutions -liiketoimintayksikön vuonna 2017. Sen tavoitteena on auttaa eri toimialojen organisaatioita uudistamaan liiketoimintaansa tarjoamalla teknologiakonsultointia ja palveluja laajan kumppaniverkoston avulla. Globaalin identiteettiverkoston rakentaminen pohjoismaisille asiakkaille, missä tavoitteena on turvallinen sähköinen asiointi, on yksikön ensimmäisiä hankkeita. Kumppanina toimiva Evernym on johtavia kehittäjiä tällä alueella.

Arvioiden mukaan tällä hetkellä noin 20–25 % globaaleista infrastruktuuripalveluista on pilvipalveluita, ensisijaisesti yksityisessä pilvessä. Vaikka useimmat organisaatiot käyttävät pilvipalveluita jossain määrin, alle 20 % hyödyntää niitä täysmääräisesti. Infrastruktuuripalvelujen pilvipalvelumarkkinan (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service) vuotuisen kasvun arvioidaan olevan 15–20 %. Kasvu koostuu seuraavista

- julkisen pilven käyttöönotto – markkinoiden kasvun odotetaan olevan 25–30 %
- yksityinen/yrityspilvi – markkinoiden kasvun odotetaan olevan 10–15 %.

Tulevaisuudessa pilvipalvelumarkkinoiden kasvun merkittävänä ajurina toimivat monipilviratkaisut, jotka integroivat yksityisiä ja julkisia pilviä sekä perinteistä teknologiaa mahdollistaen innovoinnin ja ketteryyden kustannustehokkaasti. Vuodesta 2014 lähtien Tiedon painopiste ja kasvu pilvipalveluissa on perustunut pääasiassa yksityiseen pilveen. Vuonna 2017 Tieto laajensi pilvipalvelutarjontaansa julkiseen pilveen OneCloud-ratkaisulla, jonka ansiosta kapasiteettia voidaan saumattomasti siirtää yksityisen ja julkisen pilven välillä.

Asiakkailla on jatkuvasti lisääntyvä tarve ottaa uusia digitaalisia palveluita käyttöön nopeasti. Tämä edellyttää siirtymistä automatisoituun sovellusten kehittämiseen ja ylläpitoon sekä monipilviratkaisuihin, jotka edellyttävät vahvaa kykyä yhdistää useiden toimittajien palveluja. Näiden suuntausten mukaisesti perinteiset laajat kehitysohjelmat jaetaan useampaan pieneen hankkeeseen. IT-toimialalla jatkuu myös siirtymistä perinteisistä, suurista ulkoistussopimuksista ketteriin menetelmiin ja käytön mukaisiin liiketoimintamalleihin.

Asiakkaiden kilpailutilanne muuttuu nopeasti, kun näiden markkinoille tulee uusia, toisinaan oman toimialan ulkopuolella toimivia teknologiapohjaisia yrityksiä. Tämä suuntaus näkyy kaikilla toimialoilla ja vaatii nykyisiltä toimijoilta aktiivista innovointia. Suuntaus vaikuttaa tällä hetkellä eniten finanssipalveluihin ja kauppaan.

Toukokuussa 2018 voimaan astuva EU:n yleinen tietosuoja-asetus vaikuttaa tietotekniikkamarkkinoihin. Asetus on avannut uusia mahdollisuuksia Tiedon tietoturva- ja sovelluspalveluille.

Ruotsin markkinat kasvavat edelleen nopeimmin Tiedon ydinmarkkinoista, mikä näkyy myös IT-osaamisen aktiivisena rekrytointina kaikilla toimialoilla. Suomessa talouden näkymät ovat parantuneet, mikä vaikuttaa vähitellen myönteisesti myös IT-palvelumarkkinoihin.

Toimialakohtainen kehitys

- **Finanssitoimialalla** markkinat ovat edelleen suhteellisen aktiiviset, ja lukuisia suuria kehitysohjelmia on käynnissä digitaalisen muutoksen, ydinjärjestelmien uudistamisen ja sääntelyn toimiessa markkinoiden ajureina. Kehityshankkeita kuitenkin usein jaetaan pienemmiksi hankkeiksi tulosten ja kustannusten hallinnan parantamiseksi. Tällä hetkellä hankinnat painottuvat eri osa-alueiden osaamisen ostamiseen, sillä asiakkaat johtavat usein itse suurempia kehityshankkeita, jotka edellyttävät laaja-alaista osaamista. Markkinoille tulee edelleen runsaasti uusia pieniä yrityksiä (Fintech), jotka haastavat perinteisiä IT-palvelutarjoajia. Sääntelyn muutokset kuten maksupalveludirektiivi ja yleinen tietosuoja-asetus luovat Finanssipalveluille uusia mahdollisuuksia, mutta samalla ne myös lisäävät epävarmuutta asiakkaiden suurissa muutosohjelmissa ja lykkäävät niitä. Kiinnostus liiketoimintaprosessien ulkoistamiseen ja turvallisista pilvialustoista palveluna tarjottaviin ohjelmistoihin kasvaa edelleen.
- **Julkisella sektorilla** palveluiden ja prosessien digitalisointi jatkuu painottuen kustannussäästöihin ja kansalaiskeskeisten palvelujen kehittämiseen. Konsultointipalveluiden ja -ratkaisujen, kuten sähköiseen oppimiseen ja koulutuksen suunnitteluun liittyvien ratkaisujen sekä vanhustenhuollon mobiiliratkaisujen, kysyntä on hyvää. Johtuen viimeaikaisista tietoturvaongelmista, etenkin Ruotsissa, asiakkaat ovat tulleet varovaisemmiksi tietotekniikkapalvelujen ulkoistuksen suhteen ja haluavat varmistua siitä, että data säilyy ja palveluja tuotetaan omassa maassa. Suomessa Tieto osallistuu aktiivisesti julkisen sektorin kehitysohjelmaan, jonka tavoitteena on edistää julkisen sektorin digitalisointia.

- **Terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorilla** digitalisointi tukee edelleen terveydenhuollon helpompaa ja nopeampaa saatavuutta kansalaisille sekä helpottaa hoitoalan tulevaa henkilöstöpulaa. Kaikilla pohjoismaisilla makkinoilla on suunnitteilla suuria kehityshankkeita. Vallitsevan suuntauksen mukaisesti asiakkaat ovat siirtymässä integroituihin terveydenhuolto- ja hyvinvointijärjestelmiin, jotka tukevat saumatonta hoitoa. Kaikissa Pohjoismaissa on vireillä suuria sähköisten potilastietojärjestelmien hankintoja. Suomessa käynnissä olevan sote-uudistuksen odotetaan tarjoavan kasvumahdollisuuksia tulevina vuosina, ja ensimmäiset alueelliset tarjoukset tehtiin vuoden 2017 aikana. Asiakkaat keskittyvät kuitenkin pienempiin kehityshankkeisiin lainsäädännön lykkääntymisen vuoksi.
- **Valmistavassa teollisuudessa ja metsä- ja paperiteollisuudessa** digitalisointisuuntaus on edelleen vahva, ja asiakkaat etsivät tapoja hyödyntää IoT-sovelluksia sekä tuotannossa että älykkäissä palveluissa. Tavoitteena on vakaa liikevaihto ja parempi palvelukokemus. Samanaikaisesti ydinprosessien uudistaminen pilvessä oleviin toiminnanohjausjärjestelmiin jatkuu. Ennakoiva ylläpito toimii edelleen teollisuuden digitalisoinnin ajurina, ja asiakaskokemus on merkittävä tekijä. Tuotannossa kiinnostus laitteiden digitaalisten kaksosten hyödyntämistä kohtaan kasvaa. Niissä hyödynnetään laitteisiin asennetuista sensoreista saatavaa ajantasaista dataa. Paperiteollisuudessa tarve alentaa tuotantokustannuksia edistää uusien digitaalisten ratkaisujen kuten IoT ja Smart Manufacturing käyttöönottoa. Konsultoinnin ja liiketoiminnan kehittämisen markkinat ovat aktiiviset.
- **Kaupassa ja logistiikassa** yritykset investoivat yhä kehittyneimpiin ratkaisuihin ja sähköisen kaupan alustoihin voidakseen tarjota asiakkailleen yhtenäisen asiakaskokemuksen näiden asioidessa eri kanavien kautta mukaan lukien kivijalkakaupat. Monikanavamuuoksen myötä yritysten täytyy integroida asiakasrajapintaratkaisunsa tiiviisti perustoimitusketjuratkaisuihinsa ja saumattomiin mobiilimaksuihin. Lisäksi B2B-yritykset laajentavat toimintaansa liiketoiminnallisista digitaalisista palveluista parempaan asiakaskokemukseen.

- **Energiasektorilla** automaatiota ja digitalisointia tarvitaan parantamaan tehokkuutta ja asiakaspalvelua, ja erottautuminen perustuu yhä enemmän yritysten tarjoamaan palvelukokemukseen. Pohjoismaissa yhteiset datahubit ja toimittajakeskeisen mallin toteutus toimivat edelleen asiakastieto- ja laskutusratkaisujen ajureina vuonna 2018. Suomessa ja Ruotsissa älykkäiden mittareiden seuraava sukupolvi avaa uusia mahdollisuuksia edistyneen mittari-infrastruktuurin palveluille. Öljy- ja kaasuteollisuudessa Tiedon ratkaisujen kysyntä on hyvällä tasolla.
- **Mediasektorilla** on edelleen käynnissä muutoksia ja digitaalisia palveluja käytetään yhä yleisemmin. Mainostaminen on siirtymässä perinteisistä medioista digitaalisiin kanaviin, ja tähän liittyviä ratkaisuja uudistetaan. Vaikka myyntiprosessien uudistukset ja automatisointi tarjoavat mahdollisuuksia, hintapaine on kovaa ja useiden yritysten täytyy alentaa kustannuksia.
- **Tietoliikennesektorilla** tietotekniikkapalveluiden kysyntä perustuu nykyisten omien järjestelmien uudistamiseen sekä siirtymiseen uusille lisäarvoa tarjoaville alustoille. Asiakkaat käyttävät yhä enemmän ketteriä kehittämismenetelmiä voidakseen ottaa nopeasti käyttöön ja hallita uusia palveluita. EU:n sääntelyvaatimukset luovat myönteisen liiketoimintaympäristön palvelutarjoajille.

Strategian toteutus

Vuosille 2016–2020 vahvistetun strategiansa mukaisesti Tieto pyrkii auttamaan asiakkaitaan näiden tavoitteessa parantaa nykyisen liiketoiminnan tehokkuutta ja samalla kehittää uusia, innovatiivisia palveluita. Tieto parantaa kilpailukykyään ja nopeuttaa kasvuaan seuraavien strategisten valintojen avulla:

- Palvelut, jotka kasvattavat asiakkaalle tuotettua lisäarvoa
- Johtava asema Pohjoismaissa ja kansainvälinen kasvu
- Yhdessä innovointi ja ekosysteemien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Tiedon kasvu pohjautuu markkinaosuuden kasvattamiseen Pohjoismaissa, ja yhtiö keskittyy pohjoismaisiin yrityksiin ja julkiseen sektoriin. Kasvua tuetaan myös laajentamalla nykyisillä markkinoilla vahvoiksi osoittautuneiden, valittujen toimialaratkaisujen myyntiä kansainvälisesti.

Tiedon strategia tai taloudelliset tavoitteet ovat ennallaan ja vuonna 2016 julkaistun strategian mukaiset. Tiedon tavoitteena on tarjota osakkeenomistajille alan keskiarvoa parempaa tuottoa. Myönteisen taloudellisen kehityksen ja houkuttelevan osinkopolitiikan odotetaan jatkuvan samalla kun yhtiö on lisännyt investointeja innovaation ja kasvun tukemiseen.

Strategian toteutus vuosina 2017 ja 2018

Tieto jatkoi strategiansa johdonmukaista toteutusta vuodelle asetettujen tavoitteiden pohjalta. Vuonna 2017 painopiste oli mm. innovoinnissa ja kasvussa, laadussa ja asiakaskokemuksessa, tuottavuudessa sekä tulevan osaamisen varmistamisessa.

Tiedon liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 4 %. Markkinoita nopeampaa kasvua olivat osaltaan tukemassa yritysostot. Sekä vuonna 2016 toteutettu Emricin osto, jonka tavoitteena oli kiihdyttää kasvua Toimialaratkaisuisissa, että konsultointiyritys Avega, joka hankittiin aseman

vahvistamiseksi Ruotsissa, vaikuttivat kasvuun vuonna 2017. Vuodelle 2017 asetettujen tavoitteiden mukaisesti kasvu Ruotsissa vahvistui ja oli 8 %, organisaation kasvua 5 %.

Voidakseen vahvistaa asemaansa asiakkaiden parhaana kumppanina liiketoiminnan uudistamisessa ja kasvattaa markkinaosuuttaan Pohjoismaissa 1–2 prosenttiyksiköllä vuoteen 2020 mennessä Tieto säilytti palveluiden kehittämisinvestoinnit korkealla tasolla eli lähes 75 milj. eurossa, mikä on 5 % liikevaihdosta. Suurin osa investoinneista kohdistetaan valittuihin toimialaratkaisuihin, mukaan lukien Tiedon datakeskeiset liiketoiminnot. Tavoitteena on kasvun kiihdyttäminen strategiakauden loppua kohden. Tiedon tavoitteena on nostaa Toimialaratkaisujen osuus noin 40 %:iin konsernin liikevaihdosta vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2017 Tieto jatkoi ohjelmistojensa uudistamista suunnitelmien mukaisesti. Toimialaratkaisujen kasvu vuoden aikana oli 5 %, mikä on hieman alle pitkän aikavälin tavoitteen. Vuodelle 2018 on suunniteltu uusia lanseerauksia ja investointien odotetaan tuottavan tuloksia strategiakauden 2016–2020 toisella puoliskolla.

Vuoden 2017 automaatio-ohjelmaa, jonka tavoitteena oli varmistaa tuottavuuden jatkuva paraneminen ja kilpailukyky, on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi yhtiön tavoite vähentää myynnin ja hallinnon kustannuksia on edennyt ja kustannukset ovat laskeneet 15 %:sta 13–14 %:iin liikevaihdosta.

Yleisesti vuosi 2017 oli vahva kaikille sidosryhmille, mukaan lukien

- Työntekijät: parantunut työntekijäkokemus vuotuisen työntekijöiden sitoutumista mittaavan tutkimuksen mukaan
- Asiakkaat: ennätyskorkea asiakaskokemus (Net Promoter Score) – asiakaskeksisyys yhdessä järjestelmällisten toimintatapojen kanssa tukee laadun varmistamisessa ja kehittämisessä
- Osakkeenomistajat: vahva osingonjako tukee hyvää kokonaistuottoa, minkä lisäksi investoinnit valittuihin ratkaisuihin varmistavat kasvun jatkumisen.

Tieto sai vuoden aikana tunnustuksia, jotka luovat hyvän pohjan strategian toteutukselle kuluvana vuonna. Vuonna 2017 julkistamassaan tutkimuksessa Forrester nimesi Tiedon vahvaksi toimijaksi (Strong Performer) yksityisissä pilvipalveluissa Euroopassa. Thomson Reuters palkitsi Tiedon jatkuvat panostukset innovointiin, hyvään tulokseen ja yhteiskuntavastuuseen ja sisällytti yhtiön Top 100 Global Tech Leaders -listalle.

Vuonna 2018 Tieto jatkaa investointejaan valittuihin liiketoimintoihin tavoitteenaan kasvun kiihdyttäminen. Kasvun painopiste on Ruotsissa, datakeskeisten liiketoimintojen skaalautuvuudessa sekä merkittävässä lanseerauksissa Toimialaratkaisut -alueella, mukaan lukien maksamiseen liittyvät ratkaisut ja sairaaloiden tietojärjestelmäratkaisut.

Kasvuliiketoiminnot

Tiedon tavoitteena on kasvaa markkinoita nopeammin pitkällä aikavälillä. Yhtiö pyrkii kasvattamaan asiakkaille tuotettua lisäarvoa kokonaisvaltaisilla toimialaratkaisulla ja asiakkaiden teknologia-alustojen aktiivisella uudistamisella. Lisäksi uudet datakeskeiset liiketoiminnot auttavat Tietoa ja sen asiakkaita hyödyntämään datakeskeisen talouden ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia.

Tieto panostaa skaalautuvuuteen ja toistettavuuteen investoimalla ohjelmistoliiketoimintaan, mukaan lukien startup-toiminnot, jotka tarjoavat vahvaa kasvupotentiaalia. Tieto erottautuu kilpailijoistaan johtaviin ohjelmistotuotteisiin perustuvien toimialaratkaisuiden, järjestelmäintegraation ja kumppanuuksien avulla.

Kasvu pohjautuu valittuihin omiin ratkaisuihin ja kasvupalveluihin. Tieto on viimeisen kahden vuoden aikana pääasiassa lisännyt investointejaan seuraaviin kasvuliiketoimintoihin:

- Valitut toimialaratkaisut ja datakeskeiset liiketoiminnot, joiden liikevaihto oli yhteensä noin 340 milj. euroa vuonna 2017
 - Lifecare (terveydenhuolto- ja hyvinvointisektori)
 - Asianhallintaratkaisut (Julkinen sektori)
 - Pankkiratkaisut (Finanssipalvelut)
 - Maksamiseen liittyvät ratkaisut (Finanssipalvelut)
 - Datakeskeiset liiketoiminnot – käynnistettiin heinäkuussa 2016 ja raportoidaan osana valittuja toimialaratkaisuja

- Valitut kasvupalvelut, joiden liikevaihto oli noin 190 milj. euroa vuonna 2017
 - Pilvipalvelut
 - Digitaalinen asiakaskokemus
 - Tietoturvapalvelut.

Kasvuliiketoimintojen yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2017 oli noin 530 milj. euroa kasvun ollessa 8 %. Valittujen toimialaratkaisujen ja datakeskeisten liiketoimintojen kasvu oli 6 % ja muiden kasvupalvelujen kasvu 13 %.

Tiedon startup-toiminnot eli tietoturvapalvelut ja digitaalinen asiakaskokemus kasvoivat voimakkaimmin. Vuoden 2015 lopussa markkinoille tuotu Tietoturvapalvelut-alue kasvoi kaksinumeroisin luvuin neljännellä neljänneksellä. Koko vuonna sen liikevaihto kasvoi 19 %. Kasvava tietoisuus kyberuhista ja suojaamisen tarve kiihdyttävät edelleen tietoturvapalvelujen kysyntää. Tieto arvioi, että EU:n yleinen tietosuojasetus avaa uusia mahdollisuuksia vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla. Digitaalisen asiakaskokemuksen kasvu oli 26 % vuonna 2017. Monikanavaratkaisujen sekä ketterien asiakaslähtöisten ratkaisujen, joka tukevat personoitua, dataan ja älykkäisiin ratkaisuihin perustuvaa käyttäjäkokemusta, kehittämistä on jatkettu. Painopiste on ollut seuraavan sukupolven digitaalisen asiakaskokemuksen ratkaisun kehittämisessä. Se pohjautuu microservices-arkkitehtuuriin, joka yhdistää liiketoiminnan tuntemuksen, muotoilun, ohjelmistokehityksen ja nopean käyttöönoton. Ratkaisu on kehitetty monikanavamarkkinointiin, -myyntiin ja -palveluihin. Pilvipalveluiden kasvu oli 10 %¹⁾. Kiinnostus siirtymiseen nykyisistä palveluympäristöistä Tiedon OneCloud-ratkaisuun on vahvaa. Vuoden 2017 alkupuolella markkinoille tuotu OneCloud on dynaaminen ratkaisu, jonka avulla asiakkaat voivat hallita tehokkaasti sekä yksityiseen että julkiseen pilveen pohjautuvia palveluita.

Datakeskeisten liiketoimintojen kasvuratkaisut, kuten Intelligent Wellbeing ja Empathic Building, jota on laajennettu Suomesta muihin Pohjoismaihin, ovat kehittyneet myönteisesti ja saaneet hyvää palautetta asiakkailta. Myös Tiedon Digital Data PaaS (Platform as a Service) -palvelun osalta on käynnissä useita hankkeita eri toimialoilla, ja hyvän kehityksen odotetaan jatkuvan. Vuonna 2018 keskitytään toiminnan kiihdyttämiseen ja kasvattamiseen.

¹⁾ Mukaan lukien sekä infrastruktuuripilvipalvelut että palveluja kuten pilvipalveluihin liittyvä konsultointi ja integraatiopalvelut. Infrastruktuuripilvipalveluiden (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service) liikevaihto kasvoi yli 15 % koko vuonna.

Tulosajurit vuonna 2018

Tieto tavoittelee markkinoita nopeampaa kasvua IT-palveluissa vuoden aikana. Voidakseen tukea tätä tavoitetta Tieto jatkaa toimenpiteitä, joilla se parantaa kilpailukykyään, ja jatkaa investointejaan innovaatioihin ja kasvuun. Tiedon tavoitteena on kiihdyttää kasvua Ruotsin konsultointilähtöisillä markkinoilla, minkä mukaisesti se osti Avega Group AB:n joulukuussa 2017. Tämä kauppa vaikuttaa vuoden 2018 liikevaihtoon. Avegan liikevaihto on noin 45 milj. euroa, josta noin 4 milj. euroa näkyi Tiedon tuloksessa vuonna 2017. IT-palveluiden tuloksen kehitykseen vaikuttavat myös

- palveluiden kehittäminen
- rekrytoinnit uusille palvelualueille ja tähän liittyvä osaamisen kehittäminen
- palvelutoimitusten automatisointi ja teollistaminen
- palkkainflaatio.

Tieto jatkaa palveluidensa ja ratkaisujensa uudistamista ja vahvistamista etenkin valituissa korkean kasvun toimialaratkaisuisissa. Vuonna 2018 konsernin palveluiden kehittämiskustannusten odotetaan olevan vuoden 2017 tasolla eli lähes 5 % konsernin liikevaihdosta.

Käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan alle 4 % konsernin liikevaihdosta.

Osaamisen uudistaminen jatkuu markkinamuutosten mukaisesti. Liiketoimintaostojen ja uusien ulkoistussopimusten myötä Tietoon tuli lähes 450 uutta henkilöä. Tämän lisäksi Tieto rekrytoi lähes 250 uutta henkilöä vuonna 2017, lähinnä uusille osaamisalueille. Osana pitkän aikavälin uudistumistaan ja tarvetta parantaa yhtiön tuottavuutta ja hintakilpailukykyä Tieto käynnisti tammikuussa 2017 toimenpiteitä tuottavuutensa ja kustannusrakenteensa optimoimiseksi globaalisti.

Vuonna 2017 toteutettiin yli 500 irtisanomista, ja toimenpiteet johtivat noin 20 milj. euron bruttosäästöihin vuonna 2017. Yhtiö arvioi, että ohjelman myötä yhtiö saavuttaa yhteensä noin 20 milj. euron bruttosäästöt myös vuonna 2018, pääasiassa vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Noin puolet irtisanomisista vaikuttaa Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueeseen.

Tieto arvioi, että koko vuoden 2018 uudelleenjärjestelyjen kulut ovat 1–2 % konsernin liikevaihdosta. Tiedon uudelleenjärjestelyjen tarve perustuu automaatioon, muuhun tuottavuuden parantamiseen sekä tarpeeseen uudistaa yhtiön osaamista kysynnän mukaisesti.

Palkkainflaation odotetaan olevan lähes 30 milj. euroa vuonna 2018.

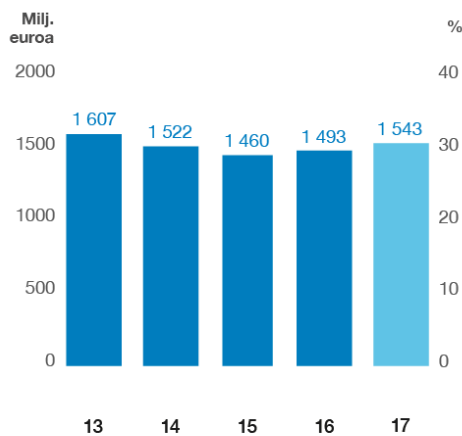
Vuositasolla Tieto odottaa kasvun ja kannattavuuden kehityksen jatkuvan myönteisenä, mutta taloudellisen kehityksen odotetaan vaihtelevan vuosineljänneksittäin. Ensimmäiseen neljännekseen vaikuttaa työpäivien alempi määrä, mutta toisen neljänneksen odotetaan olevan vahvempi. Lisäksi vuoden lopun valuuttakurssien pohjalta, valuuttamuutosten odotetaan vaikuttavan kielteisesti ensimmäiseen neljännekseen. Lisätietoja valuuttaherkkyksistä löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.com/currency-impact. Toimialaratkaisujen markkinoiden odotetaan pysyvän hyvinä, etenkin finanssipalveluissa sekä terveydenhuollossa ja hyvinvoinnissa, ja Tiedon markkinoille kuluvan vuoden aikana tuomien uusien ratkaisujen odotetaan kiihdyttävän kasvua vuoden toisella puoliskolla.

Taloudellinen tulos

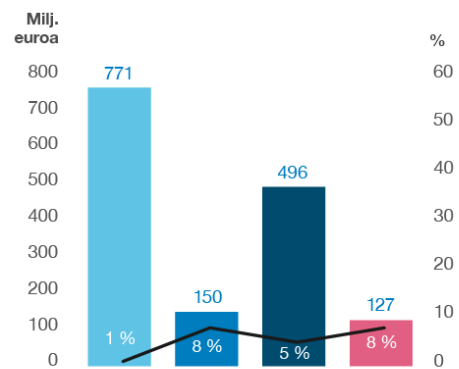
Liikevaihto kasvoi 3,4 % ja oli 1 543,2 (1 492,6) milj. euroa. Kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,1 %. IT-palveluiden liikevaihto kasvoi 3,0 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 3,6 %. Tuotekehityspalveluissa liikevaihto kasvoi 7,9 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 9,6 %. Liiketoimintaostoilla oli 17 milj.

euron myönteinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat Toimialaratkaisut ja Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueisiin. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin kruunun heikkenemisellä, oli 10 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon.

Liikevaihto ja kasvu

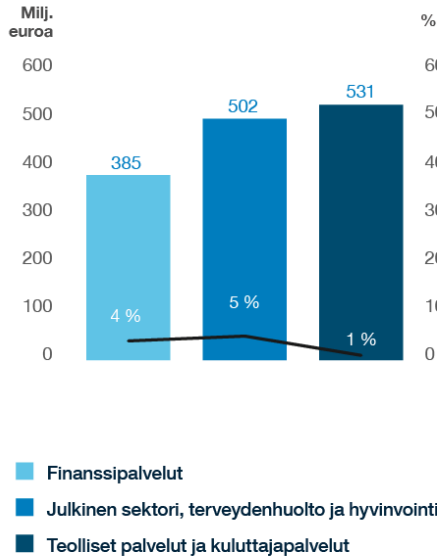

Liikevaihto ja kasvu palvelualueittain

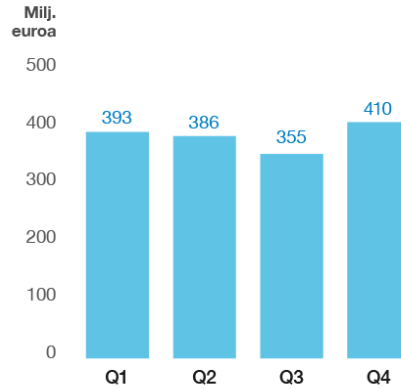

- Teknologiapalvelut ja uudistaminen
- Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
- Toimialaratkaisut
- Tuotekehityspalvelut

Liikevaihto ja kasvu toimialaryhmittäin

Liikevaihto neljänneksittäin, milj. euroa

Liikevoitto (EBIT) oli 139,2 (140,8) milj. euroa eli 9,0 % (9,4) liikevaihdosta. Liikevoittoon vaikuttivat kielteisesti tammikuussa 2017 käynnistettyyn automaatio- ja tehostamisohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykulut. Oikaistu¹⁾ liikevoitto oli 161,5 (152,2) milj. euroa eli 10,5 % (10,2) liikevaihdosta. Lisätietoja oikaisusta löytyy taulukosta [Raportoidut vaihtoehdot tunnusluvut](#).

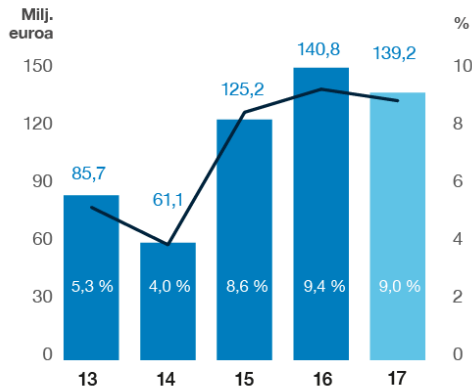
Toiminnan tehostamisohjelmalla oli noin 20 milj. euron myönteinen vaikutus kustannuspohjaan vuonna 2017, mutta tulosta pienensi noin 18 milj. euron palkkainflaatio. Tulospohjaisiin kannustimiin liittyvät varaukset olivat 37,6 (25,6) milj. euroa, mukaan lukien sekä lyhyen että pitkän aikavälin kannustimet. Palveluiden kehittämiskustannukset olivat edellisvuoden tasolla eli lähes 75 milj. euroa.

Poistot olivat 54,7 (53,9) milj. euroa. Niihin sisältyy 4,3 (3,3) milj. euroa yritysostoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja. Koko vuoden nettorahoituskustannukset olivat 3,4 (4,0) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 2,1 (2,1) milj. euroa ja valuuttakursseihin liittyvät nettotappiot olivat 0,2 (1,1) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,1 (-0,8) milj. euroa.

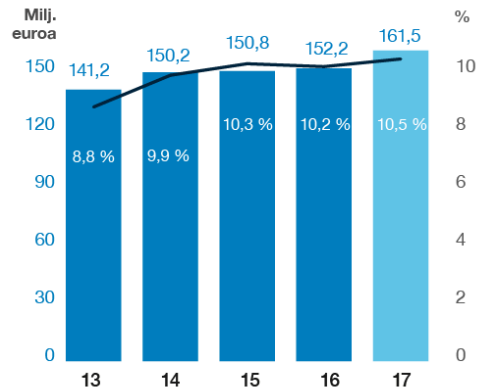
Osakekohtainen tulos oli 1,46 (1,46) euroa. Oikaistu¹⁾ osakekohtainen tulos oli 1,69 (1,58) euroa.

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

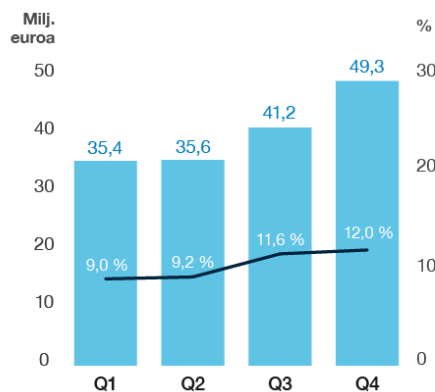
Liikevoitto (EBIT) ja marginaali

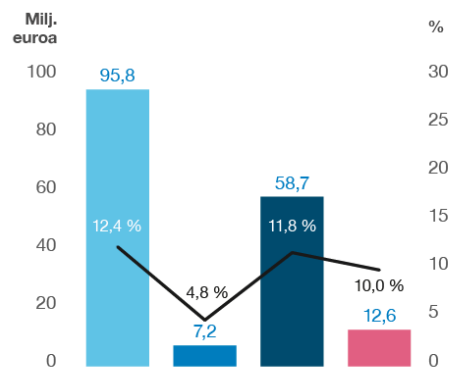
Oikaistu liikevoitto (EBIT) ja marginaali

Oikaistu liikevoitto (EBIT) ja marginaali vuosineljänneksittäin

Oikaistu liikevoitto (EBIT) ja marginaali palvelualueittain

- Teknologiapalvelut ja uudistaminen
- Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
- Toimialaratkaisut
- Tuotekehityspalvelut

Taloudellinen tulos palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1-12/2017	Asiakasmyynti 1-12/2016	Muutos, %	Liikevoitto 1-12/2017	Liikevoitto 1-12/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	771	762	1	84,8	89,0
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	150	139	8	8,0	4,1
Toimialaratkaisut	496	475	5	55,4	55,2
Tuotekehityspalvelut	127	117	8	12,3	10,9
Tukitoiminnot ja globaali johto				-21,2	-18,5
Yhteensä	1 543	1 493	3	139,2	140,8

Liikevoitto palvelualueittain

%	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1-12/2017	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1-12/2016	Oikaistu liikevoitto ¹⁾ , % liikevaihdosta 1-12/2017	Oikaistu liikevoitto ¹⁾ , % liikevaihdosta 1-12/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	11,0	11,7	12,4	12,1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	5,3	3,0	4,8	1,2
Toimialaratkaisut	11,2	11,6	11,8	12,5
Tuotekehityspalvelut	9,7	9,3	10,0	9,4
Yhteensä	9,0	9,4	10,5	10,2

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Teknologiapalvelut ja uudistaminen -alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2 %. Perinteisten palveluiden kehitys on säilynyt kaksijakoisena. Sovelluspalvelut kasvoivat 4 %, mutta perinteisten infrastruktuuripalveluiden lasku oli 5 %. Pilvipalvelujen myynnin kasvu jatkui, ja koko vuonna kasvua oli 10 %¹⁾. Liikevoittomarginaali säilyi hyvällä tasolla palveluiden edelleen jatkuvan standardisoinnin ja automatisoinnin ansiosta.

Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueella liikevaihdon kasvua tukivat Avegan osto sekä digitaalisen asiakaskokemuksen 26 %:n kasvu ja konsultoinnin kysynnän nousu. Oikaistu liikevoitto parani johtuen korkeammasta laskutusasteesta ja pienemmistä palveluiden kehittämiskustannuksista.

Toimialaratkaisut -alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 5 %. Kehitys oli hyvää kaikilla toimialoilla. Finanssipalveluissa kasvuun vaikutti Emricin osto, joka oli tukemassa pankkiratkaisujen yli 20 %:n kasvua. Lisäksi esimerkiksi Lifecare ja SmartUtility -ratkaisujen kehitys jatkui hyvänä kummankin kasvun ollessa 5 %. Investoinnit valittuihin ratkaisuihin jatkuivat, ja palveluiden kehittämiskustannukset kasvoivat noin 5 milj. euroa. Toiminnan tehostamisesta huolimatta oikaistu liikevoitto laski.

Tuotekehityspalveluissa liikevaihto kasvoi vahvasti koko vuoden. Kasvu johtui suurimpien avainasiakkaiden vahvasta volyymikasvusta. Kehitys oli vahvaa etenkin Radio ja Smart Traffic -alueilla. Hyvän kasvun myötä myös laskutusaste parani ja liikevoittomarginaali vahvistui.

¹⁾ Mukaan lukien sekä infrastruktuuripilvipalvelut että palvejuja kuten pilvipalveluihin liittyvä konsultointi ja integraatiopalvelut. Infrastruktuuripilvipalveluiden (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service) liikevaihto kasvoi yli 15 % koko vuonna.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1-12/2017	Asiakasmyynti 1-12/2016	Muutos, %
Finanssipalvelut	385	370	4
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	502	479	5
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	531	527	1
IT-palvelut	1 416	1 376	3
Tuotekehityspalvelut	127	117	8
Yhteensä	1 543	1 493	3

Yritystojen vaikutus palvelualueittain

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1-12/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1-12/2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	1,8	1,8
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	8,7	5,9
Toimialaratkaisut	5,2	2,5
IT-palvelut	3,6	2,4
Tuotekehityspalvelut	9,6	9,6
Yhteensä	4,1	3,0

Yritystojen vaikutus toimialaryhmittäin

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1-12/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1-12/2017
Finanssipalvelut	4,4	1,1
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	5,6	5,4
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	1,3	0,6
IT-palvelut	3,6	2,4
Tuotekehityspalvelut	9,6	9,6
Yhteensä	4,1	3,0

Rahavirta ja rahoitus

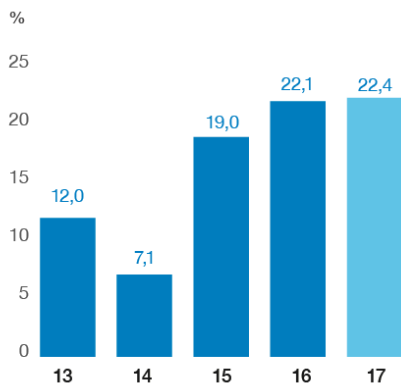
Koko vuoden liiketoiminnan nettorahavirta, joka sisältää nettokäyttöpääoman kasvun 15,4 (51,6) milj. euroa, oli 151,0 (97,2) milj. euroa.

Koko vuoden maksetut verot olivat 16,9 (37,6) milj. euroa mukaan lukien neljännellä neljänneksellä saatu 4,8 milj. euron veronpalautus. Palautus liittyi vuonna 2015 tehtyyn päätökseen liittyen yhtiön siirtohinnoittelun verotarkastukseen Suomessa.

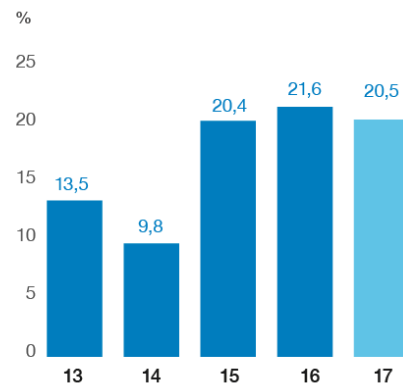
Omavaraisuusaste oli 42,6 % (47,3).
Nettovelkaantumisaste nousi 32,7 %:iin (22,5).
Korollinen nettovelka oli 155,7 (109,7) euroa sisältäen 234,7 (166,9) milj. euroa korollista velkaa, 2,5 (5,5) milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 2,8 (5,7) milj. euroa rahoitusleasingsaatavia, 0,5 (0,3) milj. euroa muita korollisia saatavia ja 78,2 (56,7) milj. euroa rahavaroja.

100 milj. euron suuruinen joukkovelkakirjalaina eräänny toukokuussa 2019. Lainalle maksetaan kiinteää 2,875 %:n vuotuista korkoa. Pitkäaikaiset korolliset lainat olivat 102,5 milj. euroa joulukuun lopussa. Lyhytaikaiset korolliset lainat olivat 134,6 milj. euroa ja liittyivät lähinnä yritystodistuksiin ja yhteisyritysten konsernitilliin. 150 milj. euron syndikoitu laina, joka eräänny toukokuussa 2021, ei ollut käytössä joulukuun lopussa. Tiedon kesäkuussa allekirjoittama 85 milj. euron rahoitussopimus Euroopan investointipankin kanssa ei ollut käytössä joulukuun lopussa. Sopimus on sitova luottolimiitti, jonka puitteissa Tieto voi nostaa rahoitusta yhdeksän vuoden maturiteettiin asti.

Oman pääoman tuotto, %

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Investoinnit ja kehittäminen

Tieto on säilyttänyt korkean investointitasonsa voidakseen kiihdyttää innovaatioita kasvuliiketoimintojen tuotekehityksellä ja tehdä yritysostoja. Lisäksi Tieto jatkaa investointeja standardisointiin ja automaatioon, joiden avulla se voi parantaa tuottavuutta ja laatua.

Koko vuoden käyttömaisuusinvestoinnit olivat 50,8 (61,6) milj. euroa, josta 47,0 (61,7) milj. euroa maksettiin. Käyttömaisuusinvestoinnit olivat 3,3 % (4,1) liikevaihdosta ja liittyivät pääasiassa konesalikeskukseen. Yritysostoista maksettiin 49,3 (37,6) milj. euroa.

Tiedon palveluiden kehittämiskustannukset olivat edellisvuoden tasolla eli lähes 75 milj. euroa, mikä on 5,0 % konsernin liikevaihdosta (75 milj. euroa vuonna 2016 eli 5,0 % liikevaihdosta). Nämä kustannukset kattavat palveluiden ja tuotteiden kehittämisen. Painopistealueita ovat olleet esimerkiksi toimialakohtaiset ohjelmistot, digitaalinen asiakaskokemus, tietoturvapalvelut sekä pilvipalvelut. Lisäksi sisäiseen kehittämiseen kuten infrastruktuuripalveluiden automatisointiin liittyvät kustannukset sisältyvät summaan. Vuosina 2017 ja 2016 kehittämiskuluja ei aktivoitu taseeseen.

Tilaukanta

Vahvistuvan markkinasuuntauksen mukaisesti uusien sopimusten sitovat kestot ja arvot laskevat, vaikkakin samanaikaisesti puitesopimukset tarjoavat myyntimahdollisuuksia. Tämä muutos vaikuttaa sekä tilaukantaan että uusien sopimusten kokonaisarvoon, mutta sillä ei ole vaikutusta yhtiön kasvunäkymiin. Jos sopimusten keskimääräinen kesto olisi säilynyt samalla tasolla, Tiedon book-to-bill -suhdeluku olisi 0,2 nykyistä vahvempi (liukuva 12 kk verrattuna vuoteen 2015).

Uusien sopimusten kokonaisarvo oli 1 575 (1 669) milj. euroa ja book-to-bill -suhdeluku 1,0 (1,1).

Tilaukanta on hyvällä tasolla 1 860 (1 847) milj. euroa. Vuonna 2018 tilaukannasta arvioidaan laskutettavan 52 % (49), mikä vastaa annualisoituna 974 (913) milj. euron liikevaihtovaikutusta kuluvana vuonna.

Uusien sopimusten kokonaisarvo sisältää myös irtisanomisajan jälkeisen osan sekä kulutus pohjaisiin sopimuksiin liittyvän arvion. Tilaukanta sisältää kaikki allekirjoitetut asiakastilaukset, joita ei ole tuloutettu, mukaan lukien kulutus pohjaisiin sopimuksiin liittyvän arvion.

Merkittävät sopimukset

Vuoden aikana Tieto on solminut lukuisia uusia sopimuksia asiakkaiden kanssa kaikissa toimialaryhmissä. Asiakassopimusten ehtojen mukaisesti Tieto ei voi kuitenkaan julkistaa kauppvoja useimpien sopimusten kohdalla.

Tammikuussa norjalainen kuntien yhteistyöelin (DGI) valitsi Tiedon uuden jakelualustan toimittajaksi kuuteen DGI:n omistajakuntaan. Syyskuussa norjalaiset kunnat käynnistivät neuvottelut, joiden tavoitteena oli sopimuksen uudelleenarviointi, ja neljänellä neljänneksellä osapuolet päättivät päättää sopimuksen. Tieto on vähentänyt uusien sopimusten arvosta ja tilauskannasta noin 22 milj. euroa.

Tammikuussa Tieto solmi Ruotsissa sopimuksen Blekingen aluehallinnon kanssa asianhallinnan digitalisoimisesta Tiedon uudella pilvipohjaisella Public 360° -ratkaisulla. Digitalisointi mahdollistaa nopeamman, tehokkaamman ja joustavamman tiedonhallinnan ja helpottaa aluehallinnon tulevaa integrointia maakäräjien kanssa vuonna 2019.

Tammikuussa Tieto alkoi kehittää merkittäväälle ruotsalaiselle vähittäismyyntiketjulle Grangårdenille seuraavan sukupolven monikanavaista sähköisen kaupankäynnin ratkaisua. Uuden ratkaisun avulla Grangården kehittää asiakaskokemusta sekä luo pohjaa verkkokaupan kasvulle ja saumattomalle monikanavaiselle kokemukselle.

Helmikuussa Tieto solmi ulkoistussopimuksen Tukholman lääniin kuuluvan Järfällan kunnan kanssa. Tavoitteena on varmistaa tulevaisuudessa toimiva ratkaisu sekä IT-palvelut, jotka mahdollistavat toiminnan sujuvan digitalisoinnin ja helpottavat kuntalaisten elämää. Nelivuotiseen sopimukseen sisältyy enintään kahdeksan vuoden lisäoptio ja sen kokonaisarvo on noin 14 miljoonaa euroa.

Helmikuussa Tieto allekirjoitti neljän vuoden sopimuksen ruotsalaisen insinööri- ja konsulttiyhtiö ÅF:n kanssa yhtiön IT-infrastruktuurin modernisoinnista maailmanlaajuisesti. Sopimus laajentaa Tiedon strategista kumppanuutta ÅF:n kanssa ja auttaa yritystä sen aggressiivisten kasvutavoitteiden saavuttamisessa viimeisimmillä pilvipalveluilla sekä työpöytäratkaisulla. Tieto

päivittää ÅF:n IT-ympäristön yrityksen toimipaikoissa ympäri maailmaa kuudella eri palvelualueella, mukaan lukien palvelin- ja tallennuspalvelut OneCloudin kautta.

Helmikuussa valtioneuvoston kanslia, Valtori ja Tieto solmivat sopimuksen asianhallintaan liittyvien toimintaprosessien digitalisoinnista ja ministeriöiden ja muun julkishallinnon yhteisestä asianhallintajärjestelmästä. Sopimus on yksi merkittävimmistä digitalisointihankkeista Suomessa ja tukee digitaaliseen toimintakulttuuriin siirtymistä valtionhallinnossa. Sopimus Tiedon kanssa on voimassa vuoteen 2020. Sen on tarkoitus mahdollistaa asteittainen siirtyminen kaikkien asioiden digitaaliseen hallintaan aina asian- ja asiakirjanhallinnasta sähköiseen arkistointiin.

Helmikuussa Tieto ja SCA, Euroopan suurin yksityinen metsänomistaja, solmivat kolmivuotisen sopimuksen koskien SAP-sovellushallintapalveluista. Sopimuksen mukaan Tieto vastaa SAP-ratkaisujen elinkaaren hallinnasta Tavoitteena on auttaa SCA:ta noudattamaan alan parhaita käytäntöjä ja samalla varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus ja alentaa sovellushallinnan kustannuksia.

Maaliskuussa Ruotsin valtion omistama lääkealan vähittäismyyjä Apoteket-konserni jatkoi sovellushallinnon sopimustaan Tiedon kanssa kolmella vuodella. Sopimus tarjoaa konsernille kustannustehokkaan sovelluksen sekä sovellusten hyvän saatavuuden. Sopimuksen arvioitu arvo on 4 milj. euroa.

Maaliskuussa Tieto solmi ulkoistussopimuksen ruotsalaisen vakuutusyhtiön Folksam kanssa. Folksam ja Tieto jatkavat kumppanuutensa kehittämistä ulkoistussopimuksella, jonka pohjalta Tiedon vastuulle siirtyy Folksam IT-toiminta Östersundissa. Sopimuksen myötä Folksam IT-toimintojen henkilöstölle Östersundissa tarjotaan työpaikka Tiedossa. Sopimus vahvistaa Tiedon asemaa Ruotsissa ja kasvattaa yhtiön osaamista sovellushallinnassa ja konsultointipalveluissa.

Maaliskuussa HSB ja Tieto solmivat uuden kolmivuotisen sopimuksen infrastruktuuripalveluista, jonka kokonaisarvo on arviolta 7,8 milj. euroa. Ruotsin suurimman asunto-osuuskunnan HSB:n tavoitteena oli yhteistyö IT-kumppanin kanssa, joka tukee koordinoitua IT-infrastruktuurin rakentamista sen alueellisille yhdistyksille. Tiedon SPOC Service

Deskiin, OneCloud-palveluihin, verkkopalveluihin, sovelluspalveluihin ja räätälöityihin infrastruktuuripalveluihin perustuva ratkaisu helpottaa yhteistyötä joustavien standardien pohjalta ja mahdollistaa samalla IT-kustannusten 30 %:n laskun laskutuksen pohjautuessa käyttöön.

Maaliskuussa Tieto solmi Outokummun kanssa viisivuotisen sopimuksen, jonka pohjalta Tieto toimittaa Outokummulle uuden sukupolven infrastruktuuripalveluita. Tiedon toimittama OneCloud-ratkaisu, julkisen ja yksityisen pilven yhdistävä alusta, yhtenäistää palvelukokemuksen ja lisäksi Outokumpu voi sovelluksen ansiosta parantaa kilpailukykyään globaaliin standardisointiin pohjautuvalla toiminnan tehostamisella sekä tuomalla palveluja nopeammin markkinoille.

Huhtikuussa energiyhtiö Vattenfall valitsi kahden eri hankintaprosessin kautta Tieto Smart Utility -ratkaisun energian myynti- ja jakeluliiketoimintansa tueksi Ruotsissa. Uusi järjestelmä lisää tehokkuutta digitalisoimalla ja automatisoimalla asiakkaan ydinliiketoiminnot, kuten myynnin, asiakaspalvelun, työnkulun hallinnan ja laskutuksen.

Huhtikuussa Suomen suurimpien energiyhtiöiden joukkoon lukeutuva Turku Energia valitsi Tieto Smart Utility -pilvipalveluratkaisun energian myynti- ja jakeluliiketoimintojen sekä kaukolämpö-, höyry- ja jäähdytysliiketoimintojen tueksi. Tiedon Smart Utility lisää energiyhtiön tehokkuutta digitalisoimalla ja automatisoimalla yhtiön avainprosessit sekä mahdollistamalla vaivattoman liittymisen tulevaan energiyhtiöiden keskitettyyn tiedonvaihtoratkaisuun, datahubiin.

Toukokuussa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ja Tieto solmivat puitesopimuksen tietojärjestelmäpalveluiden hankkimisesta Tiedolta. Tiedon asiantuntijat kehittävät ja ylläpitävät Trafian tieliikenteen, merenkulun, veneilyn ja tietopalveluiden tietojärjestelmiä. Sopimus on voimassa vuoteen 2021.

Toukokuussa Tieto ja eläkevakuutusten hallinnointiyhtiö Fora allekirjoittivat jatkosopimuksen pilvi- ja kapasiteettipalveluista. Jatkosopimus kattaa edelleen korkean käyttöasteen joustavat ja turvalliset pilvipalveluratkaisut niin infrastruktuurin osalta kuin liiketoiminnan kannalta kriittisissä ERP-järjestelmissä. Ratkaisut auttavat Foraa vahvistamaan liiketoiminnan jatkuvuutta ja parantamaan IT-prosesseja. Myös kustannukset pienenevät ja toiminnan joustavuus paranee.

Toukokuussa Tieto allekirjoitti ulkoistussopimuksen Inwido AB:n kanssa, joka on Euroopan suurin ikkunoiden toimittaja ja johtava ovien toimittaja,

tukipalveluista sekä loppukäyttäjä- ja infrastruktuuripalveluista. Sopimus, jonka kokonaisarvo on 6 milj. euroa, on viisivuotinen ja kattaa Ruotsin sekä eräitä globaaleja palveluja.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Lectan kanssa Tiedon paperitehdasjärjestelmän TIPS:n (Mill Execution System) toteutuksesta, joka integroi SAP:n ja TIPS:n. Lecta on yksi maailman johtavista tarrojen ja pakkausten erikoispapereiden sekä korkealaatuisiin painotuotteisiin tarkoitettujen päällystetyn paperin valmistajista ja myyjistä. Vuonna 2016 ja vuoden 2017 alussa Tieto virtaviivaisti ja harmonisoi Lectan liiketoimintaprosessit perustuen Tiedon paperitehdasjärjestelmään. Huhtikuuhun 2018 mennessä Tieto toteuttaa määritellyt prosessit SAP:ssa, tavoitteena on luoda yhteinen alusta seitsemälle paperitehtaalle ja tukea toteutusprosessia. Sopimus vahvistaa Tiedon asemaa suosituimpana kumppanina, joka tietotekniikan avulla mahdollistaa liiketoiminnan muutoksen markkinoiden nopeasti muuttuvien vaatimusten pohjalta.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Qliron kanssa digitaalisesta palvelusta säästötileille. Qliro on pohjoismainen fintech-yhtiö, joka on erikoistunut sähköisen kaupan maksuihin, kuluttajarahoitukseen sekä säästötileihin. Tiedon syyskuussa 2016 ostama Emric toimittaa taustajärjestelmän (Managed Services Solution) koko talletusketjulle automatisoidusta asiakasrekisteröinnistä hallinnointiin. Ratkaisuun kuuluu ydinjärjestelmä, joka sisältää digitaalisen itsepalvelualustan, BankID-vahvistuksen, kirjanpidon sekä yleiseen hallinnointiin tarvittavan henkilökunnan. Sopimus on kolmivuotinen.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen kansainvälisen mediakonsernin Modern Times Groupin (MTG) kanssa MTG:n IT-infrastruktuurin standardisoinnista, integroinnista ja uudistamisesta konekeskus-, loppukäyttäjä-, tuki-, tietoturva- ja verkkopalvelujen avulla. Sopimus on kolmivuotinen.

Kesäkuussa Tukholman läänissä sijaitseva Södertäljen kunta valitsi Tiedon toimittamaan käyttäjäläheisiä IT-palveluja ja niiden taustalla olevaa infrastruktuuria, tavoitteena ottaa seuraava askel palvelujensa digitalisoinnissa. Lisäksi Tieto toimittaa kunnalle palveluintegraatio- ja hallintaratkaisuja (SIAM) kunnan IT-palvelujen kehittämiseksi ja toimittajien koordinoimiseksi. Sopimus on viisivuotinen ja sisältää option neljästä lisävuodesta. Sen arvo on noin 140 milj. Ruotsin kruunua. Osana sopimusta Tieto toimittaa Södertäljelle käyttäjäläheisiä palveluita, kuten IT-työpisteiden hallintaa, tukipalveluja sekä sähköposti- ja tulostuspalveluja. Lisäksi Tieto toimittaa

infrastruktuuripalveluja, kuten verkkoja, internet-yhteyksiä, tietoturvapalveluja ja integrointialustan.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti kolmivuotisen sopimuksen Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa vakuutuspalveluiden ja -prosessien digitalisoinnista ja uudistamisesta. Tieto toimittaa osaamista vakuutuskonsultointiin, Design-ajatteluun, palvelusuunnitteluun, sovelluskehitykseen ja front-end -kehitykseen, testaukseen ja SAFE-kehitykseen.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen kahden suuren suomalaisen eläkevakuuttajan Kevan ja Varman kanssa uudesta eläkkeiden maksatusjärjestelmästä. Kolmivuotisessa uudistushankkeessa luodaan perusta tehokkaalle ja nykyaikaiselle eläkkeiden maksatukselle. Järjestelmäkehityksessä käytetään DevOps-menetelmiä ja automaattioratkaisuja. Uusi eläkkeiden maksatusjärjestelmä korvaa vanhat, elinkaarensa päähän tulleet järjestelmät ja se liitetään saumattomasti sidosryhmien, kuten verottajan, pankkien ja Kelan järjestelmiin. Modernit teknologiat ja modulaarisuus mahdollistavat joustavan jatkokehityksen, jonka ansiosta esimerkiksi muuttuvan lainsäädännön vaatimuksiin pystytään tulevaisuudessa vastaamaan kustannustehokkaasti.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen Tukholman kaupungin kanssa sovellushallinnan palveluista. Sopimus on nelivuotinen ja sisältää kolmen lisävuoden option. Sopimuksen kokonaisarvo on 17 milj. euroa.

Kesäkuussa Open Location Platform -yritys HERE valitsi Tiedon yhdeksi strategisista ulkoistuspalveluiden toimittajaksi. Tämä pitkä aikavälin tuotekehitysyhteistyö tukee HEREn nopeita kasvustrategioita ja vahvistaa Tiedon asemaa yhtenä johtavista tuotekehityspalveluiden tarjoajana autoteollisuudelle sekä smart traffic- ja IoT-alueilla.

Syyskuussa Tieto allekirjoitti Arekin kanssa sopimuksen kehityshakkeesta, joka on osa asiakkaan kansalliseen tulorekisteriin liittyvästä ohjelmasta. Arek on työeläkeyhtiöiden IT-palvelutarjoaja Suomessa.

Syyskuussa Tanskan muutoksenhakuviranomaisen Nævnenes Hus, joka on osa maan teollisuus-, kauppa- ja finanssiministeriötä, allekirjoitti nelivuotisen sopimuksen Tiedon kanssa. Nævnenes Husin tavoitteena on lähivuosien aikana luoda Euroopan paras muutoksenhakukeskus. Tiedon Public 360° Process Enginen ansiosta Nævnenes Hus saa paremman käsityksen tapauksista ja voi automatisoida manuaaliset prosessit. Lisäksi asiakas yhdistää vanhat tietokannat Tiedon eArchive 360°

-järjestelmään.

Syyskuussa Cargotec ja Tieto sopivat kumppanuudesta, jossa Cargotecin IT-palveluhallinta sekä merkittävä osa Cargotecin IT-kehittämisen asiantuntijapalveluita siirtyy Tiedolle. Tiedon vastuulle siirtyy Cargotecin IT-toimintojen jatkuva modernisointi sekä sovelluskehitys ja sovelluksen elinkaarenhallintapalvelut. Noin 50 Cargotecin työntekijän siirtyi Tiedon palvelukseen 1. marraskuuta 2017.

Syyskuussa maa- ja metsätalousministeriö sekä Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto ja Luonnonvarakeskus allekirjoittivat nelivuotisen sopimuksen Tiedon kanssa jatkuvista palveluista ja yhteisen eService-ympäristön kehittämisestä. Palvelut edellyttävät erittäin hyvää saatavuutta ja suorituskykyä sekä korkeaa tietoturvasoaa. Sopimus perustuu Hansel-puitesopimukseen ja sen arvioitu arvo on 6 milj. euroa.

Syyskuussa Göteborg Energi, joka on yksi Ruotsin johtavista energiayhtiöistä, valitsi Tieto Smart Utility -ratkaisun tukemaan energian jakelu- ja myyntiliiketoimintaansa. Järjestelmä lisää tehokkuutta digitalisoimalla ja automatisoimalla ydinprosessit kuten myynnin, asiakaspalvelun, työnkulun ja tuotannon hallinnan sekä laskutuksen. Uudistus parantaa noin 600 000 myynti- ja jakeluliiketoiminnan asiakkaan asiakaskokemusta. Tiedon Smart Utility täyttää energiamarkkinoiden sääntelyn vaatimukset ja takaa saumattoman siirtymisen uuteen toimittajakeskeiseen malliin. Sopimuksen kesto on viisi vuotta, ja se sisältää viiden vuoden jatko-option

Lokakuussa ruotsalainen Haningen kunta valitsi Tiedon toimittamaan käyttäjäystävällisiä IT-palveluita. Tieto toimittaa kunnalle modernin työpisteen, joka helpottaa sekä koululaisten että kunnan hallinnon työtä. Uudet ratkaisut noudattavat Haningen kunnan digitalisointistrategiaa, tehostavat kunnan nykyisiä työprosesseja ja mahdollistavat paremman kommunikaation kuntalaisten kanssa. Kaksivuotisen sopimuksen arvo on noin 32 miljoonaa Ruotsin kruunua, ja se sisältää kahden vuoden jatko-option.

Lokakuussa Tieto sekä Tampere ja ympäristökunnat allekirjoittivat kolmivuotisen sopimuksen Service Integration and Management (SIAM) -alueella sisältäen merkittävien häiriötilanteiden hoidon laajassa monitoimittajaympäristössä. Tavoitteena on parantaa tietotekniikan koordinoitua ja laadunvarmennusta. Sopimus sisältää SIAM Ticket Lifecycle Management -ratkaisun, jossa Tiedon vastuulle siirtyy alueen IT-toimittajien ongelmaratkaisun koordinoitua. Lisäksi sopimus sisältää SIAM MIM

-palvelun sisältäen mahdollisten häiriötilanteiden keskeytymättömän johtamisen suomen kielellä, ongelmaratkaisun koordinointi yhdessä kaikkien seudun IT-palvelutarjoajien kanssa, taustatekijöiden analysoinnin sekä osaamisen ja ohjeiden jatkuvan kehittäminen.

Lokakuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Norjan tietosuojaviraston kanssa Norjan kansallisen tietosuojavastaavien rekisterin kehittämisestä. EU:n uusi tietosuoja-asetus edellyttää monilta organisaatioilta ja yrityksiltä tietosuojavastaavan nimittämistä. Norjan tietosuojavirasto vastaa tietosuojavastaavien rekisteristä, joka perustuu Tiedon standardisoituun eArchive-ratkaisuun.

Marraskuussa eläkevakuutusyhtiö Elo ja Tieto jatkoivat aiempaa sopimustaan. Viisivuotisen sopimuskauden aikana Tieto toimittaa Elolle infrastruktuuri- ja pilvipalveluita ja kehittää skaalautuvan, uudenaikaisen alustan, jonka avulla voidaan parantaa kustannustehokkuutta sekä luoda myönteinen ja tehokas ympäristö tukemaan Elon liiketoimintaa ja koko arvoketjun hallintaa.

Marraskuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Tukholman kaupungin kanssa seuraavan sukupolven IT-palveluista kaupungin hallinnolle ja kunnan omistamille yrityksille. Hankinta kattaa työpistepalvelut, palvelin- ja sovellushallinnan ja service desk – palvelun. Tarjouspyyntövaiheessa sen vuotiseksi arvoksi arvioitiin noin 330 milj. Ruotsin kruunua (33 milj. euroa). Vuonna 2017 Tieto kirjasi tilauskantaansa noin 80 milj. euroa, mutta yhtiö odottaa volyymipohjaisen sopimuksen kokonaisarvon ylittävän tämän määrän. Sopimuksen odotetaan vaikuttavan täysimääräisesti vuonna 2019 vuoden 2018 ylimenokauden jälkeen. Sopimus on voimassa 31.12.2023 saakka ja sisältää enintään kuuden vuoden jatko-option.

Joulukuussa Tieto solmi sopimuksen Martelan kanssa Empathic Building -älytoimistoratkaisun toimittamisesta tämän pääkonttoreihin Helsingissä ja Tukholmassa. Martela on pohjoismainen huonekalu- ja sisustusalan yritys. Käyttäjäystävällisten toiminnallisuuksien avulla Martela voi tarjota henkilöstölleen entistä paremman työntekijäkokemuksen ja tehostaa tilojensa käyttöä. Reaaliaikainen data ja avaintietojen visualisointi työtiloihin asennettaville näytöille tekevät rakennuksista työntekijäystävällisempiä ja tehostavat työajan käyttöä.

Yritysostot

Tieto Sweden AB osti joulukuussa ruotsalaisen konsulttiyrityksen Avega Group AB:n julkisen ostotarjouksen pohjalta. Kauppa kiihdyttää Tiedon kasvuliiketoimintoja ja vahvistaa sen asemaa Ruotsin konsultointilähtöisillä markkinoilla. Avega ottaa jatkossa johtavan roolin Tiedon ruotsalaisten asiakkaiden liiketoiminnan uudistamisessa ja muodostaa Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -palvelualueen ytimen Ruotsissa. Avegalla on noin 350 työntekijää, ja sen liikevaihto oli 45,2 milj. euroa (428 milj. kruunua) vuonna 2016. Avega yhdistettiin Tietoon 1. joulukuuta.

Henkilöstö

Joulukuun lopussa kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 14 329 (13 876). Kokopäiväisen henkilöstön määrä globaaleissa toimituskeskuksissa oli 6 979 (6 643) eli 48,7 % (47,9) henkilöstöstä.

Koko vuonna kokopäiväisen henkilöstön määrä nousi nettomääräisesti noin 450:lla mukaan lukien Avegan osto. IT-palveluissa henkilömäärä nousi yli 150:llä. Luku sisältää lähes 250 rekrytointia (netto), minkä lisäksi yritysostot ja ulkoistussopimuksen lisäsivät henkilömäärää lähes 450:llä. Tieto irtisanoi yli 500 henkilöä vuoden aikana. Tuotekehityspalvelut -alue rekrytoi lähes 300 henkilöä, pääasiassa suotuisan kustannustason maissa.

Liukuva 12 kuukauden henkilöstövaihtuvuus oli 11,3 % (10,5) joulukuun lopussa.

Palkkainflaatio on nousussa etenkin Ruotsissa. Suotuisan kustannustason maissa palkkojen nousu on selvästi suurempaa kuin keskimäärin. Konsernitasolla palkkainflaation odotetaan olevan lähes 4 % vuonna 2018. Tieto odottaa, että yli puolet palkkainflaatiosta eliminoituu toiminnan asteittaisella siirtymisellä suotuisan kustannustason maihin sekä ikärakenteen muutoksella.

Suomessa Tieto solmi sopimuksen kilpailukyky sopimuksen pohjalta. Sopimus astui voimaan 13.1.2017. Sopimuksen pohjalta työaika pidentyi noin kahdella työpäivällä vuodessa Suomessa.

Dynaaminen liiketoimintaympäristö asettaa suuria vaatimuksia osaamisen kehittämiseksi ja hyvälle työntekijäkokemukselle. Osaamisen uudistamisen tärkeimpinä ajureina toimivat yhteiskunnan digitalisaatio, uudet liiketoimintamallit sekä jatkuva tarve kehittää innovaatioita ja tehostaa toimintaa.

Tiedon henkilöstöhallinto vastaa henkilöstöön liittyvien toimintatapojen kehittämisestä Tiedossa. Toiminnon johdossa on konsernin henkilöstöjohtaja, ja maakohtaisesta henkilöstöhallinnosta vastaavat maakohtaiset tiimit. Lisäksi palvelualueilla ja toimialaryhmissä on omat henkilöhallinnon vastuhenkilöt.

Tiedossa oppiminen nähdään jatkuvana prosessina nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti. Vuonna 2017 Tieto toteutti Learning as a Lifestyle -hankkeen, jossa kannustettiin työntekijöitä olemaan uteliaita ja oppimaan jatkuvasti uutta tietotekniikan viimeisimmistä suuntauksista. Hanke käynnistettiin kolmella aihealueella: Design Thinking, DevOps ja Advanced Analytics.

Puolassa toteutettu hautomo-ohjelma, joka keskittyi kokeneisiin IT-ammattilaisiin, sekä Kiinassa, Puolassa ja Tšekin tasavallassa toteutetut laajat harjoittelijaohjelmat, jotka on kohdistettu nuorempiin osaajiin, ovat esimerkkejä vuoden aikana toteutetuista kehityshankkeista. Tieto tukee työntekijöidensä kasvu- ja oppimistarpeita monin tavoin, joista esimerkkinä työnkierto, työssäoppiminen, omatoiminen opiskelu sekä koulutus ja verkko-oppiminen.

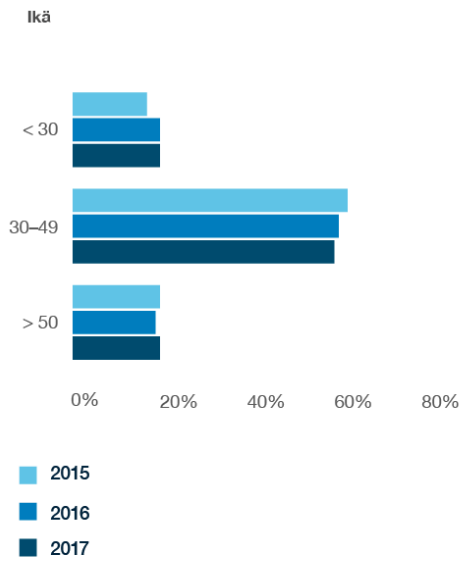
Uuden strategian ja toimintamallin toteutuksen vahvistamiseksi Tieto tukee Open Source -kulttuuria, joka perustuu avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Tämän myötä työntekijät voivat kokea, että he ovat osallisia sekä voivat vaikuttaa työhönsä ja rakentaa inspiroivaa työympäristöä. Aktiiviteettipohjaiset toimitilat ja online-työkalut tukevat joustavia tapoja työskennellä ja ovat esimerkkejä avointa kulttuuria tukevasta työympäristöstä.

Tiedon kehitysohjelmien lisäksi yhtiön osaamista eri liiketoiminta-alueilla vahvistivat vuonna 2017 rekrytoinnit ja Avegan osto. Tieto rekrytoi muun muassa toimiala- ja sovelluskonsultteja, arkkitehtejä ja ohjelmistokehittäjiä. Yhtiön vastuullisuus, aktiivisuus ja toimiminen osana laajempaa ekosysteemiä tuotti tuloksia. Tieto rekrytoikin satoja uusia työntekijöitä pohjautuen yhteistyöhön kumppaneiden kanssa toimittajista korkeakouluihin ja alan verkostoihin.

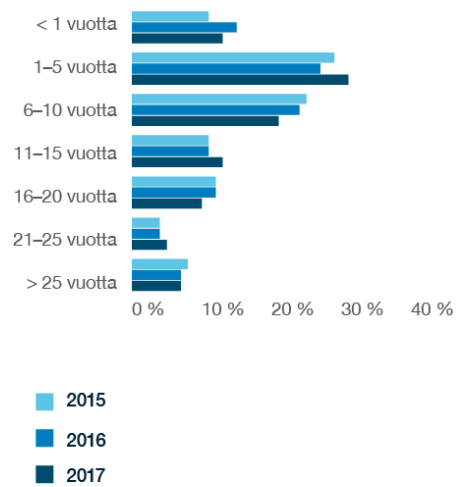
Työntekijöiden sitoutumista, joka perustuu työntekijäkokemukseen, mitataan vuosittain Tiedon sisäisellä työntekijätutkimuksella Voicella. Vastausprosentti vuonna 2017 oli 84. Syksyn mittauksen mukaan työntekijöiden sitoutumisaste oli 73 %, mikä on hieman korkeampi kuin edellisvuonna. Tulos on kehittynyt myönteisesti vuodesta 2014.

Tiedon henkilöstöön liittyviä toimintatapoja ohjaa Tiedon henkilöstöpolitiikka, joka kattaa kaikki työntekijät ja toiminnot globaalisti. Henkilöstöpolitiikan mukaan Tieto tukee ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistusta työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista.

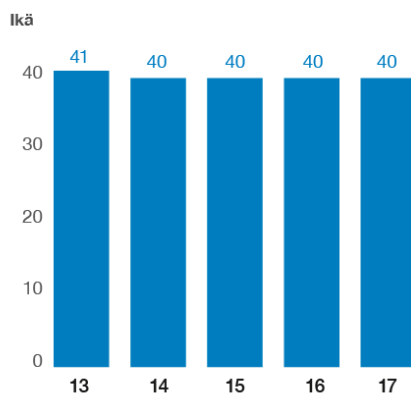
Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön työvuosijakauma

Henkilöstön keskimääräinen ikä 2013–2017

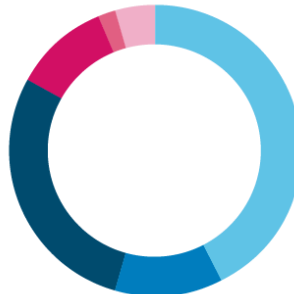

Henkilöstö maittain

■ Suomi	23 %
■ Ruotsi	21 %
■ Intia	18 %
■ Tšekin tasavalta	16 %
■ Latvia	4 %
■ Norja	4 %
■ Puola	4 %
■ Kiina	3 %
■ Viro	2 %
■ Itävalta	1 %
■ Liettua	1 %
■ Muut	3 %

Henkilöstö 31.12.2017

■ Teknologiapalvelut ja uudistaminen	43 %
■ Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	12 %
■ Toimialaratkaisut	28 %
■ Tuotekehityspalvelut	11 %
■ Toimialaryhmät	2 %
■ Tukitoiminnot ja globaali johto	4 %

Muun kuin taloudellisen tiedon informaatio

Tässä osiossa kuvataan Tiedon yritys vastuuta kirjanpitolain 3. luvun vaatimusten mukaisesti (muut kuin taloudelliset tiedot). Lakisääteisten vaatimusten ja Tiedon yritys vastuuprioriteettien väliset yhteydet on esitetty kaaviossa, joka kuvaa politiikkoja ja prosesseja. Lisätietoja löytyy Tiedon Yritysvastuuraportista.

Liiketoimintamallin kuvaus

Tieto on yksi pohjoismaiden suurimmista ohjelmisto- ja IT-palveluyrityksistä. Yhtiön toimialapohjaiset ohjelmistotuotteet ja palvelut tukevat asiakkaiden liiketoiminnan uudistamista ja perustuvat jatkuvaan innovointiin ja tehokkaaseen toimintaan.

Tieto toimii konsulttina ja tukee asiakkaita uusien palvelujen kehittämisessä sekä toimittaa ja ylläpitää ratkaisuja. Tiedon tavoitteena on kehittää uusia ratkaisuja ja innovoida uusia datakeskeisiä liiketoimintamalleja yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa. Lisäarvon tuottaminen ja kilpailukyky perustuvat ratkaisuihin, joissa alan viimeisimmät teknologiat yhdistetään integrointikyvykkyuteen, teollistettuihin palvelutoimituksiin ja vahvaan globaaliin toimituskykyyn.

Muiden kuin taloudellisten kysymysten hallinnan kuvaus

Tiedolla on järjestelmällinen yritys vastuun hallintamenetelmä, joka sisältää tarvittavat politiikat, prosessit, hallinnan ja organisaation sekä osaamisen ja viestinnän.

Tiedossa yritys vastuutoimintaa johtaa CR-ohjausryhmä, joka toimii johtoryhmän ja hallituksen neuvonantajana yritys vastuuseen liittyvistä kysymyksistä sekä hyväksyy strategiset yritys vastuusuunnitelmat ja Tiedon vuosikertomuksen yritys vastuuosion yhdessä Tiedon johtoryhmän kanssa. Ohjausryhmässä on edustettuina Tiedon eri toimintoja ja yksiköitä varmistaen, että sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kannat otetaan huomioon.

Tiedon johtoryhmä ja hallitus kävivät läpi yritys vastuuseen liittyviä kysymyksiä neljä kertaa

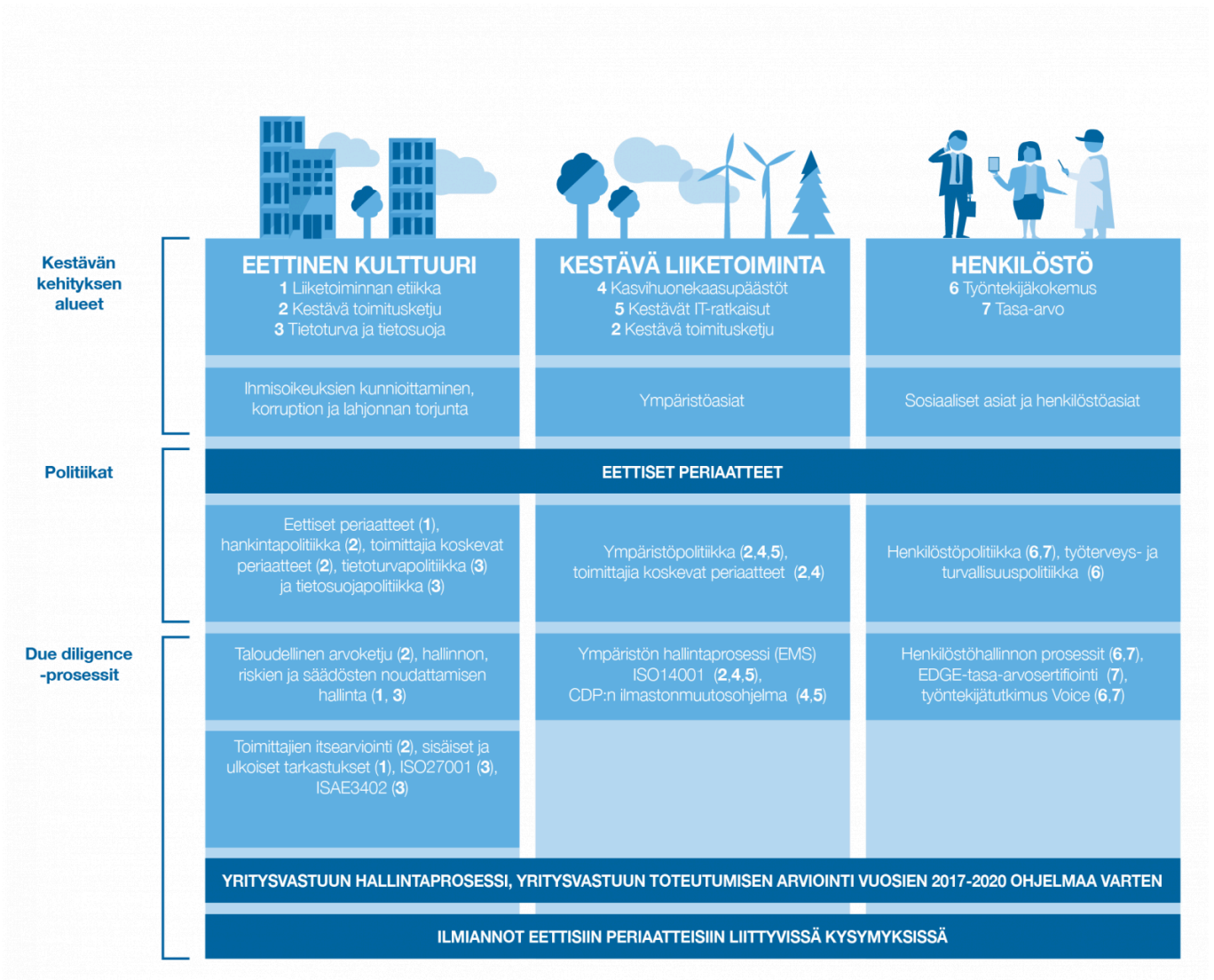
vuoden 2017 aikana. Käsiteltyjä asioita olivat yritys vastuuraportin läpikäynti, vuosien 2017–2020 yritys vastuusuunnitelman läpikäynti ja hyväksyminen, muun kuin taloudellisen tiedon mukaan lukien merkittävät riskit läpikäynti, vuoden 2017 lahjoitukset sekä ajankohtaiset asiat.

Tiedon yritys vastuusuunnitelma 2020 kattaa kestävä kehityksen painopistealueet, jotka on määritetty ja priorisoitu yhdessä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Kestävä kehitys on Tiedolle pikemminkin mahdollisuus kuin riski, koska digitalisaatio voi parantaa hyvinvointia ja ympäristöolosuhteita muilla toimialoilla. Kestävä kehityksen painopistealueet kattavat osaamisen, tuotteet, toimitilat ja palvelut, jotka mahdollistavat toimitukset asiakkaille. Niihin sisältyvät myös IT-järjestelmien vaikutukset kestäväan kehityksen asiakkaan toiminnassa kuten asiakkaan hiilidioksidipäästöjen lasku, harmaan talouden vähentäminen sekä ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Jokaiselle kestäväan kehityksen osa-alueelle on määritelty julkistettu tavoite, ja niiden toimenpideohjelmia, toteutusta ja raportointia johtavat nimetyt vastuuhenkilöt. Kestäväan kehitykseen liittyvät tavoitteet ja tulokset vuonna 2017 on esitetty tämän osion taulukossa.

Yritys vastuusuunnitelman kehittäminen ja johtaminen pohjautuvat Tiedon yritys vastuun hallintaprosessiin, joka noudattaa YK:n Global Compact -mallia ja GRI-standardeja. Tiedon yritys vastuusuunnitelma 2020 tukee YK:n kestäväan kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals). Näiden tavoitteiden avulla yritykset voivat vaikuttaa myönteisesti kestäväan kehitykseen yhteiskunnassa. Kestäväan kehityksen hallinta Tiedossa mukaan lukien politiikat, prosessit, due diligence- ja hallintamenetelmät on kuvattu tämän osion kaaviossa.

Tiedon eettiset arvot on esitetty Tiedon eettisissä periaatteissa, ja ne koskevat konsernin koko henkilöstöä. Lisäksi Tiedolla on toimittajia koskevat periaatteet, joita sovelletaan yhtiön toimittajiin ja muihin yhteistyökumppaneihin. Ne perustuvat YK:n Global Compact -periaatteisiin, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, korruption torjuntaa ja ympäristönhallintaa, sekä OECD:n ohjeisiin monikansallisille yrityksille (Guidelines for Multinational Enterprises). Eettiset periaatteet koskevat kaikkia suunnitelman osa-alueita, joita ohjataan myös muilla yksityiskohtaisemmilla politiikoilla ja ohjeistuksilla. Poliitikata sisältävät oleelliset lakisäätteiset vaatimukset sekä ja standardoidut muut parhaat käytännöt, ja ne käydään läpi vuosittain.

Mahdolliset rikkomukset yhtiön eettisiä arvoja vastaan raportoidaan yhtiön lakiasianjohtajalle tai sisäiselle tarkastukselle. Kaikki tapaukset tutkitaan luottamuksellisesti ennalta määrätyn prosessin mukaisesti elimessä, jonka jäseninä toimivat Tiedon lakiasianjohtaja, Compliance-asioista vastaava johtaja, sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja ja yritys vastuujohtaja. Kaikkien selvitysten tulokset raportoidaan osana säädösten noudattamiseen liittyvää riskiraportointia tästä vastaavalle toimikunnalle sekä hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Lisäksi käytössä on erillisiä kanavia tapahtumien raportointiin ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen.

Merkittävimmät riskit muilla kuin taloudellisilla alueilla

Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja noudattaa strategisia tavoitteita ja että yhtiön taloudellinen raportointi sekä johdolle tarjottava tieto on paikkansapitävää, luotettavaa, kattavaa ja ajantasaista. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa korostetaan eettisiä arvoja sekä hyvää hallinnointitapaa ja riskienhallintaa. Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit on kuvattu yksityiskohtaisesti [Tiedon selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä](#).

Riskienhallintamalli koostuu riskienhallintaorganisaatiosta, politiikoista, toimintaperiaatteista sekä riskienhallinnan välineistä. Riskienhallintaorganisaatio kehittää ja ylläpitää yhtiön riskienhallintaa, mukaan lukien riskien raportointi, riskienhallinnan johtaminen sekä erilaisten riskien kuten strategisten, taloudellisten, toiminnallisten ja liiketoiminnan säännösten noudattamiseen liittyvien riskien seuranta.

Tiedon riskit yritysvastuun ja muiden kuin taloudellisten alueiden osalta liittyvät lähinnä säästöjen noudattamiseen. Ne liittyvät myös yrityksen maineeseen, jonka vahingoittuminen voisi kielteisen julkisuuden lisäksi johtaa yritysvastuaindeksien laskuun ja poikkeamiin auditoinneissa. Vakavat rikkomukset saattaisivat myös johtaa sellaisten asiakkaiden menettämiseen, jotka käyttävät vain erittäin luotettavia kumppaneita, sekä asiakkaiden luottamuksen menetykseen.

Vilpillinen, epäeettinen tai jopa laitton toiminta liittyen esimerkiksi korruptioon tai eturistiriitihin on mahdollista, mikäli korruptionvastaisuus ja vastuullinen tiimikulttuuri eivät ole riittävän vahvoja. Tällaiset tilanteet saattaisivat johtaa esimerkiksi

siihen, ettei yhtiö voisi osallistua julkisiin kilpailutuksiin, tai sanktioihin. Riskejä vähennetään koulutuksen, auditointien ja sisäisten tarkastusten sekä seurannan avulla.

Stressiin liittyvät terveysongelmat sekä syrjintä ja häirintä ovat ihmisoikeuksiin ja työntekijöiden oikeuksiin liittyviä riskejä. Avainhenkilöiden pitkät sairaslomat voivat johtaa toimitusten viivästymiseen. Terveysaasteilla on myös kustannusvaikutuksia. Sekä terveyteen että syrjintään ja häirintään liittyvät tekijät voisivat johtaa työympäristöihin, joissa työntekijät eivät voi käyttää hyväksi koko potentiaaliaan. Syrjintä voisi myös heikentää Tiedon mahdollisuuksia kehittää ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Tieto uskoo, että henkilöstön monimuotoisuus, liittyen sukupuoleen, ikään tai kulttuuristaan, on välttämätöntä, mikäli yhtiö haluaa säilyttää kilpailukykyä nopeasti kehittyvällä tietotekniikka-alalla. Monimuotoisuus ja osallistaminen ovat olennainen osa Tiedon Open Source -kulttuuria ja henkilöstöhallintoa. Yhtä tärkeää on henkilöstön palautuminen ja hyvinvointi. Työntekijöiden terveys- ja hyvinvointi-indeksiä seurataan säännöllisesti, ja yhtiössä ryhdytään tarpeen mukaan korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli työntekijöiden hyvinvointia on tarpeen parantaa.

Tiedon suorat ja epäsuorat hankinnat saattavat sisältää riskejä koskien ympäristöä, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia tai jopa korruptiota. Mikäli toimitusketjussa esiintyisi vakavia rikkomuksia kansainvälisiä sopimuksia vastaan, asiakkaat saattaisivat päättää sopimuksensa Tiedon kanssa. Tieto vähentää näitä riskejä muun muassa auditointeja sisältävän toimittajaohjelmansa avulla.

Kestävän kehityksen osa-alueiden tavoitteet ja tulokset

Aihe-alue	Muun kuin taloudellisen tiedon osa-alue	Tavoite	Tulos 2017		Tavoite 2020
Tasa-arvo	Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat	Eettisten periaatteiden verkkokurssin suorittaminen liittyen tasa-arvoon, %	88 %	 AIKATAULUSSA	100 %
		Osuus työntekijöistä, jotka ovat aina tai usein kokevat painetta eivätkä pysty palautumaan	3 %	 AIKATAULUSSA	Matala
Työntekijäkokemus	Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat	KPI: Työntekijöiden sitoutumisaste, %	73 %	 TAVOITE SAAVUTETTU	Pitkän aikavälin tavoite arvioidaan uudelleen 73 %
Eettinen kulttuuri	Kaikki	Eettisten periaatteiden verkkokurssin suorittaminen, %	88 %	 AIKATAULUSSA	100 %
Tietoturva ja tietosuoja	Ihmisoikeuksien kunnioittaminen	Merkittävien, vahvistettujen valitusten määrä koskien asiakkaan tietosuojan rikkomista ja asiakkaan datan katoamista	0	 TAVOITE SAAVUTETTU	0
Kestävä toimitusketju	Ihmisoikeuksien kunnioittaminen, korruption ja lahjonnan torjunta, ympäristöasiat	Uusien tai uudistettujen toimittajien määrä, jotka allekirjoittavat Tiedon toimittajia koskevat periaatteet (%) ¹⁾	100 %	 TAVOITE SAAVUTETTU	99 %
Kasvihuonekaasupäästöt	Ympäristöasiat	Tiedon epäsuoran energiankulutuksen tuottama CO ₂ (kt)	-42 %	 AIKATAULUSSA	Siirtyminen uusiutuvaan energiaan pohjoismaisissa datakeskuksissa vuonna 2017 -50 %
Kestävät IT-ratkaisut	Ympäristöasiat	Vältetty CO ₂ (kt)	75 ktonnia CO ₂	 AIKATAULUSSA	Mallia ml. uusi lähtökohtana käytetty vertailuluku, täsmennetty vuoden 2017 aikana Taso, jossa asiakkaiden vältetyt päästöt ylittää Tiedon omat raportoidut päästöt

¹⁾ Keskitetty hankintatoiminto vastaa sopimuksista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Syyskuussa osakkeenomistajat, jotka halusivat osallistua toimikuntatyöskentelyyn, nimesivät seuraavat jäsenet:

- Martin Oliw, osakas, Cevian Capital AB,
- Antti Mäkinen, toimitusjohtaja, Solidium Oy
- Timo Ritakallio, toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Satu Huber, toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
- Kurt Jofs, hallituksen puheenjohtaja, Tieto Oyj.

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyivät suomalaiseseen ja ruotsalaiseen arvo-osuusjärjestelmään 31.8.2017 rekisteröityjen omistusten perusteella.

Hallitus

Tiedon hallituksen velvollisuutena on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajien etua.

Tiedon hallituksen kokoonpano ja valinta

Tiedon yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään kuudesta ja enintään kahdestatoista jäsenestä, joiden toimikausi on yksi vuosi.

Yhtiö on määritellyt tavoitteeksi, että hallituksen jäsenten tulee ammatillisen pätevyyden lisäksi edustaa kumpaakin sukupuolta sekä eri ammatteja ja koulutusaloja ja että hallituksella kokonaisuutena tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus yhtiön toimialasta ja markkinoista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien edustajista, valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanoksi. Sen lisäksi, että hallitus on sisällyttänyt yllä mainitut monimuotoisuutta koskevat periaatteet työjärjestykseensä, yhtiö myötävaikutti siihen, että periaatteet sisällytettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestykseen ja huomioitiin etsittäessä uusia hallituksen jäseniä.

Yhtiökokouksen valitsemien hallituksen jäsenten sukupuolijakauma on pysynyt samana vuodesta 2012 ja ollut 2:6 (eli naisjäsenten osuus on ollut noin 33,3 % ja miesjäsenten 66,7 %).

Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstö valitsee kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä hallitukseen henkilöstön edustusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Henkilöstön edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Tämä erityinen asettamisjärjestys poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksesta 5 ”Hallituksen valinta”. Henkilöstöedustus perustuu lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa, ja siitä on alun perin sovittu Tieto-konsernin ja sen henkilöstön välillä vuonna 2001.

Henkilöstöedustuksen tavoitteena on mm. tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa konsernin sisällä, lisätä luottamusta yritysjohdon ja henkilöstön välillä sekä vahvistaa henkilöstön turvallisuuden tunnetta. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon nimittämistä tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteiden ehtoja tai työtaisteluihin liittyviä seikkoja.

Hallitus 31.12.2017

Nimi	Syntymävuosi	Kansalaisuus	Koulutus	Päätoimi
Kurt Jofs (puheenjohtaja)	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja)	1963	Suomi	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen
Timo Ahopelto	1975			Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Johanna Lamminen	1966	Suomi	Tekniikan tohtori, MBA	Toimitusjohtaja, Gasum Ltd
Sari Pajari	1968	Suomi	Diplomi-insinööri	Johtaja, myynti ja markkinointi (Sales and Marketing), Metsä Board Oyj
Endre Rangnes	1959	Norja	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Jonas Synnergren	1977	Ruotsi	Kauppatieteen maisteri	Osakas, Cevian Capital AB
Jonas Wiström	1960	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen
Esa Koskinen (henkilöstön edustaja)	1955	Suomi	Kauppatieteen maisteri	Testisuunnittelija
Anders Palkint (henkilöstön edustaja)	1967	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Vanhempi projektipäällikkö

Kaikki Tiedon hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kuusi jäsentä kahdeksasta on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Hallituksen jäsenten tulee ilmoittaa hallitukselle mahdollisista muutoksista, jolloin riippumattomuus arvioidaan uudestaan.

Yksityiskohtaisemmat taustatiedot hallituksen jäsenistä, kuten työkokemus, nykyiset ja entiset luottamustehtävät sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvitys on esitetty Tiedon verkkosivuilla (www.tieto.fi/sijoittajille).

Toimitusjohtaja ja toimiva johto

Tieto-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä toimialaryhmien, palvelualueiden ja tuotekehityspalveluiden organisaatioista. Toimialaratkaisut-palvelualue sisältää itsenäisesti toimivan Datakeskeiset liiketoiminnot -yksikön.

Toimitusjohtajan nimittää yrityksen hallitus, ja hän on vastuussa konsernin operatiivisesta johtamisesta sekä sisäisestä tehokkuudesta ja laadusta.

Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, johon kuuluvat toimialaryhmien ja palvelualueiden johtajat, Datakeskeisten liiketoimintojen johtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimitykset toimitusjohtajan esityksen pohjalta.

Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastuualueidensa tuloksesta ja kehityksestä, ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa. Pääsääntöisesti vastuualueiden (toimialaryhmät, palvelualueet ja tuotekehityspalvelut) liiketoimintayksiköt tekevät päätökset omasta liiketoiminnastaan ja vastaavat operatiivisista tehtävistään.

Toimialaryhmä-, palvelualue- ja Tuotekehityspalvelut-organisaatioilla on tulosvastuu. Johtoryhmä valvoo myös yhteiskuntavastuun (CR) periaatteiden toteutumista ja hyväksyy sen tavoitteet yhdessä hallituksen kanssa.

Syyskuussa Tieto ilmoitti muutoksesta johtoryhmässään ja Finanssipalvelut-toimialaryhmässä. Finanssipalvelut-ryhmän johtaja Per Johanson on päättänyt siirtyä uusiin tehtäviin yhtiön ulkopuolella. Christian Segersven nimitettiin Finanssipalvelut-ryhmän johtajaksi ja Tiedon johtoryhmän jäseneksi 1. lokakuuta 2017 alkaen.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2017

Kimmo Alkio

Toimitusjohtaja
Syntymävuosi: 1963
Kansalaisuus: Suomi
Ekonomi ja Executive MBA
Yhtiössä vuodesta 2011

Håkan Dahlström

Johtaja, Teknologiapalvelut ja uudistaminen
Syntymävuosi: 1962
Kansalaisuus: Ruotsi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2014

Lasse Heinonen

Talousjohtaja
Syntymävuosi: 1968
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2011

Ari Järvelä

Johtaja, Datakeskeiset liiketoiminnot
Syntymävuosi: 1969
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2001

Satu Kiiskinen

Johtaja, Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut
Syntymävuosi: 1965
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2013

Katariina Kravi

Henkilöstöjohtaja
Syntymävuosi: 1967
Kansalaisuus: Suomi
Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiössä vuodesta 2012

Tom Leskinen

Johtaja, Tuotekehityspalvelut
Syntymävuosi: 1966
Kansalaisuus: Suomi
Tekniikan lisensiaatti
Yhtiössä vuodesta 2013

Cristina Petrescu

Johtaja, Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi
Syntymävuosi: 1968
Kansalaisuus: Ruotsi
Tietojenkäsittelytieteiden maisteri
Yhtiössä vuodesta 2002

Christian Segersven

Johtaja, Finanssipalvelut
Syntymävuosi: 1975
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2013

Johtoryhmän palkitseminen on esitetty [Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä](#). Yksityiskohtaisempia tietoja, kuten johtoryhmän jäsenten täydelliset ansioluettelot, löytyy Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.fi/sijoittajille).

Tilintarkastajat

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta valmistelee esityksen tilintarkastajien valinnasta, joka esitetään yhtiön hallitukselle ja lopulta yhtiökokouksen päätettäväksi. Yhtiökokous päättää tilintarkastajille maksettavista palkkioista, ja tarkastus- ja riskivaliokunta arvioi niitä vuosittain.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että vuoden 2018 yhtiökokouksessa valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio tilintarkastajan laskun mukaan valiokunnan hyväksymien hankintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että tilikaudelle 2018 tilintarkastajaksi valitaan uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on ilmoittanut, että KHT Tomi Hyryläinen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Tilintarkastus

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n tilikaudelle 2017. PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tomi Hyryläisen. Vuonna 2017 Tieto-konserni maksoi tilintarkastajille tilintarkastuksesta yhteensä 0,8 (0,8) milj. euroa, josta 0,8 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopers Oy:lle, ja muista palveluista yhteensä 0,3 (0,9) milj. euroa, josta 0,3 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle.

Osakkeet

Osakepääoma ja osakkeet

Tieto Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2017 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 109 252.

Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Tiedon osakkeet noteerataan NASDAQ:ssä Helsingissä ja Tukholmassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Yhtiöjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeenomistajat ja omien osakkeiden omistus

Vuoden 2017 lopussa yhtiöllä oli 26 430 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat Tiedon osakkeista 38,1 % ja ruotsalaiset 3,7 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 24 816 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista.

Hallituksen jäsenet ja yhtiön toimitusjohtaja sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2017 yhteensä 0,1 % osakkeista ja äänistä. Toimitusjohtaja on mukana myös Tiedon pitkän aikavälin kannustinohjelmissa, jotka maksetaan osittain Tiedon osakkeina. Koska näihin kannustimiin liittyvien lisäosakkeiden määrä riippuu yhtiön taloudellisesta kehityksestä, ne eivät sisälly yllämainittuihin lukuihin.

Tiedolla on kolme pitkäaikaista osakkeenomistajaa, jotka omistavat vähintään 10 % osakkeista: Cevian Capital Partners Ltd, Solidium Oy ja Silchester International Investors LLP. Viimeisimmän tiedon mukaan 31.8.2017 Cevian Capital Partners Ltd omisti 11 066 684 osaketta eli 14,9 % Tiedon osakkeista ja äänistä. Solidium Oy omisti 10,0 % Tiedon osakkeista 31.12.2017. Perustuen 23.6.2015 saatuun ilmoitukseen Silchester International Investors LLP:n omistus Tiedosta oli 7 401 027 osaketta eli 10,0 % osakkeista ja äänistä. Vuonna 2017 ei tehty liputusilmoituksia.

Tieto ei ole tietoinen osakassopimuksista tai ristiinomistuksista, jotka rajoittaisivat kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrää ja yhtiön osakkeiden voidaankin katsoa olevan 100 %:sti kaupankäynnin kohteena lukuun ottamatta yhtiön omistamia omia osakkeita.

Vuoden 2017 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 386 127 omaa osaketta eli 0,5 % osakkeista ja äänistä. Liittyen yhtiön osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan yhteensä 25 555 Tiedon omistamaa osaketta toimitettiin ohjelmaan osallistuville henkilöille. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 723 125.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Tiedolla on useita osakepohjaisia kannustinohjelmia (lisätietoja saatavilla Konsernitilinpäätöksessä). Näiden kannustinohjelmien perusteella mahdollisesti toimitettavat osakkeet koostuvat markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Tämän vuoksi näillä ei ole osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta. Tieto ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä sillä ole voimassaolevia optio-ohjelmia.

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä on enintään 7 400 000 eli noin 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta lukumäärästä. Valtuutusta on tarkoitus käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen.

OSAKEINFORMAATIO

	2017	2016	2015	2014	2013
Osakkeiden lukumäärä					
Osakkeiden lukumäärä	74 109 252	74 109 252	74 009 953	73 675 903	73 132 367
Ulkona olevat osakkeet ¹⁾					
Vuoden lopussa	73 723 125	73 697 570	73 544 869	73 165 084	72 590 573
Keskimäärin	73 722 565	73 660 433	73 426 563	72 944 228	72 369 221
Osakepääoma tilikauden lopussa, euroa	76 555 412	76 555 412	76 555 412	76 555 412	76 555 412
Osakekohtaisia tunnuslukuja					
Voitto/osake, euroa					
Laimentamaton	1,46	1,46	1,23	0,48	0,86
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,46	1,46	1,23	0,48	0,86
Oma pääoma/osake, euroa	6,45	6,62	6,57	6,44	7,08
Kurssikehitys ja vaihto					
NASDAQ Helsingissä					
Ylin vaihtokurssi, euroa	29,98	28,47	25,00	22,64	18,43
Alin vaihtokurssi, euroa	24,39	22,20	19,98	16,15	14,20
Tilikauden keskikurssi, euroa	26,85	24,83	22,48	19,45	16,09
Pörssivaihto, kpl	35 895 771	34 827 778	37 041 013	28 085 320	26 657 716
Pörssivaihto, %	48,4	47,0	50,0	38,1	36,5
NASDAQ Tukholmassa					
Ylin vaihtokurssi, kruunua	289,50	275,90	246,10	207,90	155,00
Alin vaihtokurssi, kruunua	232,20	205,70	183,00	142,10	123,00
Tilikauden keskikurssi, kruunua	259,19	229,09	210,32	177,45	140,05
Pörssivaihto, kpl	2 540 715	1 802 382	1 802 615	3 138 593	1 511 176
Pörssivaihto, %	3,4	2,4	2,4	4,3	2,1
Markkina-arvo, milj. euroa	1 925,4	1 920,9	1 829,5	1 584,8	1 202,3
Osingonjako					
Osingonjako, 1 000 euroa	103 212	101 001	99 290	95 177	65 369
Osinko, nimellinen, euroa	1,40	1,37	1,35	1,30	0,90
Osinko, % tuloksesta	95,9	93,8	109,8	270,8	104,7
Osakekurssiin suhteutettuja tunnuslukuja					
NASDAQ Helsingissä					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	18	18	20	45	19
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	5,4	5,3	5,5	6,0	5,5
NASDAQ Tukholmassa					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	18	18	20	45	19
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	5,4	5,3	5,5	6,0	5,4

¹⁾ Oikaistu yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017		Osakkeet	%
1	Cevian Capital ¹⁾	11 066 684	14,9
2	Solidium Oy	7 415 418	10,0
3	Silchester International Investors LLP ²⁾	7 401 027	10,0
4	Swedbank Robur rahastot	1 883 968	2,5
5	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 571 423	2,1
6	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	838 648	1,1
7	Valtion Eläkerahasto	773 000	1,0
8	Nordea rahastot	758 259	1,0
9	OP-Suomi Arvo-sijoitusrahasto	675 050	0,9
10	Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	541 345	0,7
10 suurinta osakkeenomistajaa		32 924 822	44,4
- joista hallintarekisteröityjä		20 351 679	27,5
Hallintarekisteröidyt		24 968 124	33,7
Muut		16 216 306	21,9
Yhteensä		74 109 252	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin.

¹⁾ Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2016 oli 11 066 684 osaketta, mikä vastaa 14,9 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

²⁾ Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.6.2015, että sen omistus Tieto Oyj:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajat		Osakemäärä	
	Lkm	%	Lkm	%
1 - 100	6 208	37,6	345 997	0,5
101 - 500	6 530	39,6	1 714 897	2,3
501 - 1 000	1 878	11,4	1 445 035	1,9
1 001 - 5 000	1 551	9,4	3 316 236	4,5
5 001 - 10 000	165	1,0	1 157 943	1,6
10 001 - 50 000	101	0,6	2 247 258	3,0
50 001 - 100 000	23	0,1	1 515 929	2,0
100 001 - 500 000	25	0,2	5 214 046	7,0
500 001 -	10	0,1	57 141 351	77,1

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2017, % osakkeista

- Yritykset 12,5 %
- Rahoitus- ja vakuutuslaitokset 5,0 %
- Julkisyhteisöt 5,6 %
- Kotitaloudet 10,8 %
- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 4,2 %
- Ulkomaiset 0,7 %
- Hallintarekisteröidyt 61,2 %

Osinko

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 585,5 milj. euroa. Vuoden 2017 tuloksen osuus tästä on 103,5 milj. euroa. Hallitus ehdottaa 1,20 (1,15) euron osakekohtaista osinkoa vuodelta 2017. Koska yhtiöllä on vahva kassavirta ja tavoitteena on kehittää yhtiön pääomarakennetta, hallitus ehdottaa lisäksi 0,20 (0,22) euron osakekohtaista lisäosinkoa. Tieto säilyttää hyvän valmiuden investoida kasvuun

sekä organisesti että epäorganisesti myös osingonmaksun jälkeen. Ehdotettu osinko ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat ehdotettuna osingon täsmäytyspäivänä 26.3.2018 merkittyinä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakkeenomistajarekisteriin tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin.

Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät

Valuuttakurssien muutokset, etenkin Ruotsin ja Norjan kruunu, vaikuttavat konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ruotsin ja Norjan osuus Tiedon myynnistä on lähes puolet. Tilinpäätöksessä on lisätietoja valuuttariskien hallinnasta ja lisäksi internet-sivulla www.tieto.com/currency-impact on tietoa valuuttaherkkyksistä.

Asiakkaiden liiketoiminnan uudistamiseen liittyy riski alhaisemmista hinnoista olemassa olevissa palveluissa. Samanaikaisesti uudistamisten odotetaan tuovan Tiedolle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi uudet teknologiat kuten pilvipalvelut johtavat siihen, että kysyntä painottuu pidemmälle standardisoituihin ja vähemmän työvoimaa vaativiin ratkaisuihin. Nämä muutokset saattavat johtaa tarpeeseen jatkaa toiminnan uudelleenjärjestelyjä ja rekrytoida uutta osaamista. Tämä saattaa johtaa väliaikaisesti päällekkäisiin henkilöstökustannuksiin ja synnyttää epävarmuutta yrityksen sisällä.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus astuu voimaan toukokuussa 2018. Uudet tietosuoja-asetukseen pohjautuvat vaatimukset saattavat edelleen lisätä Tiedon ohjelmistopohjaisten ratkaisujen kehittämiskustannuksia, mutta useiden asiakassopimusten mukaan Tiedolla on oikeus veloittaa lisätyön kustannuksia asiakkailta. Lisäksi uusi asetus avaa uusia mahdollisuuksia esimerkiksi Tiedon tietoturva- ja sovelluspalveluille.

Tiedon kymmenen suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta on 31 %, ja niin ollen yhtiön liikevaihdon kehitys on suhteellisen herkkä muutoksille suurten asiakkaiden kysynnässä. Asiakaskeskittymä on vahvimmin näkyvissä Tuotekehityspalveluissa. Osuus on kuitenkin laskenut useita prosenttiyksikköjä muutaman viimeisimmän vuoden aikana.

Uusien teknologioiden ja ohjelmistojen kehittämiseen ja toteutukseen liittyvät riskit ovat tyypillisiä IT-palveluyrityksille. Tiedossa nämä liittyvät palveluiden toimitusten yhteydessä tapahtuvien omien ohjelmistotuotteiden kehittämiseen ja kolmansien osapuolten tuotteiden integrointiin. Lisäksi alalle tyypillisiä riskejä ovat teknologialisensseihin liittyvät lisämaksut sekä toimitusten laatuun liittyvät mahdolliset ongelmat ja niistä johtuvat projektiylitykset ja sopimussakot.

Yrityksiin kohdistuu globaalisti verotarkastuksista johtuvia uusia riskejä, ja eräät maat saattavat lisätä uutta sääntelyä. Tämän lisäksi muutoksilla veroviranomaisten tulkinnoissa saattaa olla kielteinen vaikutus yrityksiin.

Koko vuoden 2018 näkymät

Tieto arvioi, että sen koko vuoden oikaistu¹⁾ liikevoitto (EBIT) paranee edellisvuoden tasosta (161,5 milj. euroa²⁾ vuonna 2017).

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

²⁾ päivitetään IFRS 15 -standardin pohjalta uusien vertailulukujen mukaisesti

Taloudellinen kalenteri 2018

28.2. mennessä

Vuosikertomus 2017 Tiedon verkkosivuilla

22.3.

Varsinainen yhtiökokous

Tieto julkaisee kolme osavuositarkastusta:

26.4.

Osavuositarkastus 1/2018 (klo 8.00)

20.7.

Osavuositarkastus 2/2018 (klo 8.00)

24.10.

Osavuositarkastus 3/2018 (klo 8.00)

Raportoidut vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tieto käyttää "oikaistua liikevoittoa (EBIT)" vaihtoehtoisena tunnuslukuna, koska se kuvaa liiketoiminnan tulosta paremmin ja helpottaa vertailua tuloskausien välillä. Tätä vaihtoehtoista tunnuslukua käytetään IFRS:n mukaisten tunnuslukujen lisäksi, mutta se ei korvaa IFRS-tunnuslukuja. Oikaistut erät sisältävät uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät.

Milj. Euroa	2017	2016
	1-12	1-12
Liikevoitto (EBIT)	139,2	140,8
+ uudelleenjärjestelykulut	22,7	14,8
+ myyntitappiot	0,3	0,2
+/- yritysjärjestelyihin liittyvät erät	-0,2	-1,9
+/- muut	-0,5 ^{1) 4)}	-1,7 ^{2) 4)}
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	161,5	152,2

¹⁾ Ruotsissa yksi etuuspohjainen eläkejärjestely päätettiin ja uusi maksuperusteinen eläkejärjestely perustettiin. Tämän johdosta on kirjattu 1,1 milj. euron nettokustannukset. Sisältää myös 1,0 milj. euron poiston liittyen vanhentuneeseen omaisuuteen, jonka uudet teknologit ovat korvanneet.

²⁾ Arvonlisäveron oikaisu edellisvuosilta Venäjällä -1,1 milj. euroa.

³⁾ Suomessa noin 250 nykyisellä työntekijällä on ollut etuuspohjainen eläkejärjestely. Pohjautuen neuvotteluihin vakuutusyhtiön kanssa Tieto päätti etuuspohjaisen eläkejärjestelynsä tulevien eläkekarttumien osalta. Tämän johdosta henkilöstökuluihin on joulukuussa 2016 kirjattu 4,6 milj. euron voitto (velvoitteen täyttämisestä). Lisätietoja vuoden 2016 vuosikertomuksessa. Muihin eriin sisältyy myös 1,5 milj. euron kertaluonteinen poisto liittyen vanhentuneeseen omaisuuteen, jonka uudet teknologit ovat korvanneet.

⁴⁾ Suomessa nykyisillä työntekijöillä, joilla on ollut etuuspohjainen eläkejärjestely, on 1.1.2017 alkaen ollut mahdollisuus siirtää etuuspohjainen eläkkeensä maksuperusteiseen eläkejärjestelyyn, ja eräät nykyiset työntekijät ovat päättäneet tehdä kyseisen muutoksen. Tämän johdosta henkilöstökuluihin on joulukuussa 2017 kirjattu 2,4 milj. euron voitto (velvoitteen täyttämisestä). Lisätietoja vuoden 2017 vuosikertomuksessa.

Viiden vuoden luvut

VIIDEN VUODEN LUVUT

	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto, milj. euroa	1 543,2	1 492,6	1 460,1	1 522,5	1 606,8
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	139,2	140,8	125,2	61,1	85,7
Liikevoitto, % liikevaihdosta	9,0	9,4	8,6	4,0	5,3
Voitto ennen veroja, milj. euroa	135,8	136,8	119,3	56,6	79,1
% liikevaihdosta	8,8	9,2	8,2	3,7	4,9
Osakekohtainen tulos, euroa					
Laimentamaton	1,46	1,46	1,23	0,48	0,86
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,46	1,46	1,23	0,48	0,86
Oma pääoma/osake, euroa					
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 148,0	1 074,5	1 086,3	1 031,5	1 094,6
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	22,4	22,1	19,0	7,1	12,0
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, % ¹⁾	20,5	21,6	20,4	9,8	13,5
Omavaraisuusaste, %	42,6	47,3	46,2	47,8	49,3
Nettovelkaantumisaste, %	32,7	22,5	2,7	-12,6	3,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	50,8	61,6	50,5	42,5	68,3
% liikevaihdosta	3,3	4,1	3,5	2,8	4,3
Yrityshankinnat, milj.euroa	49,3	37,6	86,2	1,1	3,4
Henkilöstö keskimäärin	13 889	13 472	13 184	14 007	15 170

¹⁾ Sijoitetun pääoman tuoton laskennassa on koronvaihtosopimusten ja valuuttakurssierojen negatiivinen nettovaikutus käsitelty rahoituskuluna vuodesta 2014 lähtien. Vuoden 2013 tunnusluku on vastaavasti uudelleenlaskettu.

2013 luvut on oikaistu IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' -standardin mukaisesti. 12 kuukauden keskimääräisessä nimittäjässä olevia tase-eriä, jotka koskevat vuotta 2012, ei ole mukautettu IFRS 11-standardin mukaisiksi.

Katso tunnuslukujen laskentakaavat sivulta Tunnuslukujen laskentakaavat.

Tunnusluvut katsausjaksoittain

TUNNUSLUVUT KATSAUSJAKSOITTAIN

Tilintarkastamaton	2017 ¹⁾ 1-12	2017 10-12	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 ¹⁾ 1-12	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Liikevaihto, milj. euroa	1 543,2	409,6	354,9	385,5	393,2	1 492,6	403,6	340,5	381,0	367,5
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	139,2	48,0	41,1	28,2	21,9	140,8	45,1	35,1	32,3	28,3
Voitto ennen veroja, milj. euroa	135,8	46,4	40,9	27,6	20,9	136,8	44,3	34,1	30,7	27,7
Osakekohtainen tulos, euroa										
Laimentamaton	1,46	0,50	0,46	0,28	0,21	1,46	0,46	0,37	0,33	0,29
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,46	0,50	0,46	0,28	0,21	1,46	0,46	0,37	0,33	0,29
Oma pääoma/osake, euroa	6,45	6,45	6,06	5,60	5,44	6,62	6,62	6,05	5,67	5,46
Omavaraisuusaste, %	42,6	42,6	44,5	40,6	39,2	47,3	47,3	44,4	42,2	38,9
Korollinen nettovelka, milj. euroa	155,7	155,7	161,4	164,6	38,0	109,7	109,7	136,4	103,3	-21,3
Nettovelkaantumisaste, %	32,7	32,7	36,1	39,8	9,5	22,5	22,5	30,6	24,7	-5,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	50,8	11,4	9,1	21,0	9,3	61,6	24,4	16,0	11,8	9,4
Yrityshankinnat, milj. euroa	49,3	49,3	-	-	-	37,6	0,3	37,3	-	-
Henkilöstö										
Jakson lopussa	14 329	14 329	13 851	13 754	13 822	13 876	13 876	13 758	13 381	13 200
Keskimäärin, kumulatiivinen	13 889	13 889	13 827	13 821	13 899	13 472	13 472	13 339	13 229	13 173

¹⁾ Perustuu tilintarkastettuun tilinpäätökseen

Katso tunnuslukujen laskentakaavat sivulta Tunnuslukujen laskentakaavat.

Tunnuslukujen laskentakaavat

TUNNUSLUKUIJEN LASKENTAKAAVAT

Voitto/osake	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän osakeantikorjattu vuosikeskiarvo}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta} - \text{välittömät verot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	* 100
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – korolliset saamiset – rahavarat – rahoitusarvopaperit	
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$	* 100

Konsernitilinpäätös

TULOSLASKELMA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	1	1 543,2	1 492,6
Liiketoiminnan muut tuotot	3	17,4	19,8
Palvelut ja tavarat		-235,0	-232,8
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8, 9	-873,1	-827,1
Poistot	14, 15	-54,7	-53,9
Arvon alentumiset		-	-
Liiketoiminnan muut kulut	4	-261,8	-261,0
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	29	3,2	3,2
Liikevoitto		139,2	140,8
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	6	1,5	2,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	6	-4,7	-5,0
Nettokurssivoitot/-tappiot	6	-0,2	-1,1
Voitto ennen veroja		135,8	136,8
Tuloverot	12	-28,0	-29,6
Tilikauden voitto		107,8	107,2
Tilikauden voitto jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		107,8	107,2
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		107,8	107,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa	7		
Laimentamaton		1,46	1,46
Laimennusvaikutuksella oikaistu		1,46	1,46
Laaja tulos, milj. euroa			
Tilikauden voitto		107,8	107,2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-19,0	-2,1
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)		-	-0,2
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen voitto/tappio (verojen jälkeen)		-2,4	-2,1
Laaja tulos		86,4	102,8
Tulos jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		86,4	102,8
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		86,4	102,8

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

TULOSVERTAILU

Liikevaihto kasvoi 3,4 % ja oli 1 543,2 (1 492,6) milj. euroa. Kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,1 %. IT-palveluiden liikevaihto kasvoi 3,0 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 3,6 %. Tuotekehityspalveluissa liikevaihto kasvoi 7,9 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 9,6 %. Liiketoimintaostoilla oli 17 milj. euron myönteinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat Toimialaratkaisut ja Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueisiin. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin kruunun heikkenemisellä, oli 10 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon.

Liikevoitto (EBIT) oli 139,2 (140,8) milj. euroa eli 9,0 % (9,4) liikevaihdosta. Liikevoittoon vaikuttivat kielteisesti tammikuussa 2017 käynnistettyyn automaatio- ja tehostamisohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykulut.

Toiminnan tehostamisohjelmalla oli noin 20 milj. euron myönteinen vaikutus kustannuspohjaan vuonna 2017, mutta tulosta pienensi noin 18 milj. euron palkkainflaatio. Palveluiden kehittämiskustannukset olivat edellisvuoden tasolla eli lähes 75 milj. euroa.

Henkilöstökulut nousivat 6 % ja niiden osuus liikevaihdosta oli 56,6 % (55,4). Henkilöstökuluihin sisältyy uudelleenjärjestelykuluja 21,9 (10,6) milj. euroa. Tulospohjaisiin kannustimiin liittyvät varaukset olivat 37,6 (25,6) milj. euroa, mukaan lukien sekä lyhyen että pitkän aikavälin kannustimet. Keskimääräinen kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 13 889 (13 472).

Nettorahoituskustannukset olivat 3,4 (4,0) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 2,1 (2,1) milj. euroa ja valuuttakursseihin liittyvät nettotappiot olivat 0,2 (1,1) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,1 (-0,8) milj. euroa.

Tuloslaskelman välittömiin veroihin sisältyy 22,4 milj. euroa kuluneelta vuodelta maksettavaa tuloveroa ja 6,5 milj. euroa (negatiivinen) laskennallista veron muutosta. Verokanta Suomessa oli 20,0 % ja Ruotsissa 22,0 %.

Kulurakenne, %	2015	2014
Palvelut ja tavarat	16,8	16,7
Henkilöstökulut	60,5	57,0
Liiketoiminnan muut kulut	18,6	19,3
Arvonalentumistappio	-	2,7
Suunnitelman mukaiset poistot	4,1	4,3
Yhteensä	100,0	100,0

TASE (IFRS)

Milj. euroa		Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	14, 30, 31		441,3	409,7
Muut aineettomat hyödykkeet		14	51,1	52,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		15	94,9	94,0
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta		29	16,3	16,5
Laskennalliset verosaamiset		13	25,7	29,9
Rahoitusleasingsaamiset		23	0,8	2,2
Muut korolliset saamiset			0,4	0,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat		16	0,5	0,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä			631,0	605,3
Lyhytaikaiset varat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset		17	420,7	390,3
Eläkesaamiset		11	7,4	7,4
Rahoitusleasingsaamiset		23	2,0	3,5
Muut korolliset saamiset			0,0	0,3
Versaamiset			8,7	11,0
Rahavarat		18	78,2	56,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä			517,0	469,2
Varat yhteensä			1 148,0	1 074,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Osakepääoma		19	76,6	76,6
Ylikurssirahasto ja muut rahastot		19	42,6	43,4
Osakeanti optio-oikeuksilla		19	-	-
Kertyneet voittovarot			356,0	368,1
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			475,2	488,1
Määräysvallattomien omistajien osuus			0,4	-
Oma pääoma yhteensä			475,6	488,1
Pitkäaikaiset velat				
Lainat		20, 23	102,5	103,8
Laskennalliset verovelat		13	38,3	34,9
Varaukset		22	2,6	5,4
Eläkeveloitteet		11	11,9	13,9
Muut pitkäaikaiset velat			3,8	0,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä			159,1	158,2
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat		24	362,5	344,6
Verovelat			5,9	3,5
Varaukset		22	10,3	11,5
Lainat		20, 23	134,6	68,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä			513,3	428,2
Oma pääoma ja velat yhteensä			1 148,0	1 074,5

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

TASEVERTAILU

Varat

Konsernin taseen loppusumma kasvoi 6,8 % ja oli 1 148,0 (1 074,5) milj. euroa. Liikearvo kasvoi 441,3 (409,7) milj. euroon. Yritysosotot kasvattivat liikearvoa

40,6 milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 50,8 (61,6) milj. euroa mukaan lukien uudet rahoitusleasingisopimukset.

Varat tase-erittäin

31.12., %	2015	2014
Liikearvo	35,4	31,4
Muut aineettomat hyödykkeet	3,8	3,2
Aineellinen omaisuus	7,6	8,0
Muut varat	38,8	41,8
Rahavarat	14,4	15,6
Yhteensä	100,0	100,0

Oma pääoma ja velat

Oma pääoma oli 475,6 (488,1) milj. euroa. Tilikauden nettotulos kasvatti omaa pääomaa 107,8 milj. euroa ja osingot vähensivät omaa pääomaa 101,0 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli 42,6 % (47,3).
Nettovelkaantumisaste nousi 32,7 %:iin (22,5).
Korollinen nettovelka oli 155,7 (109,7) euroa

sisältäen 234,7 (166,9) milj. euroa korollista velkaa, 2,5 (5,5) milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 2,8 (5,7) milj. euroa rahoitusleasingisaatavia, 0,5 (0,3) milj. euroa muita korollisia saatavia ja 78,2 (56,7) milj. euroa rahavaroja.

Oma pääoma ja velat tase-erittäin

31.12, %	2015	2014
Osakepääoma	7,0	7,4
Muu oma pääoma	37,4	38,3
Korollinen vieras pääoma	16,4	10,9
Korottomat velat	39,2	43,4
Yhteensä	100,0	100,0

RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto		107,8	107,2
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	14, 15	54,7	53,9
Osakeperusteiset maksut		1,9	1,3
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	3, 4	0,0	0,1
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdistettyjen sijoitusten voitosta	29	-3,2	-3,2
Muut oikaisut		-5,4	-7,7
Rahoituskulut, netto	6	3,4	4,0
Tuloverot	12	28,0	29,6
Nettokäyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten saamisten muutos		-27,9	-40,9
Varastojen muutos		0,0	0,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		12,5	-10,7
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		171,8	133,6
Saadut leasing-sopimuksiin liittyvät korkotuotot		0,1	0,2
Saadut korot		1,4	2,3
Maksetut korot		-3,5	-4,2
Muut rahoitustuotot		9,8	9,8
Muut rahoituskulut		-15,2	-10,7
Saadut osingot pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä sijoituksista	29	3,5	3,8
Maksetut välittömät verot		-16,9	-37,6
Liiketoiminnan rahavirta		151,0	97,2
Investointien rahavirta			
Konserniyritysten ja liiketoimintojen hankinnasta johtuva nettorahavirta	30	-43,7	-32,3
Muut käyttöomaisuusinvestoinnit		-47,0	-61,7
Konserniyritysten ja liiketoimintojen myynnistä johtuva nettorahavirta		-0,3	0,0
Käyttöomaisuusmyynnit		0,4	0,1
Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit		0,0	-
Lainasaamisten muutos		2,7	2,5
Investointien rahavirta		-87,9	-91,4
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot		-101,0	-99,3
Käytetyt optiot		-	0,8
Rahoitusleasingvelkojen maksut	21	-1,0	-1,3
Lyhytaikaisten lainojen nostot	21	1 657,4	625,3
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	21	-1 595,8	-628,2
Pitkäaikaisten lainojen nostot	21	0,5	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	21	-0,3	-1,5
Rahoituksen rahavirta		-40,2	-104,2
Rahavarojen muutos			
Rahavarat kauden alussa	18	56,7	156,2
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin		-1,4	-1,1
Rahavarojen muutos		22,9	-98,4
Rahavarat kauden lopussa	18	78,2	56,7

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma									Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.	
		Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto ja muut rahastot	Osake- anti optio- oikeuk- silla	Omat osakkeet	Muunto- erot	Raha- virran suo- jauk- set	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Yht.			
31.12.2015		76,6	44,6	0,0	-11,6	-49,2	0,2	12,1	410,1	482,8	0,1	482,9	
Tilikauden laaja tulos													
Tilikauden voitto									107,2	107,2	0,0	107,2	
Muut laajan tuloksen erät													
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen voitto (verojen jälkeen)									-2,1	-2,1		-2,1	
Muuntoerot			-1,2			-3,1			2,2	-2,1		-2,1	
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)	27							-0,2		-0,2		-0,2	
Laaja tulos			-1,2			-3,1		-0,2	107,3	102,8	0,0	102,8	
Liiketoimet omistajien kanssa													
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut	8								1,1	1,1		1,1	
Osingonjako									-99,4	-99,4		-99,4	
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla				0,0					0,7	0,7		0,7	
Määräysvallattomien omistajien osuus									0,1	0,1	-0,1	-	
Liiketoimet omistajien kanssa yht.		0,0	0,0	0,0	0,0				0,7	-98,2	-97,5	-0,1	-97,6
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten vaikutus													
									0,0	0,0		0,0	
31.12.2016		76,6	43,4	0,0	-11,6	-52,3	-	12,8	419,2	488,1	-	488,1	

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma									Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
		Osake- pää- oma	Yli- kursssi- rahasto ja muut rahastot	Osake- anti optio- oikeuk- silla	Omat osakkeet	Muunto- erot	Raha- virran suo- jauk- set	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Yht.		
31.12.2016		76,6	43,4	0,0	-11,6	-52,3	-	12,8	419,2	488,1	-	488,1
Tilikauden laaja tulos												
Tilikauden voitto									107,8	107,8	0,0	107,8
Muut laajan tuloksen erät												
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen tappio (verojen jälkeen)									-2,4	-2,4		-2,4
Muuntoerot nettosijoituksista ruotsalaisiin tytäryhtiöihin (verojen jälkeen)									0,4	0,4		0,4
Muuntoerot			-0,8			-26,2			7,6	-19,4		-19,4
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)	27									-		-
Laaja tulos			-0,8			-26,2			113,4	86,4	0,0	86,4
Liiketoimet omistajien kanssa												
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut	8								1,7	1,7		1,7
Osingonjako									-101,0	-101,0		-101,0
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla										0,0		0,0
Määräysvallattomien omistajien osuus											0,4	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yht.		0,0	0,0	0,0	0,0				0,0	-99,3	-99,3	0,4
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten vaikutus									0,0	0,0		0,0
31.12.2017		76,6	42,6	0,0	-11,6	-78,5	-	12,8	433,3	475,2	0,4	475,6

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yhtiö

Yhtiö

Tieto Oyj (y-tunnus 0101138-5) on IT-palveluihin ja ohjelmistotuotteisiin keskittyvä Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Espoo: Keilalahdentie 2-4, 02101 Espoo, Suomi ja se on listattu NASDAQ:ssa Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi konsernitilinpäätöksen julkaistavaksi 6. helmikuuta 2018. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä konsernitilinpäätös sen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laadintaperusteet

Tieto Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on esitetty miljoonina euroina ja se perustuu alkuperäisiin hankintahintoihin, ellei näissä laadintaperiaatteissa ole toisin ilmoitettu.

Uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

Konsernitilinpäätös on laadittu käyttäen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2016. Konserni on ottanut käyttöön seuraavat standardit ja muutokset ensimmäistä kertaa 1.1.2017 alkaneella tilikaudella:

- Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista – muutokset IAS 12:een; ja
- Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke – muutokset IAS 7:ään.

IAS 12:een tehtyjen muutosten käyttöönotolla ei ollut vaikutusta tilikautteen tai aikaisempiin tilikausiin, eikä ole todennäköistä, että niillä olisi vaikutusta tuleviin tilikausiin. IAS 7:n muutos sisältää vaatimuksen rahoitustoimintaan liittyvien velkojen muutosten esittämisestä, ks. liitetieto 21.

Uudet standardit ja tulkinnat, joita ei ole vielä otettu käyttöön:

Eräiden uusien, julkaistujen tilinpäätösstandardien ja tulkintojen käyttö ei ollut pakollista 31.12.2017 päättyneinä tilikausina, eikä niitä ole otettu käyttöön konsernissa. Alla on konsernin arvio näiden uusien standardien ja tulkintojen vaikutuksista:

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 koskee seuraavia seikkoja rahoitusinstrumenttien kirjaamisessa:

- Kirjaaminen ja pois kirjaaminen
- Luokittelu ja mittaaminen ml. arvonalentuminen
- Suojauslaskenta

Konserni ottaa standardin käyttöön kun se on pakollista 1.1.2018.

Konserni ei odota IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikuttavan merkittävästi sen taseeseen, tuloslaskelmaan tai laajaan tuloslaskelmaan.

Luokittelun ja mittaamisen osalta konserni on arvioinut IFRS 9:n mukaiset omaisuusluokat sekä liiketoimintamalli- että rahavirtatestien pohjalta. Testien perusteella konserni on tullut siihen lopputulokseen, ettei se odota muuttavansa useimpien varojensa kirjausmenettelyä lukuun ottamatta myyntisaamisia, jotka myydään ilman takautumisoikeutta ja jotka liiketoimintamallin mukaan pidetään myymistarkoituksessa ja kirjataan näin ollen käypään arvoon tulosvaikutteisesti (FVTPL) jaksotetun hankintamenon sijaan ja esitetään erikseen taseessa.

Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin rahoitusvelkojen kirjaamiseen.

Uuden arvonalentumismenetelmän (toteutuneista odotettavissa oleviin luottotappioihin) osalta konserni on alustavasti arvioinut, että mikäli IFRS 9:n mukainen menetelmä olisi otettu käyttöön jo vuonna 2016, vuoden lopun kokonaistulos olisi ollut seuraavan kaltainen:

Milj. Euroa	Vuoden 2016 tilinpäätöksessä	Mikäli IFRS 9:ää olisi sovellettu ¹⁾
Myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot	1,5	-0,9
Sopimusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot	-	-0,2

¹⁾ vain menneiden tappioiden pohjalta, koska muita muutoksia ei voi arvioida ennakolta

Konsernissa ei ole avoimia rahavirran suojaussuhteita, joiden käyvän arvon muutos kirjattaisiin omaan pääomaan. Tämän vuoksi konserni ei odota muutoksilla olevan oleellista merkitystä sen suojausten kirjaamisen kannalta.

Konserni aikoo käyttää poikkeamismahdollisuutta, jonka ansiosta sen ei tarvitse laskea uudestaan vertailutietoja edellisiltä tilikausilta luokittelussa ja mittaamisessa (ml. arvonalentuminen) tapahtuneiden muutosten osalta. IFRS 9 -standardin käyttöönotosta johtuvat erotukset rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvoissa sisällytetään pääsääntöisesti edellisen tilikauden voittoihin 1.1.2018.

Lisätietoja IFRS 9:n vaatimuksista ja konsernin tulkinnasta löytyy alta.

Luokittelu ja mittaaminen

Rahoitusvarojen uusi luokittelumalli on periaatepohjaisempi kuin tämänhetkisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Rahoitusvarat luokitellaan niiden rahavirtaluonteen sekä sen liiketoimintamallin pohjalta, johon ne liittyvät.

Määräykset eivät vaikuta konsernin rahoitusvelkojen kirjaamiseen, koska uudet vaatimukset vaikuttavat vain sellaisten rahoitusvelkojen kirjaamiseen, jotka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, eikä konsernilla ole tällaisia velkoja lukuun ottamatta johdannaisia, joiden suhteen IFRS 9 ei tuo mukanaan muutoksia. Pois kirjaamista koskevat säännöt on otettu standardista IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen, eivätkä ne ole muuttuneet.

Arvonalentuminen

Uusi arvonalentumismalli edellyttää odotettavissa oleviin luottotappioihin liittyvien arvonalentumisvarausten kirjaamista eikä pelkästään toteutuneiden luottotappioiden kirjaamista kuten IAS 39:n mukaan. IFRS 9 myös laajentaa sellaisia varoja, joita arvonalentuminen ei koske, mukaan lukien sopimusvarat. Tämän vuoksi konserni uskoo, että niiden varojen, joita IFRS 9:n mukainen arvonalentuminen koskee, arvonalentumistappioista tulee herkempiä muutoksille muttei välttämättä suurempia.

Konserni odottaa, että arvonalentumislaskelmien vaikutus kohdistuu merkittävimmin myyntisaamisiin.

Konserni on segmentoinut asiakkaansa niiden sijainnin ja toimialan pohjalta niin, että kunkin asiakassegmentin luotto-ominaisuudet olisivat samankaltaiset. Laskiessaan odotettavissa olevia luottotappioita konserni ottaa huomioon saatavien kunkin ikäryhmän historialliset luottotappioasteet asiakkaiden edellisen kolmen vuoden maksukäyttäytymisen pohjalta. Konserni mukauttaa näitä asteita perustuen arvioon yleisestä markkinatilanteesta kussakin asiakasryhmässä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutuksen sopimusvaroihin odotetaan olevan vähäinen. Konserni odottaa käyttävänsä samaa asiakassegmentointia ja samoja luottotappioasteita kuin eräntymättömissä myyntisaamisissa.

Konserni on päättänyt laskea vuokrasaamistensa koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot, mutta tämän päätöksen sekä kyseisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden odotetaan myös olevan vähäisiä.

Suojauslaskenta

Uudet suojauslaskentasäännöt tuovat suojauslaskennan lähemmäs konsernin yleisiä riskienhallinnan käytäntöjä. Yleisesti ottaen useammat suojaussuhteet saattavat kelvata suojauslaskennan kohteiksi, koska standardissa otetaan käyttöön periaatepohjaisempi lähestymistapa. Konsernissa ei ole avoimia rahavirran suojaussuhteita, joiden käyvän arvon muutos kirjattaisiin omaan pääomaan. Tämän vuoksi konserni ei odota muutoksilla olevan oleellista merkitystä sen suojausten kirjaamisen kannalta.

Esittäminen ja siirtymävaihe

Uusi standardi sisältää myös laajempia esittämisvaatimuksia ja muutoksia esitystapaan. Näiden muutosten odotetaan muuttavan konsernin tapaa esittää rahoitusinstrumentit niin laadun kuin laajuuden suhteen etenkin sinä vuonna, jolloin uusi standardi otetaan käyttöön.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 perustuu siihen, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle.

IFRS 15 -standardia tulee soveltaa tilikausilla, jotka alkavat 1.1.2018 tai sen jälkeen. Konserni ottaa IFRS 15 -standardin käyttöön konsernitiilin päätöksessään 31.12.2018 päättyvänä vuonna käyttäen takautuvaa menetelmää.

Liiketoimintamalli koostuu jatkuvista palveluista, ohjelmistoratkaisuista, projekteista ja konsultoinnista. Tavarat ovat pääasiassa ohjelmistolisenssien myyntiä. Myyntituotto kattaa IT-palveluiden ja -tavaroiden myynnin käyvän arvon ilman arvonnlisäveroa, alennuksia tai valuuttakurssieroja.

Johto on arvioinut uuden standardin käyttöönoton vaikutuksia, eikä oletta sillä olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Vaikutukset vuoden 2017 liikevaihtoon ovat arviolta alle 0,5 miljoonaa euroa.

Arvioinnissa keskityttiin seuraaviin alueisiin, joihin IFRS 15:n odotetaan vaikuttavan:

Jatkuvat palvelut

- Jatkuvien käyttöpalvelusopimusten

alkuvaiheen käynnistystulot ja -menot. Nykyään tuotot kirjataan käynnistuksen aikana ja kustannukset sitä mukaa, kun niitä syntyy. IFRS 15:n mukaan käynnistystoimet eivät johda luvattun tavarain tai palvelun siirtymiseen asiakkaalle eivätkä siten muodosta suoritevelvoitetta.

Käynnistysvaiheen menoja ei kirjata kuluiksi vaan IFRS 15:n mukaisesti omaisuuseräksi sillä edellytyksellä, että määritetyt kriteerit täyttyvät. Arvioinnin perusteella käynnistysvaiheen menojen osuus nykyisissä käynnistyssojimuksissa ei ole merkittävä, minkä vuoksi vaikutusten konsernin tilinpäätökseen ei odoteta olevan olennaisia.

Ohjelmistoratkaisut

- Ohjelmistolisenssit ja muut tuotteet. Tällä hetkellä tuotteen myynti tuloutetaan, kun sen omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää oikeutta luovuttaa tuotetta edelleen tai tosiasiallista määräysvaltaa tuotteeseen nähden. Tuoteliiketoiminnassa asiakassopimukset sisältävät tyypillisesti ohjelmistolisenssejä, ohjelmistojen käyttöönottoa ja ylläpitoa. Riippuen räättälöinnin ja integroinnin asteesta ohjelmistolisenssit kirjataan nykyään erikseen riskien ja hyötyjen siirtyessä asiakkaalle tai yhdessä käyttöönottopalvelun kanssa, kun räättälöinti on merkittävää eikä lisenssi toimi ilman palvelua. IFRS 15:n käyttöönotto saattaa johtaa muutoksiin erillisten suoritevelvoitteiden tunnistamisessa, mikä saattaa joissain tapauksissa vaikuttaa lisenssituottojen kirjaamisajankohtaan, mutta vaikutusten ei odoteta olevan olennaisia.
- Software as a service (SaaS). Konserni on viime aikoina solminut lukuisia SaaS-sopimuksia asiakkaiden kanssa. Sopimukset sisältävät käyttöönottoprojekteja ja jatkuvia palveluita. Arvioinnin perusteella näiden sopimusten käyttöönottoprojektit sisältävät käynnistystoimia ja käyttöönottopalveluita, jotka kattavat asiakkaan toiminnan siirtämisen standardoituihin, moduulipohjaisiin ohjelmistoihin, joissa räättälöinnin astetta ei pidetä merkittävänä. Käyttöönottopalveluita pidetään jatkuvista SaaS-palveluista erillisinä velvoitteina. Käynnistystoimet kirjataan samalla tavalla kuin käyttöpalveluihin liittyvä käynnistysvaihe. Myöskään nykyisten SaaS-sopimusten osalta vaikutusten konsernin tilinpäätökseen ei odoteta olevan olennaisia.

Projektit

- Takuuveloitteet. Konserni myöntää takuita ohjelmistojen tai sovellusten toimitusprojekteille, mutta ei myönnä palveluilla laajennettuja takuita asiakassopimuksissaan. Arvioinnin perusteella takuut ovat luonteeltaan varmuuksia siitä, että toimitus on sovittujen vaatimusten mukainen. Tällä hetkellä aikaan ja materiaalin perustuviin sopimuksiin liittyvät takuut tuloutetaan takuuajana. IFRS 15:n mukaan takuut käsitellään IAS 37:n (Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat) mukaisesti. Vaikutukset konsernin tilinpäätökseen eivät ole olennaisia.

Yhteistä kaikille liiketoimintamalleille

- Muuttuva vastike. IFRS 15:n mukaan muuttuva vastike täytyy arvioida sopimusta solmittaessa. IFRS 15 edellyttää, että arvioitua muuttuvaa vastiketta rajoitetaan, jotta tuottoja ei kirjattaisi liikaa. Tavallisimmat muuttuvat elementit transaktiohinnassa ovat eri tyyppiset alennukset. Arvioinnin pohjalta tuoton kirjaamisajankohtaan ei odoteta suuria muutoksia.

Yleisarvio on, että myyntituottojen kirjaamisajankohdan ei odoteta muuttuvan merkittävästi. Tällä hetkellä palvelusopimusten tuotto perustuu palveluvolyymeihin tai aikaan ja materiaaleihin, ja se kirjataan sille ajanjaksolle, jonka aikana palvelu toimitetaan tai projekti saadaan päätökseen. Konserni tulee kirjaamaan asiakassopimusten jatkuvat palvelut sarjana erotettavissa olevia tavaroita tai palveluita, yhtenä suoritusveloitteena, kun IFRS 15:n mukaiset vaatimukset täyttyvät.

IFRS 15:n mukaan tuotot kirjataan ajan kuluessa, kun määritellyt kriteerit täyttyvät. Konserni on arvioinut, että palvelut yleensä toimitetaan ajan kuluessa, koska asiakas joko saa ja kuluttaa samanaikaisesti konsernin suoritteesta saamansa hyödyn tai konsernin suorite ei luo omaisuuserää, jolla olisi konsernille vaihtoehtoista käyttöä, missä tapauksessa konsernilla on toimeenpantavissa oleva oikeus saada maksu toteutetusta työstä.

Takautuvaa menetelmää käyttäessään konserni soveltaa IFRS 15:n vaatimuksia kuhunkin esitettyyn vertailukauteen ja oikaisee konsernitilinpäätöksensä. Konserni suunnittelee käyttävänsä IFRS 15:n sallimia käytännön apukeinoja, kun standardia sovelletaan takautuvasti.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Tammikuussa 2016 julkaistu IFRS 16 merkitsee sitä, että lähes kaikki vuokrat merkitään taseeseen, kun operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset.

Vuokranantajia koskeva kirjaaminen ei muutu merkittävästi.

Standardi vaikuttaa ensisijaisesti konsernin operatiivisten vuokrasopimusten kirjaamiseen. Raportointiajankohtana konsernilla on ei-purettavissa olevia operatiivisia vuokrasopimuksia 180,8 milj. euron arvosta (liitetieto 32).

Konserni ei kuitenkaan ole vielä arvioinut tarvitaanko mahdollisesti muutoksia johtuen esimerkiksi muutoksesta käsitteen vuokra määritelmässä ja muuttuvien vuokranmaksujen erilaisesta käsittelystä sekä jatko- ja päättämismuutoksista. Tämän vuoksi ei vielä ole mahdollista arvioida niiden käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokravelkojen määrää, jotka tulee kirjata uuden standardin astuessa voimaan, tai sitä, miten tämä jatkossa vaikuttaa konsernin tulokseen ja rahavirtojen luokitteluun.

IFRS 16 -standardia tulee soveltaa tilikausilla, jotka alkavat 1.1.2019 tai sen jälkeen. Tässä vaiheessa konserni ei aio ottaa standardia käyttöön ennen kuin se astuu voimaan.

Muut standardit

Muita standardeja, jotka eivät vielä ole voimassa ja joilla odotettaisiin olevan oleellinen vaikutus konserniin nykyisellä tai tulevilla tilikausilla tai tuleviin transaktioihin, ei ole olemassa.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyy emoyhtiö Tieto Oyj ja kaikki emoyhtiön välittömässä tai välillisessä määräysvallassa olevat tytäryhtiöt. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yhtiössä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintapäivästä myyntipäivään asti.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenomenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Taseeseen merkitään liikearvoksi määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettujen osuuden käypä arvo yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Jos vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistettujen osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, erotus kirjataan suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Konsernin sisäiset saamiset, velat ja liiketapahtumat, mukaan lukien osingot ja sisäiset katteet, eliminoidaan yhdistelyssä.

Tieto Oyj omistaa osuuksia yhteisyrityksissä, joissa sillä on oikeus järjestelyn nettovaroihin ja siten yhdistelee osuutensa pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' standardin mukaisesti. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteisyrityksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista veloitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Määräysvallattomien omistajien osuudet ilmoitetaan erillisenä eränä konsernin omassa pääomassa.

Segmenttiraportointi

Tiedon toimintamalli muodostuu palvelualueiden ja toimialaryhmien matriisista, jossa palvelualueet ovat taloudellisen raportointirakenteen tärkeimmät

toiminnalliset segmentit. Raportoitavat palvelualuesegmentit ovat Teknologiapalvelut ja uudistaminen, Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus, Toimialaratkaisut ja Tuotekehityspalvelut. Toiminnallisten segmenttien raportointi vastaa yhtiön sisäistä raportointia ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, jolle kuuluu vastuu resurssien allokoinnista ja toiminnallisten segmenttien suorituksen arvioinnista, on nimetty yhtiön johtoryhmä, joka vastaa myös strategisesta päätöksenteosta.

Liikearvo on kohdennettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka toimivat useissa eri maissa, ja siksi liikearvo ei sisälly segmenttiedoissa oleviin maittain esitettyihin pitkäaikaisiin varoihin.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on yhtiön toimintavaluutta ja konsernin esittämismuotoa.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen taseerien arvostuksessa käytetään tilikauden viimeisen päivän päätöskurssia. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset käypään arvoon arvostetut erät muutetaan toimintavaluutan määräisiksi käyvän arvon arvostuspäivän tai uudelleenarvostuspäivän kurssiin. Muut ei-monetaariset erät kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssin mukaisesti.

Realisoitumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisäisistä pitkäaikaisista lainoista tytäryhtiöille, silloin kun ne on luokiteltu IAS 21:n mukaisesti nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön, on kirjattava tulosvaikutteisesti raportoivan yhteisön erillistilinpäätöksessä. Konsernitilinpäätöksessä tällaiset kurssierot on kirjattava alun perin muihin laajan tuloksen eriin ja siirrettävä omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi, kun nettosijoituksesta luovutaan.

Muut liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät liikevoittoon, paitsi ne suojauslaskennan piiriin kuuluvat erät, jotka esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tytäryhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflatorisessa taloudessa), joiden toimintavaluutta eroaa konsernin esittämismuotoa, tulokset ja taseet muutetaan

esittämismuutoksen mukaisesti seuraavasti:

- Taseiden varat ja velat muutetaan tilikauden viimeisen päivän päätöskurssin mukaan.
- Tulot ja menot tuloslaskelmassa muutetaan keskimääräisten kurssien mukaan.
- Kaikki näistä muutoksista aiheutuvat muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin.

Kun tytäryhtiö myydään, mahdolliset muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelmassa osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta koituvan liikearvon ja käyvän arvon muutokset kirjataan ulkomaisen tytäryhtiön varoihin ja velkoihin ja ne muunnetaan päätöskurssin mukaan. Tästä johtuvat muuntoerät kirjataan laajan tuloksen eriin.

Myyntituottojen tulouttaminen

Myyntituotot kirjataan IAS 11 'Pitkäaikaishankkeet' ja IAS 18 'Tuotot' -standardien mukaisesti. Myyntituotoiksi kirjataan IT-palvelujen ja -tuotteiden arvonlisäveroton ja annetuilla alennuksilla sekä vaihtokurssieroilla oikaistu myynti käyvästä arvostaan. Palvelut koostuvat pääasiassa räätälöidyistä ohjelmistoratkaisuista, ohjelmistoratkaisujen ylläpidosta sekä tietojenkäsittely- ja verkkopalveluista. Myydyt tuotteet ovat pääasiassa ohjelmistolisenssejä.

Palvelujen myyntituotto jaksotetaan sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu toimitetaan. Kiinteähintaisista projekteista ja vastaavanlaisista asiakassopimuksista saatava tulo jaksotetaan valmistusasteen perusteella. Valmistusaste lasketaan kuukausittain vertaamalla toteutuneita työkustannuksia koko projektin arvioituun työkustannusten määrään. Valmistusastemenetelmää käytetään edellyttäen, että valmistusaste ja palvelusopimukseen liittyvät tulot ja menot voidaan arvioida luotettavasti. Elleivät nämä ehdot täyty, ainoastaan menoja vastaava osuus tuloutetaan, jos tulojen odotetaan kattavan kyseiset menot. Toiminnan ohjaus perustuu projektien tulokseen ja suorat kustannukset kirjataan palvelualueiden, pääasiallisten toiminnallisten segmenttien, toimituksiin. Asiakasprojektien seurannassa projekti todetaan tappiolliseksi, jos projektin suorien kustannusten arvioidaan ylittävän odotetut kokonaistuotot. Tällöin kirjataan välittömästi tappiovaraus kattamatta jäävien suorien kustannusten osalta.

Tuotteen myynti tuloutetaan, kun sen omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää oikeutta luovuttaa tuotetta edelleen tai tosiasiallista määräysvaltaa tuotteeseen nähden.

Jatkuvien käyttöpalvelusopimusten käynnistys- ja haltuunottovaiheeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä. Käyttöpalvelusopimusten myyntituotto perustuu palvelumääriin ja jaksotetaan sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu toimitetaan.

Tilaukanta

Tilaukanta esitetään tulouttamaton osa asiakkaiden allekirjoittamista tilauksista.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin liiketoiminnan myynnistä ja muista luovutusvoitoista, vuokratuloista ja julkisista avustuksista. Lopetettujen toimintojen tuotot sisältyvät lopetettujen toimintojen nettotulokseen.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin niillä tilikausilla, joilla avustuksen kohteeseen liittyvät kustannukset ovat syntyneet. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä. Merkittävien uusien liiketoimintakonseptien ja ohjelmistotuotteiden kehitysmenot aktivoidaan taseeseen aineettomana omaisuutena, jos niihin liittyvien tulojen voidaan kohtuudella odottaa kattavan kyseiset menot, ja seuraavat kriteerit täyttyvät: hyödykkeen tekninen toteuttaminen on mahdollista niin, että se voidaan ottaa käyttöön tai myydä; johdolla on aikomus saattaa hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se; hyödykettä pystytään käyttämään tai se pystytään myymään; käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen; pystytään osoittamaan, miten hyödyke tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä; hyödykkeestä kehittämissivaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä. Aineeton omaisuus arvostetaan poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintameno.

Tuloverot

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tulosta maksettavat

tuloverot sekä oikaisut aiemmilta vuosilta ja laskennallisten verovelkojen tai verosaamisten muutokset. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista konsernitaseen varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat lasketaan niiden verokantojen ja -lakien mukaisesti, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen tai verovelka realisoituu. Suurimmat väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, tilikausien tappioihin ja aineettomiin oikeuksiin. Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista lukuun ottamatta seuraavia eriä: verotuksessa vähennyskelvoton liikearvo, kirjanpidolliseen ja verotukselliseen tulokseen vaikuttamattomien varojen ja velkojen kirjaukset, kun kyseessä ei ole liiketoiminnan yhdistäminen, sekä tytäryhtiösjoiutuksiin liittyvät erot, jotka eivät todennäköisesti tule muuttumaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että ne voidaan käyttää tulevien verotettavien tulojen kattamiseen. Yhdistelystä johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan konsernitaseeseen, jos niiden veroseuraamusten realisoituminen on todennäköistä.

Liikearvo

Liikearvoa syntyy tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten hankinnan yhteydessä, ja se on määrä, jolla suoritettu vastike ylittää Tiedon osuuden hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta ja määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon.

Liikearvon alentumisen testaus

Yritystojen yhteydessä hankittu liikearvo testataan vuosittain ja aina, kun jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutos osoittaa, että kirjattu arvo ei ehkä ole kerrytettävissä. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittu liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän yhdistämisen tuomista synergioista. Jokainen yksikkö tai yksikköjen ryhmä, jolle liikearvoa kohdistetaan, on alin taso, jolla liikearvoa seurataan sisäisesti johdon tarkoituksia varten. Jos rahavirtaa tuottavalle yksikölle kirjatus liikearvon määrä ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, erotus kirjataan arvonalennukseksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käyttöarvo määritettynä tulevien kassavirtojen netto nykyarvona tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käypä arvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden hankintameno aktivoidaan taseeseen. Liiketoimintojen yhdistämisen kautta hankittu aineeton omaisuus aktivoidaan hankintahetken käyvästä arvostaan. Aineettoman omaisuuden vaikutusaika määritetään joko rajalliseksi tai rajoittamattomaksi. Aineeton omaisuus, jonka vaikutusaika on rajallinen, poistetaan kyseisenä vaikutusajana tasaeräpoistoina. Jos aineettoman omaisuuden vaikutusaika on rajoittamaton, suoritetaan arvonalentumistesti vuosittain ja aina, kun jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutos osoittaa, että kirjattu arvo ei ehkä ole kerrytettävissä.

Tieto-konsernin liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä kirjattu aineeton omaisuus liittyy yleensä asiakkaisiin tai teknologioihin, joiden vaikutusaika tunnetaan. Tieto ei yleensä kirjaa markkinointiin liittyvää aineetonta omaisuutta taseeseen, koska hankitun liiketoiminnan arvo koostuu normaalisti asiakassuhteista, teknologiasta ja henkilöstöstä (joka sisältyy liikearvoon), minkä johdosta markkinointiin liittyvällä aineettomalla omaisuudella ei yleensä ole erillistä kirjattavissa olevaa arvoa.

Konserni soveltaa seuraavia taloudellisia vaikutusaikoja:

	Vuotta
Ohjelmistot	3
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10
Allokoidut aineettomat hyödykkeet, teknologia	3–10
Allokoidut aineettomat hyödykkeet, asiakassuhteet	2–10

Käyttöomaisuus

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muu käyttöomaisuus arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Saadut julkiset avustukset kirjataan hankintameno vähennyksiksi. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon.

Poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja taseraäpoistoihin. Tarvittaessa käyttöomaisuuden jäljellä oleva vaikutusaika arvioidaan uudestaan kunkin tilikauden lopussa. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu omaisuus aktivoidaan käyttöomaisuuteen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa.

Konserni soveltaa seuraavia taloudellisia vaikutusaikoja:

	Vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–40
Tietojenkäsittelylaitteet ¹⁾	1–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muu aineellinen omaisuus	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintameno kirjataan kuluksi hankintahetkellä.

Leasingsopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Leasingsopimukset on luokiteltu rahoitus- ja käyttöleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu omaisuus aktivoidaan käyttöomaisuuteen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Vuosivuokrat kirjataan rahoitusleasingsopimusten lyhennyksiksi sekä korkokuluiksi.

Vuokrasopimukset, joiden mukaan vuokralle antaja pitää itsellään merkittävän osan omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan muiksi

vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat maksut kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Jos järjestelyssä tietty käyttöomaisuus, lähinnä tekniset laitteet, luokitellaan yksilöidyiksi rahoitusleasingshyödykkeiksi, niin näihin perustuva myynti tuloutetaan sopimuskauden alussa. Asiakkaan maksut kirjataan lainasaatavan lyhennykseksi sekä korkotuotoksi.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset, jaotellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.
2. Lainat ja muut saamiset
Määräaikaiset talletukset, jotka koostuvat pääosin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin talletetuista varoista, lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainasaamiset, sekä myyntisaamiset ja muut saamiset luokitellaan lainoiksi ja saamisiksi. Taseessa ne kirjataan erääntymisajankohtansa mukaisesti joko lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, muihin saamisiin, lainasaamisiin, rahavaroihin, tai pitkäaikaisiin lainasaamisiin tai muihin saamisiin. Rahamarkkinasijoitukset esitetään lyhytaikaisina talletuksina rahavaroissa.
3. Myytävissä olevat rahoitusvarat
Sijoitukset osakeinstrumentteihin, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Ne kirjataan taseessa pitkäaikaisiin varoihin, ellei tarkoituksena ole myydä niitä 12 kuukauden kuluessa raportointihetkestä.

Rahoitusvelat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset.
2. Jaksotettuun hankintameroon arvostettavat rahoitusvelat
Lyhytaikaiset lainat ja luotolliset tilit, pitkäaikaiset lainat sekä ostovelat ja muut velat jaotellaan jaksotettuun hankintameroon arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Lainat sisältyvät pitkä- tai lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Konserni arvostaa rahoitusinstrumentit aluksi käypään arvoonsa. Transaktiokulut sisältyvät

käypään arvoon, ellei kyseessä ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusinstrumentti. Yleensä käypä arvo vastaa saatua tai maksettua summaa.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, päivänä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään kohteena olevat rahoitusvarat. Tämä koskee kaikkia rahoitusvaroja, jotka ovat yhtiön hallussa ja jotka eivät ole johdannaissopimuksia.

Rahoitusvarat kirjataan taseesta, kun oikeus rahavirran saamiseen on loppunut tai siirretty ja konserni on pääosin siirtänyt omistamiseen liittyvät riskit ja palkkiot. Rahoitusvelat kirjataan taseesta niiden erääntyessä tai kun niihin liittyvä velvoite muuten peruutetaan.

Käyvän arvon muutokset

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutosten käsittely riippuu instrumenttien luokituksesta.

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat
Arvostusmenetelmä on kuvattu liitteen 27 alaviitteessä. Tähän liittyvät arvostusten muutokset raportoidaan, niiden luonteesta riippuen, tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa, muissa liiketoiminnan tuotoissa ja muissa liiketoiminnan kuluissa (valuuttatermiinisopimukset) sekä muissa rahoitustuotoissa ja -kuluissa (valuuttaoptiot). Muut arvomuutokset kirjataan korkotuottoihin ja -kuluihin (koronvaihtosopimukset) ja muihin liiketoiminnan kuluihin (sähköjohdannaiset), paitsi sovellettaessa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan laajan tuloksen eriin. Taseessa arvomuutokset tässä luokassa kirjataan lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, muihin saamisiin tai velkoihin, mikäli kyseinen erä erääntyy 12 kuukauden kuluessa raportointihetken päättymisestä. Mikäli erääntymishetken on enemmän kuin 12 kuukautta, kirjataan arvomuutokset muihin pitkäaikaisiin saataviin tai velkoihin.

2. Lainat ja saamiset
Lainat ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameroon efektiivisen koron menetelmällä.

3. Myytävissä olevat rahoitusvarat
Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan

käypään arvoonsa, jos käyvän arvon luotettava määräys on mahdollista, ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan. Jos käyvän arvon mukaista arvostusta ei ole saatavissa, varat arvostetaan hankintahetken mukaiseen arvoon. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan taseessa muihin pitkäaikaisiin varoihin. Kun sijoitus myydään, kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

4. Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

Korkokulut ja transaktiokulut jaksotetaan tuloslaskelmassa laina-aikana käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Rahoitusvarojen arvon aleneminen

1. Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko rahoitusvarojen ryhmään kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta objektiivista näyttöä. Rahoitusvarojen arvon katsotaan alentuneen, mikäli yksi tai useampi seuraavista tapauksista on tapahtunut alkuperäisen arvostuksen jälkeen ja tuolla tapauksella on vaikutusta rahoitusvaran tulevaan kassavirtaan:

1. Liikkeellelaskijan tai velallisen merkittävä taloudellisen tilanteen heikkeneminen
2. Sopimusrikkomus, kuten kyvyttömyys maksaa korkoa tai pääoman palautusta
3. Velallisen joutuminen konkurssimenettelyyn tai muuhun velkojen uudelleenjärjestelyyn tulee todennäköiseksi
4. Alla oleva markkina koskien rahoitusinstrumenttia katoaa taloudellisista vaikeuksista johtuen

Mahdollinen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan.

2. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Yhtiö arvioi vuosittain, onko rahoitusvarojen arvon alentumisesta objektiivista näyttöä. Velkainstrumentteja koskien käytetään yllämainittua arviointiperustetta. Myytävissä oleviksi määriteltyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien tapauksessa yhtiö arvioi, löytyykö instrumentin käyvän arvon pitkittyneestä laskusta näyttöä ja siten perustetta varojen arvonalentumiselle. Mikäli

tällaista näyttöä löytyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan.

Johdannaissopimukset ja suojaustoimenpiteet

Johdannaissopimukset kirjataan sopimuksen syntymishetkellä käypään arvoonsa ja arvostetaan sen jälkeen käypään arvoon perustuen.

Suojaukseen käytettävien johdannaisten käyvät arvot esitetään liitetiedossa 26. Omaan pääomaan sisältyvän suojausrahaston muutokset, jotka on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin, esitetään myöskin liitetiedossa 26.

Rahavirran suojausiksi määriteltyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan tuloslaskelmaan muihin laajan tuloksen eriin. Suojauksen tehottomasta osasta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman erään muut liiketoiminnan tuotot/kulut. Omaan pääomaan kertyneet realisoitumattomat arvostukset tuloutetaan tuloslaskelmaan samanaikaisesti kun suojattavasta erästä syntyy tulosvaikutteiset kirjaukset.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset arvostetaan aluksi nimellisarvoonsa. Epävarmoista saamisista tehdään konsernin luottopolitiikan määrittelemien periaatteiden mukaisesti varaus, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Varauksen määrä on laskennallinen arvio saamisista, joita ei onnistuta perimään ja jotka suurella todennäköisyydellä tullaan kirjaamaan alas. Laskennallinen arvio perustuu niiden saamisten määrään, jotka ovat olleet erääntyneinä luottopolitiikassa määritellyn ajanjakson. Lopullinen alaskirjauspäätös perustuu tapauskohtaiseen riskiarvioon.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat pankkitileistä ja nostettavissa olevista lyhytaikaisista talletuksista sekä muista likvideistä alle kolmen kuukauden sijoituksista. Luotolliset tilit on käsitelty lyhytaikaisina lainoina lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa.

Varaukset

Ajoitukseltaan tai suuruudeltaan epävarmoista menneisiin tapahtumiin perustuvista yhtiön oikeudellisista tai tosiasiallisista velvoitteista kirjataan taseeseen varaus, jos on todennäköistä, että kyseisen veloitteen täyttäminen vaatii yhtiötä tulevaisuudessa luopumaan taloudellisista hyödykkeistä. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa

käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja kyseistä velvoitetta koskevista erityisriskeistä.

Työsuhde-etuudet

Tieto-konsernin yhtiöt ylläpitävät erilaisia kansallisten vaatimusten ja käytäntöjen mukaisia eläkejärjestelyjä. Suurin osa järjestelyistä luokitellaan maksupohjaisiksi. Maksut maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne liittyvät. Maksun jälkeen Tieto-konsernilla ei ole muita kyseisiin järjestelyihin liittyviä velvoitteita.

Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuusperusteisia. Etuusperusteisissa järjestelyissä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuusperusteisiin järjestelyihin liittyvä vastuu on veloitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyvällä arvolla. Etuusperusteisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuusperusteisyyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Nettokorot nettoeläkevelvoitteesta tai -saamisesta esitetään rahoituserissä.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tulokseen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Osakeperusteiset maksut

Tieto käyttää kannustinohjelmiaan omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeoptioita ja palkkioita, jotka voidaan maksaa joko osakkeina, käteissuorituksena tai näiden yhdistelmänä. Myönnettyjä optioita ja osakkeita vastaan saatavien työsuoritusten käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Ei-markkinaperusteiset ehdot (esimerkiksi tulokseen liittyvät tavoitteet ja työsuhteen kesto) otetaan huomioon niiden optioiden lukumäärässä, joihin

työntekijöillä odotetaan syntyvän oikeus. Arvio siitä, miten moneen optioon odotetaan syntyvän oikeus ei-markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

Osakkeina annettavat palkkiot kirjataan henkilöstökuluksi ja oman pääoman lisäykseksi, osakeperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ansainta-ajan kuluessa. Henkilöstölle käteisenä mahdollisesti maksettavan, osakeoikeuksiin liittyvän summan käypä arvo kirjataan kuluksi, ja vastaava summa lisätään velkoihin sillä kaudella, jonka aikana työntekijöillä on oikeus saada kyseinen käteissuoritus. Velka lasketaan aina tilikauden päättyessä sekä maksun suorituspäivänä. Velan käyvässä arvossa tapahtuneet muutokset kirjataan henkilöstökuluihin tuloslaskelmassa.

Asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteutumisaste vaikuttaa kirjattavien ja maksettavien palkkioiden suuruuteen.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Hallituksen ehdottamia osinkoja ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Tieto Oyj:n omien osakkeiden hankintameno ja omien osakkeiden hankintaan liittyvät välittömät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennyksiksi.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tulos yhtiön tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, lukuun ottamatta Tieto Oyj:n hankkimia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan olettaen, että kaikki merkintäoikeudet ja optiot on käytetty tilikauden alussa. Liikkeessä olevien osakkeiden painotetun keskiarvon lisäksi nimittäjä sisältää myös merkintäoikeuksien ja optioiden oletetusta käytöstä saadut osakkeet. Merkintäoikeuksien ja optioiden oletettua käyttöä ei huomioida osakekohtaisessa tuloksessa, jos niiden toteutushinta ylittää osakkeiden tilikauden aikaisen keskimääräisen markkinahinnan. Merkintäoikeuksilla ja optioilla on laimentava vaikutus ainoastaan, kun osakkeiden tilikauden aikainen keskimääräinen markkinahinta ylittää merkintäoikeuksien ja optioiden toteutushinnan.

Oikaistut erät

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) uusien, vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden mukaisesti Tieto on muuttanut taloudellisessa raportoinnissa käyttämäänsä terminologiaa. Termi "oikaistut erät" on korvannut termin "kertaluonteiset erät". Oikaistut erät sisältävät uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät.

Tieto käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja, koska ne kuvaavat liiketoiminnan tulosta paremmin ja helpottavat vertailua tuloskausien välillä. Niitä käytetään IFRS:n mukaisten tunnuslukujen lisäksi, mutta ne eivät korvaa IFRS-tunnuslukuja.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

IFRS -käytännön mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat yrityksen varojen, velkojen, tulojen ja kulujen tilinpäätökseen kirjattavaan määrään sekä ehdollisten varojen ja velkojen liitetiedoissa esitettävään määrään. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken tapahtumista ja toimenpiteistä, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioiduista.

Keskeisimmät erät, jotka edellyttävät johdolta arvioiden tekemistä, on esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

	Liite
Myyntituottojen tulouttaminen	2
Liikearvon alentuminen	31
Laskennalliset verot	13
Osakeperusteiset maksut	10
Työsuhde-etuudet	11
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo	26–27

Tilikauden tulos

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Toiminnalliset segmentit muodostavat kehikon johtoryhmän strategiselle päätöksenteolle ja toiminnan tuloksellisuuden seurannalle.

Johtoryhmä tarkastelee ja arvioi liiketoimintaa matriisirakenteena, joka muodostuu palvelualueista ja toimialaryhmistä. Yhtiö määrittelee matriisiorganisaatiosta raportoitaviksi segmenteiksi ne toiminnalliset segmentit, joiden perusteella se parhaiten voi tuottaa riittävää informaatiota liiketoimintojensa luonteen ja niiden taloudellisten vaikutusten sekä toimintaympäristöjensä arvioimiseksi. Tiedossa palvelualueidimension määrittää pääasiassa toiminnalliset segmentit, joihin strategiset päätökset kohdistuvat, ja jotka siten muodostavat pohjan raportoitavien segmenttien määrittelemiseksi IFRS 8 standardin mukaisesti.

Raportoitavat toiminnalliset segmentit palvelualueidensiossa ovat Teknologiapalvelut ja uudistaminen, Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus, Toimialaratkaisut ja Tuotekehityspalvelut. Raportoitavat palvelualuesegmentit ovat rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvo on kohdennettu.

Konsernitasoiset kulut, kuten konsernijohdon kulut ja konsernin osuus tukitoimintojen kuluista, sekä muut jakamattomat kulut eivät sisälly palvelualuesegmentteihin vaan ne raportoidaan Tukitoiminnot ja globaali johto -yksikössä.

Palvelualueiden liikevaihdon raportointi edustaa myös Tiedon tuotteiden ja palveluiden raportointia.

Johtoryhmä arvioi toiminnallisten segmenttien tulosta liikevoiton (EBIT) perusteella. Johtoryhmälle raportoitava liikevoitto on samansisältöinen IFRS-tuloslaskelmassa raportoitavan liikevoiton kanssa.

Asiakasmyynti palvelualueittain

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	771	762	1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	150	139	8
Toimialaratkaisut	496	475	5
Tuotekehityspalvelut	127	117	8
Konserni yhteensä	1 543	1 493	3

Segmenttien välistä sisäistä myyntiä ei esiinny, koska johdon raportoinnissa myyntituotot ja -kulut kirjataan suoraan kyseisille asiakasprojekteille.

Asiakasmyynti maittain

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Suomi	676	674	0
Ruotsi	599	566	6
Norja	161	159	2
Muut	107	94	15
Konserni yhteensä	1 543	1 493	3

Suomessa IT-palvelut kasvoivat 0,2 % vuonna 2017.

Ruotsissa kasvu paikallisissa valuutoissa oli 7,7 %. IT-palvelut kasvoivat 8,0 % paikallisissa valuutoissa.

Norjassa kasvu paikallisissa valuutoissa oli 2,0 %.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Finanssipalvelut	385	370	4
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	502	479	5
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	531	527	1
Tuotekehityspalvelut	127	117	8
Konserni yhteensä	1 543	1 493	3

Asiakasmyynti tietoliikenne-toimialalle oli 240 (232) milj. euroa.

Miltään yksittäiseltä ulkopuoliselta asiakkaalta vuonna 2017 tai 2016 kertynyt liikevaihto ei ylittänyt 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

Milj. euroa	2017 1-12	2016 1-12	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	84,8	89,0	-4,8
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	8,0	4,1	93,0
Toimialaratkaisut	55,4	55,2	0,2
Tuotekehityspalvelut	12,3	10,9	13,3
Tukitoiminnot ja globaali johto	-21,2	-18,5	-14,7
Liikevoitto (EBIT)	139,2	140,8	-1,1

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

%	2017 1-12	2016 1-12	Muutos %-yks
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	11,0	11,7	-0,7
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	5,3	3,0	2,3
Toimialaratkaisut	11,2	11,6	-0,5
Tuotekehityspalvelut	9,7	9,3	0,5
Liikevoitto (EBIT)	9,0	9,4	-0,4

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

Milj. euroa	2017 1-12	2016 1-12	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	95,8	92,4	3,7
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,2	1,7	316,9
Toimialaratkaisut	58,7	59,2	-0,9
Tuotekehityspalvelut	12,6	11,1	14,1
Tukitoiminnot ja globaali johto	-12,8	-12,2	-5,2
Liikevoitto (EBIT)	161,5	152,2	6,1

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

%	2017 1-12	2016 1-12	Muutos %-yks
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	12,4	12,1	0,3
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	4,8	1,2	3,5
Toimialaratkaisut	11,8	12,5	-0,6
Tuotekehityspalvelut	10,0	9,4	0,5
Liikevoitto (EBIT)	10,5	10,2	0,3

Henkilöstö palvelualueittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin		
	2017 1-12	Muutos %	Osuus %	2016 1-12	2017 1-12	2016 1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	6 108	-4	43	6 338	6 144	6 159
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	1 728	26	12	1 376	1 422	1 367
Toimialaratkaisut	4 070	1	28	4 024	4 029	3 813
Tuotekehityspalvelut	1 532	23	11	1 243	1 414	1 222
Palvelualueet yhteensä	13 438	4	94	12 981	13 009	12 560
Toimialaryhmitt	279	7	2	260	261	272
Tukitoiminnot ja globaali johto	612	-4	4	635	619	641
Konserni yhteensä	14 329	3	100	13 876	13 889	13 472

Henkilöstö maittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin		
	2017 1-12	Muutos %	Osuus %	2016 1-12	2017 1-12	2016 1-12
Suomi	3 364	-5	23	3 552	3 395	3 586
Ruotsi	3 036	13	21	2 698	2 733	2 583
Intia	2 571	3	18	2 503	2 514	2 379
Tšekin tasavalta	2 254	0	16	2 247	2 243	2 145
Latvia	612	-6	4	649	629	664
Norja	600	-6	4	636	611	607
Puola	538	30	4	413	482	394
Kiina	460	51	3	305	387	280
Viro	274	-2	2	280	291	256
Itävalta	134	-3	1	138	135	130
Liettua	106	7	1	99	98	111
Muut	381	7	3	357	370	337
Konserni yhteensä	14 329	3	100	13 876	13 889	13 472
Onshore-maat	7 350	2	51	7 233	7 086	7 117
Offshore-maat	6 979	5	49	6 643	6 803	6 355
Konserni yhteensä	14 329	3	100	13 876	13 889	13 472

Pitkäaikaiset varat maittain

Milj. euroa	2017 31.12.	2016 31.12.	Muutos %
Suomi	84,6	85,9	-2
Ruotsi	42,8	39,3	9
Norja	12,0	15,4	-22
Muut	6,5	5,7	14
Pitkäaikaiset varat yhteensä	145,9	146,4	-0

Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka sisältävät useita maita ja siksi yllä olevat maittain esitetyt pitkäaikaiset varat eivät sisällä liikearvoa.

Poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	32,7	35,2	-7
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,1	0,1	-
Toimialaratkaisut	0,9	0,8	15
Tuotekehityspalvelut	0,1	0,0	91
Tukitoiminnot ja globaali johto	5,7	3,7	56
Konserni yhteensä	39,5	39,8	-1

Yritys- ja liiketoimintahankinnoista tulevien allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	-	-	-
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,5	0,4	23
Toimialaratkaisut	3,7	2,8	32
Tuotekehityspalvelut	-	-	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-
Konserni yhteensä	4,3	3,3	31

Muiden allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2017	2016	Muutos
	1-12	1-12	%
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	8,8	8,9	-2
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,1	0,1	-14
Toimialaratkaisut	0,6	0,2	142
Tuotekehityspalvelut	0,0	0,0	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	1,5	1,6	-10
Konserni yhteensä	10,9	10,8	1

2. VALMISTUSASTEEN MUKAINEN TULOUTTAMINEN

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Tuloslaskelman erät		
Tilikauden aikana valmistusasteen mukaan tuloutettu liikevaihto	108,1	113,3
Muu liikevaihto	1 435,1	1 379,3
Liikevaihto	1 543,2	1 492,6
Keskeneräisten valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden kertyneet tuloutetut liikevaihdot tilikauden lopussa	185,5	175,5
Taseen erät		
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden myyntisaamiset	22,8	27,4
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden laskuttamattomat saamiset vähennettynä kirjatulla tappiolla	18,0	20,3
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden saamiset asiakkailta	40,8	47,7
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettaviin pitkäaikaishankkeisiin liittyvät velat asiakkaille vähennettynä kirjatulla tappiolla	8,6	15,2

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		0,3	0,1
Osakkeiden ja liiketoimintojen myyntivoitot		-	0,0
Vuokratuotot		2,7	1,4
Julkiset avustukset		0,4	4,0
Rahavirran suojauksen tehon osuus	27	-	0,0
Muiden johdannaisten valuuttakurssivoitot		3,7	5,9
Muut tuotot		10,3	8,4
		17,4	19,8

Julkisista avustuksista 0,0 milj. euroon (3,3 milj. euroon vuonna 2016) liittyy palautusehto. Täyttymättömiä ehtoja ei ole ollut vuonna 2017 tai 2016.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Ohjelmistoihin liittyvät vuokrat, lisenssit ja ylläpito		61,6	58,5
Data- ja puhelinviestintä		11,4	11,1
ICT -hankinnat ja -palvelut		37,4	29,9
Mainonta ja markkinointi		6,6	7,5
Matkakulut		19,4	21,5
Koulutuskulut		6,0	6,5
Konsultointikulut		24,2	24,8
Tilintarkastajien palkkiot		1,1	1,7
Kiinteistöihin liittyvät kulut		70,5	71,8
Rahavirran suojauksen tehoton osuus	27	-	-
Muiden johdannaisten valuuttakurssitappiot		1,2	3,9
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntitappiot		0,0	0,0
Muut liiketoiminnan kulut		22,4	23,8
		261,8	261,0
Tilintarkastajien palkkiot			
PwC			
Tilintarkastuspalkkiot		0,8	0,8
Veroneuvonta		0,1	0,6
Muut palvelut		0,2	0,2
		1,1	1,6
Muut tilintarkastustoimistot			
Tilintarkastuspalkkiot		0,0	0,0
Veroneuvonta		0,0	0,0
Muut palvelut		0,0	0,1
		0,0	0,1

PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Tieto -konsernin yhtiöille tilikaudella 2017 olivat yhteensä 231 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat tilintarkastajan lausunnoista (1 tuhatta euroa) ja muista palveluista (230 tuhatta euroa).

5. KEHITTÄMISMENOT

Tiedon palveluiden kehittämiskulut olivat edellisen vuoden tasolla, noin 75 milj. euroa vuonna 2017 eli 5,0 % liikevaihdosta (75 milj. euroa eli 5,0 % liikevaihdosta vuonna 2016). Nämä kulut kattavat palveluiden ja ratkaisujen kehittämisen. Painopistealueita ovat olleet esimerkiksi toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet, asiakaskokemuksen johtaminen ja tietoturvapalvelut sekä pilvipalvelut. Lisäksi sisäiseen kehittämiseen kuten infrastruktuuripalveluiden standardointiin liittyvät kustannukset sisältyvät summaan. Merkittävien uusien liiketoimintakonseptien ja ohjelmistotuotteiden kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomana omaisuutena, jos ne täyttävät tilinpäätösperiaatteiden mukaiset edellytykset. Vuosina 2017 ja 2016 kehittämiskuluja ei aktivoitu taseeseen.

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

31.12.2017 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	-	-4,9	0,0	-	-4,9
Lainat ja muut saamiset	1,5	-	4,7	-	-	6,2
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-3,6	-	-	-1,0	-4,6
Yhteensä IAS 39 mukaan ryhmiteltynä	1,5	-3,6	-0,2	0,0	-1,1	-3,4
Eläkevastuu, netto	-	0,0	-	-	-	0,0
Yhteensä	1,5	-3,6	-0,2	-	-1,1	-3,4

31.12.2016 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	-	0,4	-	-	0,4
Lainat ja muut saamiset	2,1	-	-1,5	-	-	0,6
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-	-
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-4,0	-	-	-0,9	-4,9
Yhteensä IAS 39 mukaan ryhmiteltynä	2,1	-4,0	-1,1	-	-0,9	-3,9
Eläkevastuu, netto	-	-0,1	-	-	-	-0,1
Yhteensä	2,1	-4,1	-1,1	-	-0,9	-4,0

Liikevoittoon sisältyneet kurssivoitot ja -tappiot olivat 1,5 milj. euroa vuonna 2017 (0,8 milj. euroa vuonna 2016).

7. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	107,8	107,2
Osakekohtainen tulos (euroa)		
Laimentamaton	1,46	1,46
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,46	1,46
Osakkeiden määrä keskimäärin		
Laimentamaton		
Painotettu keskiarvo	73 722 565	73 660 433
Osakeoptioiden ja osakkeiden laimennusvaikutus	151 786	18 201
Laimennusvaikutuksella oikaistu		
Laimennusvaikutuksella oikaistut osakkeet, painotettu keskiarvo	73 874 351	73 678 634

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu käyttämällä keskimääräistä osakemäärää kauden aikana. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu käyttämällä keskimääräistä osakemäärää kauden aikana huomioiden osakeoptioiden ja osakkeiden laimennusvaikutus.

Työsuhde-etuudet

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Palkat	655,4	622,4
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	74,6	70,5
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt ¹⁾	-0,2	-1,2
Muut lakisääteiset sosiaalikulut	119,4	112,9
Osaakeperusteiset maksut		
Optiokulut	0,0	0,0
Osaakeperusteiset kulut	4,4	3,3
Muut henkilöstökulut	19,5	19,2
	873,1	827,1

¹⁾ Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät korot on raportoitu rahoituserissä ja ne on eritelty liitteessä 6.

Työsuhde-etuudet sisältävät uudelleenjärjestelykuluja ja muita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuja 21,9 milj. euroa (10,6 milj. euroa vuonna 2016).

Tuloslaskelmaan kirjattavat omana pääomana maksettavat kulut perustuvat myönnetyn instrumentin käypään arvoon, joka arvioidaan Black & Scholes -menetelmällä. Tuloslaskelman kulukirjauksen vastaeränä on oma pääoma, jolloin kulukirjauksella ei ole vaikutusta oman pääoman kokonaismäärään.

9. JOHDON PALKKIOT VUONNA 2017

Johdon palkkiot yhteensä, euroa	2017	2016
Hallituksen kokonaispalkkiot	518 000	448 900
Palkat	3 389 836	3 278 598
Edut	125 679	120 230 ³⁾
Irtisanomiskorvaukset	477 137	0
Tulospalkkiot	Ei päätetty	599 916 ⁴⁾
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	1 501 214	1 432 798
Lakisääteiset eläkekustannukset	465 686	659 277
Lisäeläkekustannukset	870 456	974 229
Yhteensä	7 348 008	7 513 948

Hallitus

Yhtiökokouksen päätöksen mukaan johdon palkkiot ovat raha- ja osakemääräisiä. Puheenjohtaja 91 000 euroa /vuosi, varapuheenjohtaja 55 000 euroa /vuosi, muut jäsenet 36 000 euroa /vuosi, valiokunnan puheenjohtaja 55 000 euroa /vuosi ja lisäksi 800 euroa /kokous.

Hallituksen kokonaispalkkiot	518 000	448 900
Hallituksen puheenjohtaja	113 400	96 600
Hallituksen varapuheenjohtaja	75 000	66 900
Jäsenet	329 600	285 400

Toimitusjohtaja

Palkka	600 000 euroa	(2016: 600 000 euroa)
Edut	3 235 euroa	(2016: 3 146 euroa)
Tulospalkkio	Ei vielä päätetty	(2016: 179 053 euroa)
Tulospalkkion perusteet	Vuotuinen tulospalkkio perustuu pääosin konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja yhtiön strategisten tavoitteiden onnistumiseen ja on enimmillään 100 % peruspalkasta.	
Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014	Palkkioina maksetut 12 742 osaketta vapautuivat helmikuussa 2017 kannustinohjelman ehtojen mukaisesti.	
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Toimitusjohtajalle siirrettiin 4 256 osaketta tammikuussa 2017. Lisäksi maksettiin rahaosuus, joka vastasi 4 944 osakkeen arvoa.	Maksettu bruttopalkkio oli yhteensä 240 474 euroa.
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan 20 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli palkkio-ohjelman tavoitteiden kriteerit toteutuvat. Enimmillään palkkio vastaa 40 000 osaketta. Ohjelma jatkuu kevääseen 2018 saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 504 012 euroa ²⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan 20 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli palkkio-ohjelman tavoitteiden kriteerit toteutuvat. Enimmillään palkkio vastaa 40 000 osaketta. Ohjelma jatkuu kevääseen 2019 saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 337 740 euroa ²⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan 20 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli palkkio-ohjelman tavoitteiden kriteerit toteutuvat. Enimmillään palkkio vastaa 40 000 osaketta. Ohjelma jatkuu kevääseen 2020 saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 410 484 euroa ²⁾
Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan 5 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2020 kevääseen saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 129 900 euroa ¹⁾
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	399 081 euroa	(2016: 350 661 euroa)
Eläkeikä	63	
Lakisääteiset eläkekustannukset	139 370 euroa	(2016: 156 686 euroa)
Lisäeläkekustannukset	138 223 euroa	(2016: 127 054 euroa)
Eläke	Vuosimaksu (lakisääteisen eläkkeen lisäksi) 23 % vuosittaisesta peruspalkasta (maksupohjainen järjestely)	
Irtisanomisaika	12 kuukautta	
Irtisanomiskorvaus	12–18 kuukauden palkkaa vastaava summa	

Johtoryhmä

Ilman toimitusjohtajaa		
Palkat	2 789 836 euroa	(2016: 2 678 598 euroa)
Edut	122 444 euroa	(2016: 117 084 euroa) ³⁾
Erytiserät	477 137 euroa (eroraha)	(2016: 0 euroa)
Tulospalkkiot	Ei vielä päätetty	(2016: 420 914 euroa) ⁴⁾
Tulospalkkion perusteet	Tulospalkkio perustuu yksilöllisten tavoitteiden onnistumiseen ja on enimmillään 75 % peruspalkasta.	
Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014	Yhteensä 20 766 osaketta vapautuivat helmikuussa 2017 kannustinohjelman ehtojen mukaisesti.	
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Johtoryhmän jäsenille siirrettiin 8 731 osaketta tammikuussa 2017. Lisäksi maksettiin rahoisuus, joka vastasi 10 269 osakkeen arvoa.	Maksettu bruttopalkkio oli yhteensä 496 632 euroa.
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan 80 100 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman enimmäistason kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2018 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 1 009 284 euroa ²⁾
Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan 12 500 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2018 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 324 750 euroa ¹⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan 90 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman maksimitason kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2019 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 759 915 euroa ²⁾
Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 10 000 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2019 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 259 800 euroa ¹⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan 96 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman enimmäistason kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2020 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 985 162 euroa ²⁾
Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan 11 000 osaketta vastaavan palkkion, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2020 kevääseen saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 285 780 euroa ¹⁾
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	1 102 133 euroa	(2016: 1 082 137 euroa)
Eläkeikä	Kansallisten standardien mukaisesti	
Lakisääteiset eläkekustannukset	326 315 euroa	(2016: 502 590 euroa)
Lisäeläkekustannukset	732 233 euroa	(2016: 847 175 euroa)
Eläke	Vuosimaksu (lakisääteisen eläkkeen lisäksi) 15 % ja 23 % (yhdeällä johtoryhmän jäsenellä) vuosittaisesta peruspalkasta (maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä)	
Irtisanomisaika	Vaihtelee 6 ja 12 kuukauden välillä	
Irtisanomiskorvaus	Ehdot vaihtelevat sopimuskohtaisesti, määrät vastaavat irtisanomisaikoja	

Yhtiöllä ei ollut lainasaamia konsernin johtohenkilöiltä 31.12.2016 eikä 31.12.2017.

Yhtiöllä ei ole takauksia konsernin johtohenkilöiden vastuista.

¹⁾ Osakeperusteisen palkitsemisohjelman käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken osakekurssilla 25,98 euroa.

²⁾ Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken toteumaennusteella ja osakekurssilla 25,98 euroa.

³⁾ Edut vuodelta 2016 korjattu

⁴⁾ 2016 tulospalkkiot korjattu vastaamaan maksettuja summia.

10. OPTIO-OIKEUDET JA OSAKEKANNUSTIMET

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014

Tiedon hallitus päätti 15.12.2011 käynnistää uuden osakekannustinohjelman (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2012–2014. Ohjelma sisältää kolme vuoden pituista osakekohtaista tulosta (EPS) mittaavaa ansaintajaksoa sekä yhden rinnakkaisen suhteellista osakkeenomistajan kokonaisarvon kehitystä (Total Shareholder Return, TSR) mittaavan kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2012 ja viimeinen ansaintajakso päättyi 31.12.2014.

Kolmannen EPS-jakson sekä TSR-jakson toteumien perusteella ylimmälle johdolle siirrettiin 5.3.2015 yhteensä 38 815 osaketta, josta 8 492 osaketta siirrettiin EPS-toteuman ja 30 323 osaketta TSR-toteuman perusteella. Lisäksi maksettiin rahaosuus, jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Ylimmälle johdolle siirretyt osakkeet olivat luovutusrajoituksen alaisia vuoden 2016 tilinpäätöksen julkistamiseen asti. 27.3.2015 yhtiölle palautui 3 768 osaketta järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Kolmannen EPS-jakson sekä TSR-jakson toteumien perusteella järjestelmän osanottajille siirrettiin 9.3.2016 yhteensä 53 402 osaketta, josta 12 897 osaketta siirrettiin EPS-toteuman ja 40 505 osaketta TSR-toteuman perusteella. Lisäksi maksettiin rahaosuus, jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut.

Helmikuussa 2017 järjestelmän viimeinen rajoitusjakso päättyi ja luovutusrajoituksista vapautui 37 089 osaketta.

Osakepohjainen palkitsemisohjelma

Tiedon hallitus päätti 24.4.2014 käynnistää uuden osakepohjaisen palkitsemisohjelman. Ohjelmassa oli yksi ansaintajakso ja ohjelma jatkui vuoden 2016 loppuun saakka. Palkkiot vastaavat enimmillään 62 500 Tiedon osakkeen arvoa.

Tammikuussa 2017 järjestelmän osanottajille siirrettiin 25 555 osaketta. Lisäksi maksettiin rahaosuus, joka vastasi 29 145 osakkeen arvoa ja jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2015–2017

Tiedon hallitus päätti 4.2.2015 käynnistää uusia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä Tieto Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille. Uudet kannustinjärjestelmät ovat Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017. Osakepalkkiojärjestelmien kohderyhmiin kuuluu noin 150 avainhenkilöä, mukaanlukien Tieto Oyj:n johtoryhmän jäsenet.

Mahdolliset palkkiot näistä kannustinjärjestelmistä maksetaan keväällä 2018 osittain osakkeina ja osittain rahana verojen kattamiseksi. Pääsääntöisesti palkkioita ei makseta, mikäli avainhenkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksamista.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2017 mahdollinen palkkio perustuu Tiedon osakkeen kokonaistuottoon (TSR), yhtiön strategiseen kasvutavoitteeseen sekä osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintakriteereitä mitataan kolmen vuoden ansaintajaksolta 2015–2017. Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 111 henkilöä ja keväällä 2018 maksettavat palkkiot vastaavat enintään 337 594 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2017 palkkio perustuu avainhenkilön voimassa olevaan työ- tai toimosuhteeseen palkkion maksuhetkellä. Palkkio maksetaan kolmen vuoden sitoutumisjakson päättymisen jälkeen. Sitoutumisjakso on kalenterivuodet 2015–2017. Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 50 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 48 henkilöä ja keväällä 2018 maksettavat palkkiot vastaavat 40 886 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2016–2018

Tiedon hallitus päätti 3.2.2016 käynnistää uusia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä Tieto Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille. Uudet kannustinjärjestelmät ovat Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018. Osakepalkkiojärjestelmien kohderyhmiin kuuluu noin 150 avainhenkilöä, mukaanlukien Tieto Oyj:n johtoryhmän jäsenet.

Mahdolliset palkkiot näistä kannustinjärjestelmistä maksetaan keväällä 2019 osittain osakkeina ja osittain rahana verojen kattamiseksi. Pääsääntöisesti palkkioita ei makseta, mikäli avainhenkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksamista.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018 mahdollinen palkkio perustuu Tiedon osakkeen kokonaistuottoon (TSR), yhtiön strategiseen kasvutavoitteeseen sekä osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintakriteereitä mitataan vuosina 2016–2018. Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 117 henkilöä ja keväällä 2019 maksettavat palkkiot vastaavat enintään 364 100 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018 palkkio perustuu avainhenkilön voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen palkkion maksuhetkellä. Palkkio maksetaan kolmen vuoden sitouttamisjakson (2016–2018) päättymisen jälkeen. Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 50 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 67 henkilöä ja keväällä 2019 maksettavat palkkiot vastaavat 33 700 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2017–2019

Tiedon hallitus päätti 1.2.2017 käynnistää uusia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä Tieto Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille. Uudet kannustinjärjestelmät ovat Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019. Osakepalkkiojärjestelmien kohderyhmiin kuuluu noin 150 avainhenkilöä, mukaanlukien Tieto Oyj:n johtoryhmän jäsenet.

Mahdolliset palkkiot näistä kannustinjärjestelmistä maksetaan keväällä 2020 osittain osakkeina ja osittain rahana verojen kattamiseksi. Pääsääntöisesti palkkioita ei makseta, mikäli avainhenkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksamista.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 mahdollinen palkkio perustuu Tiedon osakkeen kokonaistuottoon (TSR), yhtiön strategiseen kasvutavoitteeseen sekä osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintakriteereitä mitataan vuosina 2017–2019. Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 171 henkilöä ja keväällä 2020 maksettavat palkkiot vastaavat enintään 413 800 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 palkkio perustuu avainhenkilön voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen palkkion maksuhetkellä. Palkkio maksetaan kolmen vuoden sitouttamisjakson (2017–2019) päättymisen jälkeen. Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 50 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2017 järjestelmässä on 70 henkilöä ja keväällä 2020 maksettavat palkkiot vastaavat 42 800 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjaisten kannustinohjelmien käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset

Suoriteperusteisten ja ehdollisten osakepalkkiojärjestelmien oman pääoman käypä arvo on määritetty myöntämismomentin osakekurssin ja oletettujen osinkojen sekä odotetun toteuman mukaisesti.

Rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvostetaan uudelleen kunakin raportointihetkenä palkkion maksuun asti.

Vuonna 2017 myönnettyjen osakekannustimien osakeosuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä Tiedon osakekurssin ja oletettujen osinkojen perusteella ja rahaosuus perustuu osakekurssiin tilikauden päättyessä:

- Osakekurssi myöntämishetkellä: 28,87 euroa
- Odotetut osingot: 4,18 euroa
- Osakekurssi tilikauden päättyessä: 25,98 euroa

Optioiden ja osakepohjaisten kannustinjärjestelmien vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Milj. euroa	2017
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut, oma pääoma	1,9
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut, raha	2,5
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut	4,4
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2017	5,0

11. ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin etuusperusteiset eläkejärjestelyt hoidetaan vakuutusyhtiöissä. Työnantaja on taannut näille työntekijöille määrätyn tasaisen etuuden eläkkeellesiirtymisen jälkeen. Etuuden taso määräytyy palvelusajan ja eläkepalkan perusteella. Eläkepalkka lasketaan keskiarvona viimeisten työvuosien ansioista korotettuna TyEL:n palkkaindeksillä. Eläkkeellesiirtymisen jälkeen maksettavia etuuksia korotetaan vuosittain vakuutusmaksun mukaisesti indeksillä.

Ruotsissa konsernin riski kohdistuu vain työsuhteessa oleviin, mutta Suomessa konsernin riski kattaa myös noin 1 000 henkilöä, jotka eivät ole työsuhteessa. Suomalaisessa eläkejärjestelyssä vapaakirjan saaneen henkilön jäädessä eläkkeelle eläkkeen lopullinen määrä tarkistetaan ja tämän seurauksena työnantajalle saattaa tulla lisäkustannuksia. Lisäksi suomalaisessa eläkejärjestelyssä vapaakirjan myöntämisen ja eläkkeen alkamisen välisenä aikana työnantajan vastuulla olevat indeksikorotukset peritään vasta eläkkeen myöntövuonna. Joissakin vakuutusmaksuissa on vakuutetulla tietyn edellytyksen oikeus jäädä normaalia eläkeikää aiemmin vanhuuseläkkeelle. Nämä lisäkulut peritään eläkkeen alkaessa.

Suomessa eläkejärjestelyihin osallistuu 7 työsuhteessa olevaa. Vuoden 2016 aikana konserni neuvotteli vakuutusyhtiön kanssa muutoksista järjestelyn ehtoihin. Pohjautuen näihin neuvotteluihin Tieto päätti etuusperusteisen eläkejärjestelynsä tulevien eläkekattumien osalta. 1.1.2017 alkaen kaikki tuleva eläkekattuma on maksupohjaisista. Tulevaisuudessa eläkepalkkaan perustuvia etuusperusteisia eläkkeitä ei ansaita. Kuitenkin konsernilla säilyy etuusperusteinen eläkevelvoite, joka aiheutuu 31.12.2016 mennessä karttuneista etuusperusteisista lisäeläkejärjestelyistä. Näiden muutosten seurauksena tullut velvoitteen täyttämistä johtuva tuotto, 4,6 milj. euroa, kirjattiin vuonna 2016 henkilöstökuluihin ja nettoeläkevelka pieneni vastaavalla määrällä. Koska 31.12.2016 mennessä kertyneitä etuusperusteisia eläkkeitä ei ole täysin rahastoitu, konserni maksaa korkeampaa maksua maksupohjaisista eläkejärjestelyistä 1.1.2017 alkaen. Lisäksi työsuhteessa olevilla on 1.1.2017 alkaen ollut mahdollisuus siirtää etuusperusteisen eläkkeensä maksupohjaiseen järjestelmään ja jotkut ovat valinneet tämän vaihtoehdon. Tämän johdosta tullut velvoitteen täyttämistä johtuva tuotto, 2,4 milj. euroa, kirjattiin vuonna 2017 henkilöstökuluihin ja nettoeläkevelka pieneni vastaavalla määrällä.

Ruotsissa järjestelyihin osallistuu noin 130 työsuhteessa olevaa. Koska konsernilla ei ole vakuutusmatemaattista tai sijoitusriskiä niiden järjestelyyn osallistuvien osalta, joiden työsuhte on päättynyt, on nämä poistettu järjestelmästä ja velvoitteen täyttämiset on kirjattu tulokseen vuosittain. Vuonna 2017 velvoitteen täyttämistä johtuva kulu oli 0,9 milj. euroa. Se kirjattiin henkilöstökuluihin ja nettoeläkevelka kasvoi vastaavasti.

Ruotsissa yksi etuusperusteinen eläkejärjestely päätettiin vuoden 2017 aikana ja uusi maksuperusteinen eläkejärjestely perustettiin. Tämän johdosta eläkekulut ja nettoeläkevelka pienivät 0,3 milj. euroa.

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Etuusperusteiset eläkejärjestelyt		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	88,6	93,7
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-84,1	-87,3
Eläkevelvoitteiden varaus yhteensä	4,5	6,4

Tuloslaskelman erät etuusperusteisista eläkejärjestelyistä

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Työsuorituksen perustuvat menot		
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	1,2	1,9
Velvoitteen täyttämiset	-2,1	-3,1
Nettokorot	0,0	0,1
Tuloslaskelman erät	-0,9	-1,1
Muut laajan tuloksen erät		
Uudelleen arvostaminen		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	0,0	0,0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	7,6	13,6
Kokemuserusteiset voitot (-)/tappiot (+)	0,2	-6,0
Järjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	-4,7	-4,9
Laajan tuloksen erät	3,1	2,7

Taseen erät etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Eläkevelvoitteiden nykyarvo		
1.1.	93,7	96,6
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	1,2	1,9
Korkokulut	2,0	2,6
Maksetut etuudet	-2,6	-1,7
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteen täyttäminen	-12,3	-11,7
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	7,8	7,6
Kurssierot	-1,2	-1,6
31.12.	88,6	93,7
Järjestelyihin kuuluvat varat		
1.1.	87,3	86,5
Korkotuotot	1,9	2,5
Maksusuoritukset työnantajilta	4,3	5,3
Maksetut etuudet	-2,6	-1,8
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteen täyttäminen	-10,2	-8,5
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	4,7	4,9
Kurssierot	-1,3	-1,6
31.12.	84,1	87,3

Etuus pohjaisten velvoitteiden ja järjestelyihin kuuluvien varojen koostumus maittain

Milj. euroa	31.12.2017		31.12.2016	
	Eläke- velvoitteet	Järjestelyihin kuuluvat varat	Eläke- velvoitteet	Järjestelyihin kuuluvat varat
Suomi	50,5	38,7	56,5	43,0
Ruotsi	38,1	45,4	37,2	44,3
Yhteensä	88,6	84,1	93,7	87,3

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakauma

	31.12.2017		31.12.2016	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Ruotsissa järjestelyihin kuuluvat varat koostuvat seuraavista eristä				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	16,9	37,2	16,8	37,9
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	18,6	40,9	18,3	41,3
Kiinteistöt	5,1	11,3	4,7	10,6
Muut erät	4,8	10,6	4,5	10,2
Yhteensä	45,4	100,0	44,3	100,0

Suomessa järjestelyihin kuuluvat varat kertyvät vakuutusmaksuista, jotka maksetaan vakuutusyhtiölle, ja varat karttavat raportointihetken asti. Vakuutusyhtiöt vastaavat raportoitavasta omaisuudesta ja se on osa vakuutusyhtiön sijoitusomaisuutta. Jakaumaa omaisuusluokkiin ei voida esittää.

Vakuutusmatemaattisten laskelmien oletukset

%	31.12.2017	31.12.2016
Suomi		
Diskonttaus korko	1,4	1,7
Tulevat palkankorotukset	3,4	3,3
Tulevat eläkkeiden korotukset	2,0	1,9
Inflaatioaste	1,7	1,6
Ruotsi		
Diskonttaus korko	2,4	2,8
Tulevat palkankorotukset	3,3	3,0
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,8	1,7
Inflaatioaste	1,8	1,7

Herkkyyshanalyysi

Alla oleva taulukko osoittaa, kuinka yhden oletuksen muutos vaikuttaa etuuspohjaiseen velvoitteeseen, kun muut oletukset pysyvät ennallaan.

	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen Suomessa			
Diskonttaus korko	0.5 %	-7.4 %	7.7 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0.5 %	7.1 %	-6.9 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	5.0 %	
Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen Ruotsissa			
Diskonttaus korko	0.5 %	-11.5 %	12.6 %
Tulevat palkankorotukset	0.5 %	3.8 %	-3.8 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0.5 %	12.6 %	-11.3 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	5.0 %	

Etuuspohjaisten velvoitteiden erääntymisprofiili

Etuuspohjaisten velvoitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on Suomessa 15 vuotta ja Ruotsissa 19 vuotta.

Seuraavassa esitetään erääntymisprofiili tulevista maksettavista etuuksista, joiden perusteella on laskettu diskonttaamaton eläkevelvoite.

Milj. euroa	31.12.2017
Erääntymisaika alle 1 vuosi	2,6
Erääntymisaika 1–5 vuotta	10,2
Erääntymisaika 5–10 vuotta	15,8
Erääntymisaika 10–30 vuotta	63,1
Erääntymisaika yli 30 vuotta	16,1
	107,8

Odotettavissa olevat maksut 2018

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen odotetaan olevan 3,9 milj. euroa tilikaudella 2018.

Usean työnantajan järjestelyt

Ruotsin Alectan ITP-eläkejärjestelyt ovat monen työnantajan määrittelemiä etuuspohjaisia järjestelyjä. Järjestelyjen varat on saatu eri yrityksiltä, jotka eivät ole saman määräysvallan alaisia, ja näitä varoja käytetään useamman kuin yhden yrityksen henkilöstölle suoritettaviin etuuksiin. Alectasta ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja työnantajan vastuiden ja etujen laskennasta, joten eläkejärjestelyjä on käsitelty tilinpäätöksessä maksupohjaisena järjestelyynä. Tähän järjestelyyn osallistuu 3 011 Tiedon työntekijää ja maksusuoritukset ovat noin 12 milj. euroa vuodessa.

Tuloverot

12. TULOVEROT

Milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Vero tilikauden voitosta	22,4	23,6
Laskennallisten verojen muutos	6,5	6,9
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	-0,9	-0,9
Tuloverokulu	28,0	29,6
Tuloverojen täsmäytyslaskelma		
Voitto ennen veroja	135,8	136,8
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 %	27,2	27,4
Verot kussakin maassa syntyneistä voitoista kyseisen maan verokannalla laskettuina	1,5	2,1
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	-0,9	-0,9
Verovapaat tulot	-0,9	-1,1
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	1,7	1,8
Tuloutetut laskennalliset verosaamiset	-0,4	-2,4
Verokannan muutoksesta aiheutunut laskennallisen veron muutos	0,4	-
Ulkomaisten osinkojen jakamisesta aiheutuvat verot	1,0	3,9
Osuus yhteisyritysten tuloksista esitetty veroilla vähennettynä	-0,6	-0,6
Muut erät	-1,0	-0,6
Tuloverot konsernin tuloslaskelmassa	28,0	29,6
Efektiivinen veroprosentti	20,6	21,6

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verokulut/-tuotot

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Laskennalliset verot		
Työsuhde-etuudet (IAS 19)	0,6	0,6

Tieto Oyj sai joulukuussa 2015 veroviranomaisilta jälkiverotuspäätöksen siirtohinnoittelun verotarkastuksesta koskien vuosia 2009–2013. Tieto Oyj sai lokakuussa 2017 Oikaisulautakunnan päätöksen, joka kumosi aikaisemman jälkiverotuspäätöksen. Päätös oli Tiedon näkemyksen mukainen eikä sillä ole merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen. Tieto Oyj sai lokakuussa 2017 4,8 milj. euron veronpalautuksen. Oletuksena on, että Tieto Oyj saa lisää veronpalautusta vuonna 2018.

13. LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. euroa	2017	2016
Laskennalliset verosaamiset		
Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituvaa laskennallinen verosaaminen	24,2	24,4
12 kuukauden kuluessa realisoituvaa laskennallinen verosaaminen	1,5	5,5
Yhteensä	25,7	29,9
Laskennalliset verovelat		
Yli 12 kuukauden kuluttua suoritettava laskennallinen verovelka	36,5	34,1
12 kuukauden kuluessa suoritettava laskennallinen verovelka	1,8	0,8
Yhteensä	38,3	34,9
Laskennalliset verovelat (netto)	-12,6	-5,0

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset

	1.1.2017	Muutos tuloslas- kelmassa	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yritysosot ja myynnit	Muut muutokset	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	1,2	-	-	-	-0,2	1,0
Muut varaukset	2,4	-0,5	-	-	-	1,9
Työsuhde-etuudet	3,5	-0,7	0,2	-	-	3,0
Poistoero	10,5	-0,7	-	-	-0,2	9,6
Muut tilapäiset erot	4,0	-0,8	-	-	-0,2	3,0
Käyvän arvon muutokset	-	0,1	-	-	-	0,1
Tilikausien tappiot	8,3	-1,0	-	0,3	-0,5	7,1
Yhteensä	29,9	-3,6	0,2	0,3	-1,1	25,7
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	26,3	-0,9	-	1,8	-0,7	26,5
Työsuhde-etuudet	1,7	0,3	-0,4	-	-0,1	1,5
Rahoitusleasing	0,4	-0,3	-	-	-	0,1
Vapaaehtoiset varaukset	4,1	2,9	-	-	-0,1	6,9
Muut erät	2,3	0,9	-	-	-	3,2
Yhteensä	34,9	2,9	-0,4	1,8	-0,9	38,3
Laskennalliset verovelat, netto	-5,0	-6,5	0,6	-1,5	-0,2	-12,6

	1.1.2016	Muutos tuloslas- kelmassa	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yritysosot ja myynnit	Muut muutokset	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	1,9	-0,8	-	-	0,1	1,2
Muut varaukset	1,7	0,7	-	-	-	2,4
Työsuhde-etuudet	4,2	-1,1	0,4	-	-	3,5
Poistoero	9,2	-1,3	-	0,1	2,5	10,5
Muut tilapäiset erot	4,5	-0,7	-	0,1	0,1	4,0
Tilikausien tappiot	10,1	-0,5	-	0,8	-2,1	8,3
Yhteensä	31,6	-3,7	0,4	1,0	0,6	29,9
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	24,7	-1,6	-	3,1	0,1	26,3
Työsuhde-etuudet	1,6	0,4	-0,2	-	-0,1	1,7
Rahoitusleasing	0,6	-0,2	-	-	-	0,4
Vapaaehtoiset varaukset	1,1	2,9	-	0,1	-	4,1
Muut erät	0,6	1,7	-	-	-	2,3
Yhteensä	28,7	3,2	-0,2	3,2	-	34,9
Laskennalliset verosaamiset, netto	2,9	-6,9	0,6	-2,2	0,6	-5,0

Konsernilla oli 31.12.2017 vahvistetuista tappioista laskennallisia verosaamisia 7,1 milj. euroa (8,3 milj. euroa vuonna 2016), joista noin 3,2 milj. eurolla ei ollut erääntymisajankohtaa, 0,2 milj. euroa erääntyy vuosien 2018–2022 aikana ja loput myöhemmin.

Konsernilla oli 31.12.2017 vahvistetuista liiketappioista laskennallisia verosaamisia 2,3 milj. euroa (3,1 milj. euroa vuonna 2016), joita ei ole kirjattu, koska niiden hyödyntäminen on epävarmaa.

Varat

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Liikearvo		
Kirjanpitoarvo 1.1.	409,7	384,9
Tytäryhtiöiden hankinnat	40,6	26,3
Arvonalentumiset	-	-
Vähennykset	-	-
Kurssierot	-9,0	-1,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	441,3	409,7
Ohjelmistot		
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,9	8,0
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-
Lisäykset	6,0	2,7
Vähennykset	-	-
Siirrot	1,1	1,1
Kurssierot	-0,0	-0,0
Kauden poistot	-5,8	-5,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	7,2	5,9
1.1.		
Hankintamenot	126,7	123,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-120,8	-115,5
Kirjanpitoarvo	5,9	8,0
31.12.		
Hankintamenot	37,9	126,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-30,7	-120,8
Kirjanpitoarvo	7,2	5,9
Allokoidut aineettomat hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	26,7	14,9
Tytäryhtiöiden hankinnat	8,1	14,5
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Siirrot	-	-
Kurssierot	-1,2	0,6
Kauden poistot	-4,3	-3,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	29,3	26,7
1.1.		
Hankintamenot	38,1	23,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-11,4	-8,8
Kirjanpitoarvo	26,7	14,9
31.12.		
Hankintamenot	43,7	38,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-14,4	-11,4
Kirjanpitoarvo	29,3	26,7

Muut aineettomat hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	13,2	16,6
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	0,0
Lisäykset	4,8	0,9
Vähennykset	-	-
Siirrot	-1,9	0,8
Kurssierot	-0,1	-0,2
Kauden poistot	-5,1	-4,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	10,9	13,2
1.1.		
Hankintamenot	56,0	54,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-42,8	-38,0
Kirjanpitoarvo	13,2	16,7
31.12.		
Hankintamenot	45,4	56,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-34,5	-42,8
Kirjanpitoarvo	10,9	13,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	6,5	1,5
Lisäykset	2,0	7,0
Siirrot	-4,8	-2,0
Kurssierot	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,7	6,5
Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo 31.12.	492,4	462,0

15. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Maa-alueet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,2	1,2
1.1.		
Hankintamenot	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo	1,2	1,2
31.12.		
Hankintamenot	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo	1,2	1,2
Rakennukset ja rakennelmat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,3	2,4
Kauden poistot	-0,1	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,2	2,3
1.1.		
Hankintamenot	3,8	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-1,5	-1,4
Kirjanpitoarvo	2,3	2,4
31.12.		
Hankintamenot	3,8	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-1,6	-1,5
Kirjanpitoarvo	2,2	2,3
Koneet ja kalusto		
Kirjanpitoarvo 1.1.	56,8	57,8
Tytäryritysten hankinnat	0,0	0,4
Lisäykset	25,8	30,0
Vähennykset	-0,3	-0,8
Siirrot	4,2	6,7
Kurssierot	-0,3	-0,4
Kauden poistot	-35,1	-36,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	51,1	56,8
1.1.		
Hankintamenot	413,2	409,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-356,4	-352,0
Kirjanpitoarvo	56,8	57,8
31.12.		
Hankintamenot	303,4	413,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-252,3	-356,4
Kirjanpitoarvo	51,1	56,8

Aktivoidut rahoitusleasingit		
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,4	6,7
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-1,9	-
Siirrot	-	-
Kurssierot	-	-
Kauden poistot	-1,1	-1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,4	5,4
1.1.		
Hankintamenot	55,7	55,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-50,3	-49,2
Kirjanpitoarvo	5,4	6,7
31.12.		
Hankintamenot	3,9	55,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-1,5	-50,3
Kirjanpitoarvo	2,4	5,4
Muut aineelliset hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	16,1	11,2
Lisäykset	10,8	6,5
Vähennykset	-	0,0
Siirrot	12,3	0,0
Kurssierot	-0,1	-0,1
Kauden poistot	-3,2	-1,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	35,9	16,1
1.1.		
Hankintamenot	23,2	16,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-7,1	-5,8
Kirjanpitoarvo	16,1	11,1
31.12.		
Hankintamenot	53,9	23,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-18,0	-7,1
Kirjanpitoarvo	35,9	16,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	12,2	3,7
Lisäykset	1,5	15,2
Vähennykset	-	-
Siirrot	-11,5	-6,7
Kurssierot	-0,1	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,1	12,2
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvo 31.12.	94,9	94,0

16. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet

Milj. euroa	31.12.2017 Kirjanpitoarvo	31.12.2016 Kirjanpitoarvo
Lifeit Oyj	-	0,1
Tapiolan Monitoimiareena Oy	0,1	0,1
Muut osakkeet ja osuudet	0,0	0,1
	0,1	0,3

Tytäryhtiöiden omistamat muut osakkeet ja osuudet

Milj. euroa	31.12.2017 Kirjanpitoarvo	31.12.2016 Kirjanpitoarvo
Fimecc Oy	0,1	0,1
Vierumäen Kuntorinne Oy	0,2	0,2
Muut osakkeet ja osuudet	0,1	0,1
	0,4	0,4

17. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Myyntisaamiset		309,3	282,4
Siirtosaamiset			
Myyntin jaksotus		53,6	53,9
Lisenssimaksut		24,1	21,1
Vuokrat		3,2	2,8
Sosiaalikulut		1,4	3,1
Korot		0,0	0,0
Muut siirtosaamiset		18,2	19,2
Johdannaissaamiset	27	1,8	2,4
Muut		9,1	5,4
		420,7	390,3

Erääntyneiden myyntisaamisten erittely ja epävarmojen saatavien varaukset

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Erääntymättömät	254,1	236,0
Erääntyneet 1–30 päivää	50,8	41,6
Erääntyneet 31–60 päivää	2,5	3,3
Erääntyneet 61–90 päivää	0,4	0,9
Erääntyneet 91–180 päivää	1,4	0,6
Erääntyneet 180+ päivää	2,0	1,5
Epävarmojen saatavien varaukset	-1,9	-1,5
	309,3	282,4
Epävarmojen saatavien varauksista		
Erääntyneitä alle 91 päivää	-	-
Erääntyneitä 91–180 päivää	-1,0	-0,6
Erääntyneitä 181+ päivää	-0,9	-0,9
	-1,9	-1,5

18. RAHAVARAT

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Pankkitilit	64,0	50,0
Lyhytaikaiset talletukset	14,2	6,7
Rahavarat	78,2	56,7

Lyhytaikaiset talletukset ovat muunnettavissa käteisvaroiksi pankkitileille kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat esitetään nimellisarvoisina, mikä vastaa niiden käypää arvoa.

Oma pääoma ja velat

19. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä	Osake-pääoma	Ylikurssirahasto ja muut rahastot	Osakeanti optio-oikeuksilla	Yhteensä
01.01.2016	74 009 953	76,6	44,6	0,0	121,2
Muuntoerot			-1,2		-1,2
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla	99 299			0,0	0,0
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					-
31.12.2016	74 109 252	76,6	43,4	0,0	120,0
Muuntoerot			-0,8		-0,8
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla				0,0	0,0
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					-
31.12.2017	74 109 252	76,6	42,6	0,0	119,2

Tieto Oyj:n osakkeiden enimmäismäärä 31.12.2017 oli 74 109 252 kappaletta (2015: 74 109 252 osaketta). Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysin maksettu.

Vuoden 2017 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 386 127 omaa osaketta eli 0,5 % osakkeista ja äänistä. Liittyyen yhtiön osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan yhteensä 25 555 Tiedon omistamaa osaketta toimitettiin ohjelmaan osallistuville henkilöille. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 723 125.

Ylikurssirahasto ja muut rahastot sisältävät emoyhtiön ylikurssirahaston ja Tieto Sweden AB:n vararahaston.

Vuonna 2017 osinkoa jaettiin 1,37 euroa osakkeelta, yhteensä 101,1 milj. euroa (2016: 1,35 euroa osakkeelta, yhteensä 99,3 milj. euroa). Raportointikauden päätympäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,40 euroa osakkeelta, yhteensä 103,2 milj. euroa.

20. LAINAT

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	99,8	99,6
Muut velat	1,0	-
Rahoitusleasingvelat	1,7	4,2
	102,5	103,8
Lyhytaikaiset		
Muut velat	117,4	51,3
Konsernitilivelat yhteisyrityksille	16,4	16,0
Rahoitusleasingvelat	0,8	1,3
	134,6	68,6

21. RAHOITUSTAPAHTUMISTA AIHEUTUVIEN VELKOJEN TÄSMÄYTYS

Milj. euroa	31.12.2016	Muutokset, joihin ei liity maksutapahtumaa					Muut	31.12.2017
		Rahavirrat	Kurssierot	Yritysosot ja -myynnit	Uudet leasing-sopimukset	Leasing-sopimusten tuloutukset		
Pitkäaikaiset korolliset lainat	99,6	0,2	0,0	0,8	-	-	0,2	100,8
Lyhytaikaiset korolliset lainat	67,3	61,6	0,0	0,4	4,7	-	-0,2	133,8
Rahoitusleasingvelat	5,5	-1,0	0,0	-	-	-2,0	0,0	2,5
	172,4	60,8	0,0	1,2	4,7	-2,0	0,0	237,1

22. VARAUKSET

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Uudelleenjärjestelyvaraukset		
1.1.	9,9	20,6
Kurssierot	-0,2	-0,4
Uudet varaukset	20,2	11,5
Varausten käyttö	-21,3	-21,1
Varausten purku	-1,1	-0,7
31.12.	7,5	9,9
joista		
pitkäaikaiset varaukset	0,4	0,6
lyhytaikaiset varaukset	7,1	9,3
Yhteensä	7,5	9,9
Tappiollisten sopimusten varaukset		
1.1.	2,1	2,6
Kurssierot	-0,0	-0,0
Uudet varaukset	1,5	3,2
Varausten käyttö	-1,5	-2,6
Varausten purku	-0,2	-1,1
31.12.	1,9	2,1
joista		
pitkäaikaiset varaukset	0,0	0,0
lyhytaikaiset varaukset	1,9	2,1
Yhteensä	1,9	2,1
Muut varaukset		
1.1.	4,9	5,8
Kurssierot	-0,0	-0,0
Uudet varaukset	1,6	2,2
Varausten käyttö	-1,8	-0,4
Varausten purku	-1,2	-2,7
31.12.	3,5	4,9
joista		
pitkäaikaiset varaukset	2,2	4,8
lyhytaikaiset varaukset	1,3	0,1
Yhteensä	3,5	4,9

Pääosa uusista vuoden 2017 uudelleenjärjestelykuluista liittyvät tehostamistoiimiin Suomessa ja Ruotsissa.

23. RAHOITUSLEASING

Rahoitusleasingsaamiset

Miij. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Bruttomääräisten rahoitusleasingsaamisten takaisinmaksuajat		
Yhden vuoden kuluessa	2,1	3,6
1–5 vuoden kuluttua	0,8	2,3
Bruttoinvestointi	2,9	5,9
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	0,1	0,2
Nettoinvestointi	2,8	5,7
Vähimmäisleasingmaksusaatavien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	2,0	3,5
1–5 vuoden kuluttua	0,8	2,2
Nettoinvestointi	2,8	5,7

Tietyt asiakkaille dedikoidut IT-laitteistot, yleensä palvelimet, käsitellään rahoitusleasingsaamisina.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelat ja niiden nykyarvot olivat seuraavat:

Miij. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Rahoitusleasingvelat eräänntyvät seuraavasti		
Yhden vuoden kuluessa	0,9	1,5
1–5 vuoden kuluttua	1,7	4,4
	2,6	5,9
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,8	1,3
1–5 vuoden kuluttua	1,7	4,2
	2,5	5,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,1	0,4

Konsernilla on rahoitusleasingsopimuksia IT-laitteista ja ohjelmistoista. Jotkut sopimukset sisältävät osto-optioita. Sopimusten uusinnat vaativat erillisiä neuvotteluita. Rahoitusleasingvelkojen korkoprosentti 31.12.2017 oli 3,7 % (3,7 %).

24. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Ostovelat		104,2	96,3
Saadut ennakot ja liikevaihtojaksotukset		30,8	42,2
Siirtovelat			
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut		73,1	73,7
Muut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut		62,8	46,5
Korot		1,8	1,7
Vuokrat		3,8	4,6
Johdannaisvelat	27	0,9	1,1
Muut siirtovelat		39,2	36,1
Arvonlisäverovelka		30,8	27,8
Ennakonpidätysvelka		15,1	14,6
		362,5	344,6

Rahoitusinstrumentit - Käyvät arvot ja riskien hallinta

25. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Tieto altistuu toiminnassaan eri rahoitusriskeille: markkinarisille (valuutta-, korko- ja hyödykeriski), luottoriskille ja likviditeettirisille. Tiedon operatiiviset rahoitustoiminnot on keskitetty konsernirahoitukseen. Konsernirahoitus vastaa konsernin rahoitusriskien hallinnasta sekä riittävän likviditeettiaseman ylläpitämisestä. Tiedon hallituksen hyväksymä konsernin rahoituspolitiikka määrittää periaatteet ja määritelmät likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskien hallintaan. Rahoituspolitiikka kuvaa lisäksi vastuunjaon rahoitusriskien hallinnassa. Konserni seuraa rahoitusriskien kehitystä säännöllisesti.

Markkinariski

Valuuttariskien hallinta

Transaktioriski

Valuuttariskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa konsernin taloudellinen asema muuttuu valuuttakursseissa tapahtuneiden muutosten seurauksena. Ulkomaankauppa, likviditeetin hallinta euroalueen ulkopuolella olevissa maissa sekä konsernin sisäiset rahoitustapahtumat muodostavat konsernin valuuttariskien. Konsernin rahoituspolitiikan tavoitteena on turvata operatiivisen liiketoiminnan kannattavuus hallinnoimalla tunnistettuja valuuttariskejä. Samalla pyritään kuitenkin säilyttämään konsernitasolla riittävä joustavuus sopeuduttaessa valuuttamarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Rahoituspolitiikka määrittää hyväksytyt suojausinstrumentit ja yhtiön politiikan mukaan suojaudutaan kaikilta tunnistetuilta valuuttariskeiltä määriteltyjen limittien puitteissa. Valuuttapositio sisältää konserniyhtiöiden vieraisissa valuutoissa olevat myyntisaamiset ja ostovelat, tytäryhtiörahoituksen tapahtumat, valuuttatilien saldot sekä ennustetut rahavirrat kuten vahvistetut osto- ja myyntisopimukset.

Ruotsin kruunu, Norjan kruunu, Tsekin koruna, Intian rupia, Puolan zloty ja Yhdysvaltain dollari ovat suurimmat valuutat riskipositiossa. Venäjän ruplalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin valuuttapositioon. Vuoden 2017 aikana Tieto käytti valuuttariskien suojaamiseen valuuttatermiinejä ja -swappeja. Ulkomaanrahan määräisistä sopimuksista kertyneet voitot ja tappiot esitetään konsernin tuloslaskelmassa.

Konserniyhtiöiden tulee suojata tunnistetut valuuttariskinsä Konsernirahoituksen kanssa, ellei tälle ole juridisia esteitä. Konsernin valuuttaposition vertailuarvo on tilanne, jossa kaikki tunnetut valuuttariskit on suojattu. Poikkeama tästä vertailuarvosta on määritely avoimeksi valuuttapositiksi. Konsernin bruttomääräisestä valuuttapositioista voidaan tehdä seuraavat poikkeamat (tunnistetuista valuuttariskeistä, poislukien suojaustransaktiot):

- +/- 15 %: Konsernirahoitus
- +/- 25 %: Treasury Committee
- suuremmat poikkeamat: Hallitus

Suojausaste 31.12.2017 oli 94 % (2016: 98 %).

Milj. euroa	Rahoituserien positio	Ennustetut rahavirrat	Valuutta-positio yhteensä	Ulkoiset valuuttasuojaukset	Transaktioriskin herkkyys ¹⁾	Ulkoisten valuuttasuojauksen herkkyys ¹⁾	Netto-vaikutus tulokseen
SEK							
31.12.2017	-80,0	18,3	-61,7	56,0	8,0	-5,6	2,4
31.12.2016	-53,6	14,2	-39,4	39,2	5,4	-3,9	1,4
NOK							
31.12.2017	-13,2	6,8	-6,4	5,6	1,3	-0,6	0,8
31.12.2016	-51,5	-0,1	-51,6	51,6	5,2	-5,2	-
PLN							
31.12.2017	0,1	-9,5	-9,4	9,2	-0,0	-0,9	-0,9
31.12.2016	0,6	-3,9	-3,3	3,2	-0,1	-0,3	-0,4
CZK							
31.12.2017	-5,0	-34,4	-39,4	40,1	0,5	-4,0	-3,5
31.12.2016	-3,5	-27,9	-31,4	30,0	0,4	-3,0	-2,7
INR							
31.12.2017	-	-22,1	-22,1	21,9	-	-2,2	-1,9
31.12.2016	-	-18,8	-18,8	18,9	-	-1,9	-1,9

USD								
	31.12.2017	0,5	-	0,5	-	-0,1	-	-0,1
	31.12.2016	-0,8	4,3	3,5	4,3	0,1	-0,4	-0,4
Muut								
	31.12.2017	-1,6	-2,9	-4,5	2,9	0,2	-0,3	-0,1
	31.12.2016	-1,4	0,6	-0,8	-5,0	0,1	0,5	0,6

¹⁾ Valuuttakurssin 10 % negatiivisen muutoksen maksimivaikutus ennen veroja konsernin valuuttaposition seuraavan vuoden aikana, milj. euroa. Taulukko sisältää swap-sopimusten vaikutuksen.

Translaatoriski

Rahoituspolitiikan mukaan translaatioposition suojauksesta päättää hallitus. Position sisältyy euromaiden ulkopuolisten tytäryhtiöiden hankintahinta, osakepääoma, sidotut ja vapaat oman pääoman erät sekä tilikauden tulos. Suurin osa translaatoriskistä koostuu 2 488 miljoonan Ruotsin kruunun positiosta. Translaatiopositiota ei ollut suojattu vuoden 2017 lopussa.

Korkoriskin hallinta

Merkittävin osa konsernin korkoriskistä koostuu lainoista sekä rahavarojen sijoituksista. Korkoriskin hallinnan tavoite on minimoida korkovaihtelujen vaikutus Tiedon vuositulokseen ja taloudelliseen asemaan. Konsernirahoitus vastaa konsernin korkoposition seurannasta ja hallinnasta. Korkoriski muodostuu konsernin korollisista veloista ja saatavista sekä korkojohdannaisopimuksista. Rahoituspolitiikka määrittää konsernin korkoriskin hallintaperiaatteet sekä hyväksytyt suojausinstrumentit. Rahoituspolitiikan mukaan konsernin korkoposition vertailuluku on määritetty vastaamaan 12 kk:n korkosidonnaisuusajakaavaa eli aikaa, jonka kuluessa korkomuutokset vaikuttavat keskimäärin yhtiön korkoasemaan. Vuoden 2017 lopussa Tiedon veloista merkittävä osa muodostui toukokuussa 2013 liikkeellelasketusta 6 vuoden kiinteäkorkoisesta joukkovelkakirjalainasta sekä liikkeellelasketuista yritystodistuksista. Sen myötä lainojen korkosidonnaisuusajakaava vuoden lopussa oli 9 kk (18 kk vuoden 2016 lopussa).

31.12.2017				Keskikorko,	Korko-
Milj. euroa	Määrä	Duraatio	%	herkkyys ²⁾	
Pääomamarkkinat	-99,8	1,4	2,9	0,0	
Rahamarkkinat	78,2	0,0	1,2	0,8	
Muut lainat	-118,5	0,1	0,1	-1,2	
Muut saatavat	0,5	1,1	0,4	0,0	

31.12.2016				Keskikorko,	Korko-
Milj. euroa	Määrä	Duraatio	%	herkkyys ²⁾	
Pääomamarkkinat	-99,6	2,3	2,9	0,0	
Rahamarkkinat	56,7	0,0	1,4	0,6	
Muut lainat	-51,0	0,1	0,2	-0,5	
Muut saatavat	0,3	0,8	6,3	0,0	

²⁾ Yhden prosenttiyksikön koronnousun maksimivaikutus (ennen veroja) korkokuluihin seuraavan vuoden aikana, milj. euroa. Taulukko sisältää koronvaihtosopimusten vaikutuksen.

Hyödykeriskien hallinta

Valtaosa konsernin sähkön hankinnasta on ulkoistettu erikseen valitulle toimittajalle. Toimintamallin mukaan konserni ei enää tee omista nimissään sähkön suojaussopimuksia. Koska valittu toimittaja kuitenkin tekee sähköjohdannaisopimuksia suojatakseen nimenomaisesti Tiedon hyödykeriskiä, ne on erotettu varsinaisesta sähkön hankintasopimuksesta ja arvostettu käypään arvoonsa tulosvaikutteisesti perustuen vastaavien instrumenttien vallitsevaan markkina-arvoon. Katso liitetieto 27.

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleerahoitus

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleerahoitusperiaatteet on määritelty rahoituspolitiikassa. Yksi konsernirahoituksen päätehtäviä on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernille. Konsernilla on 150 milj. euron sitova luottolimiittisopimus, joka erääntyy vuonna 2021. Toukokuussa 2013 konserni laski liikkeelle kuusivuotisen 100 milj. euron joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy maksettavaksi vuonna 2019. Likviditeetin turvaamiseksi konsernilla on myös konserniliimittijä sekä 250 milj. euron yritystodistusohjelma. Lisäksi käytettävissä on 50 milj. euron suuruinen saatavien myyntifasilitteetti. Kesäkuussa konserni solmi Euroopan Investointipankin kanssa 85 milj. euron suuruisen rahoitusopimuksen.

Velan rakenne

31.12.2017		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2018	2019	2020	2021	2022	2023-
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	100,0	-	-	100,0	-	-	-	-
	Yritystodistusohjelma	115,0	135,0	115,0	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus	-	150,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	16,0	-	16,0	-	-	-	-	-
	EIP	-	85,0	-	-	-	-	-	-
	Muut lainat	3,6	-	2,5	0,9	0,2	-	-	-
		234,6	370,0	133,5	100,9	0,2	-	-	-
	Korot	-	-	2,8	1,1	0,0	-	-	-
Johdannaisten velat/saamiset	Terminisopimukset, menovirta	-	-	179,6	-	-	-	-	-
	Terminisopimukset, tulovirta	-	-	-179,6	-	-	-	-	-
	Johdannaiset, netto	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	Menovirta	-	-	104,2	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvastuut	2,6	-	0,9	0,9	0,8	-	-	-
Yhteensä		237,2	370,0	241,4	102,9	1,0	-	-	-

31.12.2016		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2017	2018	2019	2020	2021	2022-
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	100,0	-	-	-	100,0	-	-	-
	Yritystodistusohjelma	51,0	199,0	51,0	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus	-	150,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	16,0	-	16,0	-	-	-	-	-
	EIP	-	-	-	-	-	-	-	-
	Muut lainat	0,3	-	0,3	-	-	-	-	-
		167,3	349,0	67,3	-	100,0	-	-	-
	Korot	-	-	2,9	2,9	1,1	-	-	-
Johdannaisten velat/saamiset	Terminisopimukset, menovirta	-	-	198,7	-	-	-	-	-
	Terminisopimukset, tulovirta	-	-	-198,7	-	-	-	-	-
	Johdannaiset, netto	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	Menovirta	-	-	96,3	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvastuut	6,0	-	1,5	1,5	1,5	1,5	-	-
Yhteensä		173,3	349,0	168,0	4,4	102,6	1,5	-	-

Luottoriskin hallinta

Luottoriskiä hallinnoidaan konsernitasolla. Konsernin luottoriski koostuu sijoituksista, johdannaissopimuksista ja asiakkaisiin liittyvistä riskeistä, kuten myyntisaamisista. Konsernirahoitus ylläpitää vastapuolilistaa yritystodistusliittien ja muiden rahoitustransaktioiden osalta rahoituspolitiikassa määriteltyjen rajoitusten puitteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti yhtiön käyttämien pääpankkien pitkäaikaisten luottojen ratingin tulee olla vähintään tasolla Baa3 tai BBB-. Konsernin luottoriskipolitiikka määrittää rajat hyväksyttävälle asiakasluottoriskin tasolle laskutusryhmin ja maksuaikojen suhteen. Asiakkaisiin liittyviä luottoriskejä seurataan maksukäyttäytymiseen sekä asiakkaiden taloudelliseen asemaan perustuen. Luottotappiovaraus tehdään asiakasrajoista, jotka ovat enemmän kuin 90 päivää myöhässä. Vuonna 2017 luottotappiovarausten määrä kasvoi 0,5 milj. euroa (0,6 milj. euron purku vuonna 2016). Luottotappioita kirjattiin 2017 0,1 milj. euroa (1,7 milj. euroa vuonna 2016). Raportointihetken maksimiluottoriski on myyntisaamisten käypä arvo. Konsernin hallussa ei ole vakuuksia luottoriskin turvaamiseksi. Konsernilla on erään pääpankkinsa kanssa solmittu saatavien myyntifasilitteetti. Fasilitteetin kokonaismäärä on 50 milj. euroa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä yksittäisten asiakkaiden, toimialojen ja/tai alueiden suhteen.

Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on pitää pääomarakenne tasolla, joka varmistaa riittävän taloudellisen liikkumavaran yhtiön toiminnalle. Konsernin pääomarakennetta seurataan säännöllisesti nettovelan ja EBITDA:n (Net debt/EBITDA) suhteen kautta. Nettovelka/EBITDA lasketaan jakamalla korollinen nettovelka viimeisen 12 kuukauden EBITDA:lla (pois lukien myyntivoitot).

	31.12.2017	31.12.2016
Nettovelka	155,7	109,7
12 kk EBITDA (pois lukien myyntivoitot)	193,8	194,7
Nettovelka/EBITDA (pois lukien myyntivoitot)	0,8	0,6

Nettovelka/EBITDA suhdeluku (pois lukien myyntivoitot, mutta sisältäen ennakkomaksut) on myös luottokovenanti yhtiöllä olevassa sitovassa luottoliittimissä. Yhtiö oli vuoden 2017 päättyessä sekä vertailuvuonna sopimuksen mukaisen kovenantin puitteissa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuitaaminen

Johdannaissopimusvastapuolten kanssa olevat sopimukset rahoitusvarojen ja -velkojen kuitaamisesta perustuvat ISDA:n runkosopimuksiin tai samansisältöisiin vastaaviin sopimuksiin. Näiden sopimusten mukaan netotus on mahdollista ainoastaan erikseen määriteltyjen tilanteiden, kuten toisen osapuolen sopimusrikkomuksen tai force majeure -tyyppisen tilanteen vallitessa. Rahoitusvarat koostuvat myyntisaamisista, johdannaissopimuksista sekä kassavaroista. Rahoitusvelat koostuvat ostovelloista ja johdannaissopimuksista. Yhtiöllä ei ollut konsernitililiitteitä käytössä raportointiperiodin (ja vertailuperiodin) päättyessä. Myyntisaamiset, kassavarat sekä ostovelat on jätetty pois seuraavasta taulukosta, koska ne eivät ole minkään netotussopimuksen alaisia ja, kuten johdannaiset, ne selvitetään bruttomääräisinä.

Rahoitusvarat

31.12.2017	Rahoitusvarojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvarat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		Nettosumma
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	
Johdannaissaamiset	1,8	-	1,8	-0,5	-	1,3
Yhteensä	1,8	-	1,8	-0,5	-	1,3

31.12.2016	Rahoitusvarojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvarat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		Nettosumma
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	
Johdannaissaamiset	2,4	-	2,4	-1,1	-	1,3
Yhteensä	2,4	-	2,4	-1,1	-	1,3

Rahoitusvelat

31.12.2017	Rahoitusvelkojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvelat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		Nettosumma
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	
Johdannaivelat	-0,9	-	-0,9	0,5	-	-0,4
Yhteensä	-0,9	-	-0,9	0,5	-	-0,4

31.12.2016	Rahoitusvelkojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvelat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		Nettosumma
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	
Johdannaivelat	-1,1	-	-1,1	1,1	-	-
Yhteensä	-1,1	-	-1,1	1,1	-	-

26. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT

Mii. euroa	31.12.2017		31.12.2016	
	Kirjanpito- arvot	Käyvät arvot	Kirjanpito- arvot	Käyvät arvot
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset				
Muut				
Pitkäaikaiset johdannaissaamiset	-	-	-	-
Lyhytaikaiset johdannaissaamiset	1,8	1,8	2,4	2,4
Myytävikissä olevat rahoitusvarat				
Muut pitkäaikaiset varat	0,5	0,5	0,7	0,7
Lainat ja muut saamiset				
Lainat				
Pitkäaikaiset korolliset rahoitussaamiset	1,2	1,2	2,2	2,2
Lyhytaikaiset korolliset rahoitussaamiset	2,0	2,0	3,8	3,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset				
Myyntisaamiset	308,9	308,9	282,4	282,4
Myyntiin jaksotus	53,6	53,6	53,9	53,9
Korkosaamiset	0,0	0,0	-	-
Rahavarat	78,2	78,2	56,7	56,7
Rahoitusvarat yhteensä	446,2	446,2	402,1	402,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat				
Muut siirtovelat				
Lyhytaikaiset johdannaisvelat	0,9	0,9	1,1	1,1
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	1,7	1,7	4,2	4,2
Pitkäaikaiset korolliset velat	100,8	103,7	99,6	105,8
Muut pitkäaikaiset velat	3,8	0,0	0,2	0,2
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat				
Ostovelat	104,2	104,2	96,3	96,3
Korkovelat	1,8	1,8	1,7	1,7
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	0,8	0,8	1,3	1,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	133,8	133,8	67,3	67,3
Rahoitusvelat yhteensä	347,8	346,9	271,7	277,9

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Lainat, muut saamiset ja rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Niiden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen arvioidaan vastaavan toisiaan lukuunottamatta kiinteäkorkoista joukkovelkakirjalainaa, jonka kirjanpitoarvoa ei ole oikaistu käyvän arvon mukaan. Joukkovelkakirjan käypä arvo on laskettu raportointijakson päätyttyä vallinneen markkinahinnan mukaisesti.

Rahoitusleasingvelat ilmoitetaan erikseen, koska ne kuuluvat IFRS 7:n piiriin, vaikka ne eivät kuulukaan IAS 39:n piiriin.

Myytävikissä olevien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahetken arvoon. Käypää markkina-arvoa ei voida arvioida puutteellisesta markkinainformaatista johtuen.

Yhtiöllä ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

31.12.2017

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	1,8	-	1,8
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	0,5	0,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	0,9	-	0,9

31.12.2016

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	2,4	-	2,4
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	0,7	0,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	1,1	-	1,1

Tasojen 1 ja 2 välillä ei ollut siirtoja vuoden 2017 aikana.

Tason 3 instrumenttien muutokset johtuvat myynneistä ja alaskirjauksista.

27. JOHDANNAISET

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi kumoutua toisten sopimusten kautta.

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	179,6	198,7
Sähköfutuurisopimukset	0,9	0,5

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	0,8	1,2
Sähköfutuurisopimukset	0,1	0,1

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	1,7	2,3
Sähköfutuurisopimukset	0,1	0,1

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	-0,9	-1,1
Sähköfutuurisopimukset	0,0	-

Viimeiset ulkomaanrahan määräisten, erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojauksessa käytetyt valuuttatermiinisopimukset erääntyivät huhtikuussa 2016. Omaan pääomaan suojausrahastoon ei kirjattu valuuttatermiinisopimuksista aiheutuvia voittoja ja tappioita 31.12.2017 tai 31.12.2016.

Rahavirran suojauksista aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattu tehokas osa oli voittoa 0,2 milj. ja tappiota 0,0 milj. euroa vuonna 2016, sisältäen korkoeron. Vuonna 2017 ei tehty omasta pääomasta myyntiin kohdistuvia kirjauksia. Liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin ei tehty vuoden 2017 tai vertailuperiodin aikana suojauslaskennan tehottomuudesta johtuvia kirjauksia.

Rahavirran suojaukset

Milj. euroa	Suojausrahasto
Avaava tase 1.1.2016	0,2
Käyvän arvon lisäys	-
Käyvän arvon alentuminen	-0,2
Verot käyvän arvon lisäyksestä	-
Verot käyvän arvon alentumisesta	-
Päätävä tase 31.12.2016	0,0
Avaava tase 1.1.2017	-
Käyvän arvon lisäys	-
Käyvän arvon alentuminen	-
Verot käyvän arvon lisäyksestä	-
Verot käyvän arvon alentumisesta	-
Päätävä tase 31.12.2017	-

Konsernin rakenne ja liikearvo

28. TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

Emoyhtiön omistamat tytäryhtiöosakkeet

	Omistusosuus %	31.12.2017 Kirjanpitoarvo Milj. euroa
Tieto Austria GmbH, Itävalta	100,0	0,8
Tieto (Beijing) Technology Co., Ltd., Kiina	100,0	0,4
Tieto Canada Inc., Kanada	100,0	1,0
Tieto China Co., Ltd., Kiina	100,0	4,3
Tieto Czech s.r.o., Tsekin tasavalta	100,0	8,0
Tieto Czech Support Services s.r.o., Tsekin tasavalta	100,0	0,0
Tieto Denmark A/S, Tanska	100,0	5,3
Tieto DK A/S, Tanska	100,0	1,6
Tieto Estonia AS, Viro	100,0	3,3
Tieto Finland Oy, Suomi	100,0	137,2
Tieto Finland Support Services Oy, Suomi	100,0	1,6
Tieto Germany GmbH, Saksa	100,0	0,5
Tieto Global Oy, Suomi	100,0	1,1
Tieto Great Britain Ltd., Iso-Britannia	100,0	0,5
Tieto Latvia SIA, Latvia	100,0	10,3
Tieto Lietuva UAB, Liettua	100,0	2,6
Tieto Netherlands Holding B.V., Alankomaat	100,0	24,5
Tieto Norway AS, Norja	100,0	172,5
Tieto Poland Sp. z o.o., Puola	100,0	3,3
Tieto Sdn Bhd, Malesia	100,0	0,2
Tieto Singapore Pte. Ltd., Singapore	100,0	0,3
Tieto Support Services Sp. z o.o., Puola	100,0	0,4
Tieto Sweden Professional Services AB, Ruotsi	100,0	549,3
TietoEnator Inc., USA	100,0	8,0
Lepäävät tytäryhtiöt (yhteensä 5 kpl)		0,0
		937,0

Tytäryhtiöiden omistamat konserniyhtiöosakkeet

	Omistusosuus %	31.12.2017 Kirjanpitoarvo Milj. euroa
Avega Affero AB, Ruotsi	100,0	0,2
Avega Amplio AB, Ruotsi	80,0	0,0
Avega Aqilo AB, Ruotsi	100,0	0,1
Avega Catalyst AB, Ruotsi	90,1	0,0
Avega Complius AB, Ruotsi	90,2	0,0
Avega Dinamiko AB, Ruotsi	90,1	0,0
Avega Effectus AB, Ruotsi	76,0	0,0
Avega Group AB, Ruotsi	96,7	47,8
Avega Kipeo AB, Ruotsi	99,6	1,7
Avega Kite AB, Ruotsi	100,0	0,0
Avega Miundo AB, Ruotsi	100,0	0,0
Avega Mtoni AB, Ruotsi	90,2	0,0
Avega Nuvem AB, Ruotsi	90,2	0,0
Avega Primero AB, Ruotsi	100,0	0,1
Avega Proferio AB, Ruotsi	80,5	0,7
Avega Qurio AB, Ruotsi	88,5	2,1
Avega Scire AB, Ruotsi	80,0	0,1
Avega Senso AB, Ruotsi	100,0	0,0
Emric AB, Ruotsi	100,0	36,4
Emric d.o.o. Beograd, Serbia	100,0	0,0
Emric Operations AB, Ruotsi	100,0	0,4
PT Emric Asia, Indonesia	100,0	0,0
Softinn Software Services Pvt. Ltd., Intia	100,0	80,7
Tieto India Pvt. Ltd., Intia	100,0	71,9
Tieto Netherlands B.V., Alankomaat	100,0	2,9
Tieto Rus OOO, Venäjä	100,0	2,3
Tieto Sweden Healthcare & Welfare AB, Ruotsi	100,0	4,3
Tieto Sweden Support Services AB, Ruotsi	100,0	0,0
Tieto U.S. Inc., USA	100,0	1,0
VisueCare AB, Ruotsi	100,0	1,5
Lepäävät tytäryhtiöt (yhteensä 4 kpl)		0,0
		254,2

Kaikki tytäryhtiöt sisältyvät konsernitalinpäätökseen. Intian tytäryhtiöiden virallinen tilikausi on 1.4.–31.3. Intian lainsäädännön mukaisesti.

Tieto Great Britain Ltd. on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusveloitteesta pykälän 479A nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2017 päätöstilanteen mukaan.

Merkittävät rajoitukset

Kiinassa ja Intiassa sijaitseviin käteisvaroihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin liittyy paikallisia valuutanvaihtorajoituksia. Nämä valuuttamääräykset estävät pääoman siirtämisen pois maasta muutoin kuin tavanomaisina osinkoina.

29. OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ

Tieto Oyj:llä on äänivaltaa yhteisyryksissä, joissa sillä on johtamisvastuu ja jaettu hallintaoikeus. Nämä yhteisyrykset ovat perustettu tuottamaan korkealaatuisia IT -palveluita asiakkaille.

Nämä yhteisjärjestelyt on luokiteltu yhteisyryksiksi juridisen muodon ja sopimusjärjestelyiden perusteella. Tiedolla on oikeus niiden nettovaroihin. Osakassopimusten mukaan tärkeät päätökset vaativat yksimielisyyttä. Myynnit ja ostot yhteisyrytysten kanssa tehdään yleisillä markkinaehdoilla ja markkinahinnoin. Yhteisyrykset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Yhteisyrytysten kirjanpitoarvot

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
1.1.	3,7	3,7
Pääoman palautus	-	-
Myynnit	-	-
Hankintameno 31.12.	3,7	3,7
Pääomaosuus		
1.1.	12,8	13,5
Osuus yhteisyrytysten tuloksista	3,2	3,2
Saadut osingot	-3,5	-3,8
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tulot	0,0	-0,1
Pääomaosuus 31.12.	12,6	12,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,3	16,5

Pääomaosuus sisältää konsernitason liikearvoa 10,3 milj. euroa.

Yhteisyrykset

31.12.2017	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %	Äänivalta %	Kirjanpitoarvo milj. euroa
Tieto Esy Oy	7 300	80,0	34,0	4,9
Tietollmarinen Oy	3 570	70,0	30,0	2,5
Tietokarhu Oy	8 000	80,0	20,0	8,9
				16,3

31.12.2016	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %	Äänivalta %	Kirjanpitoarvo milj. euroa
Tieto Esy Oy	7 300	80,0	34,0	5,6
Tietollmarinen Oy	3 570	70,0	30,0	2,5
Tietokarhu Oy	8 000	80,0	20,0	8,4
				16,5

Kaikki yhteisyrykset sijaitsevat Suomessa.

Yhteisyritysten taloudellinen informaatio ja henkilöstö

31.12.2017

Milj. euroa	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	0,1	0,2	0,1
Korolliset lyhytaikaiset varat	3,7	1,0	11,7
Muut lyhytaikaiset varat	0,6	0,4	4,5
	4,4	1,6	16,3
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,1	0,3
Muut lyhytaikaiset velat	1,3	0,8	12,0
	1,4	0,9	12,3
Liikevaihto	6,5	4,2	29,1
Kulut	-6,1	-4,2	-24,5
Poistot	-	-	-0,0
Korkotuotot	0,0	-	0,0
Korkokulut	-0,0	-0,0	-0,0
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,0	-0,0	-0,0
Tulos ennen veroja	0,4	0,0	4,6
Tuloverot	-0,1	-0,0	-0,9
Tilikauden voitto	0,3	0,0	3,7
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	1,0	-	2,5
Kokoaikaisen henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	50	27	172

31.12.2016

Milj. euroa	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	0,1	0,2	0,1
Korolliset lyhytaikaiset varat	4,5	1,0	10,5
Muut lyhytaikaiset varat	0,9	0,6	5,7
	5,5	1,8	16,3
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,3	0,7
Muut lyhytaikaiset velat	1,4	0,9	12,3
	1,5	1,2	13,0
Liikevaihto	10,2	6,3	29,0
Kulut	-8,5	-7,0	-25,0
Poistot	-	-	-0,1
Korkotuotot	0,0	0,0	0,0
Korkokulut	-0,0	-0,0	-0,0
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,0	-0,0	-0,0
Tulos ennen veroja	1,7	-0,7	3,9
Tuloverot	-0,3	0,1	-0,8
Tilikauden voitto	1,4	-0,6	3,1
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	1,0	-	2,8
Kokoaikaisen henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	58	38	197

Yhteisyrityksiin ei liity vakuuksia ja vastuusitoumuksia.

30. YRITYSOSTOT

Tieto suoritti seuraavan yritysoston vuoden 2017 aikana:

*Avega Group AB, ostopäivä 1.12.2017

Tieto tarjoutui 23.10.2017 hankkimaan kaikki Avega Group AB:n osakkeet ja merkintäoikeudet julkisessa ostotarjouksessa. Tarjousaika päättyi 28.11.2017 ja 1.12.2017 (ollen hankintahetki) Tieto ilmoitti toteuttavansa ostotarjouksen sen ehtojen mukaisesti. Vaihtotarjouksen aikana ja 31.12.2017 asti Tieto hankki 96,7 % Avega Group AB:n osakkeista. Tieto on käynnistänyt pakollisen lunastusmenettelyn lopuista ulkona olevista osakkeista arvopapereista. Tästä johtuen Avega Group AB on konsolidoitu täysimääräisesti hankintahetkestä.

Avega on ruotsalainen, digitaalisen liiketoiminnan kehittämiseen erikoistunut konsultointiyhtiö. Yritysosto vauhdittaa Tiedon kasvualueita ja vahvistaa yhtiön asemaa Ruotsin konsultointilähtöisillä markkinoilla yhtiön pyrkinessä uudistamaan asiakkaiden liiketoimintaa Ruotsissa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta sekä hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana.

Ostohinnan allokointi esitetään alustavana, koska hankittujen varojen ja velkojen arvostaminen on kesken.

Maksettu vastike

Milj. euroa

Käteisvarat	45,0
Maksamaton kauppahinta	2,4
Vastike yhteensä	47,4

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa

Arvostus kaupassa

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,0
Aineettomat hyödykkeet	6,2
Laskennalliset verosaamiset	0,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	10,5
Rahavarat	3,0
Lainat	-1,3
Laskennalliset verovelat	-1,4
Ostovelat ja muut velat	-10,2
Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöissä	-0,3
Liikearvo	40,6
Nettovarat yhteensä	47,4

Hankitut aineettomat hyödykkeet liittyvät asiakassuhteisiin.

Hankinnasta syntynyt liikearvo johtuu hankitusta markkinaosuudesta ja liiketoimintaosaamisesta. Kirjattu goodwill ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Määräysvallattomien omistajien osuus on arvostettu määrään, joka vastaa suhteellista osuutta hankitusta yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta.

Hankinnasta syntyneet kulut, 1,0 milj. euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin tuloslaskelmassa ja liiketoiminnan rahavirtaan.

Hankintansa jälkeen kyseinen yksikkö on lisännyt konsernin liikevaihtoon noin 4 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden käyvän arvon poistojen jälkeiseen liikevoittoon 0 milj. euroa.

Jos yritysosto olisi tehty vuoden alussa, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut noin 47 milj. euroa ja liikevoittoon noin 3 milj. euroa.

Vuosina 2015 ja 2016 suoritettujen yritysostojen ehdollisten vastikkeiden muutos

Vuosien 2015 ja 2016 yritysostojen ehdolliset vastikkeet ja niitä vastaava ehdollinen velka alenivat 4,5 milj. euroa.

Milj. euroa

Ehdollinen vastike 1.1.2017	8,3
Vuonna 2017 kirjattu muutos	-4,5
Jäljellä oleva ehdollinen vastike	3,8

31. LIIKEARVON ALENTUMISEN TESTAUS

Yleiset periaatteet

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, joita ovat segmenttiraportoinnin raportoitavat palvelualuesegmentit.

Kustakin rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu kyseisen omaisuuden käyttöarvoon. Kolmen ensimmäisen vuoden kassavirtaodotukset pohjautuvat ylimmän johdon hyväksymiin ja ulkopuolisista lähteistä saatujen alan kasvuennusteiden tukemiin yhtiön talousennusteisiin. Tämän jälkeisten kahden vuoden kassavirtojen kasvuoletukset vaihtelevat välillä 1–7 % heijastaen johdon arviota alan pitkän aikavälin keskimääräisestä kasvusta. Kyseisen viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle käytetty kasvu on 2 %, joka ei ylitä odotettua reaalikasvua.

Ennustetut katteet perustuvat odotetuilla tehokkuusparannuksilla oikaistuihin aiempien vuosien tuloksiin.

Kassavirtaennusteet diskontataan pääomakustannusten painotetulla keskiarvolla ennen veroja. Diskonttokorko perustuu 30 vuoden valtionobligatioiden keskikorkoon maissa, joissa rahavirtaa tuottavat yksiköt toimivat. Obligaatiokorkoa oikaistaan yleisten markkinariskien ja rahavirtaa tuottavien yksiköiden liiketoimintarisikien mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden veroton diskonttokorko vaihtelee välillä 6–12 % (7–12 %).

Rahavirtaa tuottaville yksiköille ja raportointisegmentteille kohdennetun liikearvon kirjanpitoarvo

Liikearvon 31.12.2017 kirjanpitoarvo oli yhteensä 441,3 milj. euroa. Verrattuna 31.12.2016 kirjanpitoarvoon liikearvo lisääntyi 31,6 milj. euroa. Liikearvo lisääntyi yritysston vaikutuksesta 40,6 milj. euroa ja aleni valuuttakurssivaihteluiden vaikutuksesta 9,0 milj. euroa.

Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden sisältämä liikearvo voidaan katsoa merkittäväksi suhteessa koko konsernin liikearvoon. Jokainen yksikkö tarjoaa tietotekniikkaratkaisuja ja -palveluita oman markkinasegmenttinsä valikoidulle asiakaskunnalle.

Teknologiapalveluille ja uudistamiselle kohdennettu liikearvo oli 167,4 milj. euroa 31.12.2017 (168,9 milj. euroa vuonna 2016). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti on 1 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja 16 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kahden vuoden kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 1 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 6,2 %.

Liiketoiminnan konsultoinnille ja toteutukselle kohdennettu liikearvo oli 25,1 milj. euroa 31.12.2017 (25,4 milj. euroa vuonna 2016). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 8–10 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 10–13 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kahden vuoden kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 6 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 6,3 %.

Kohdistamaton liikearvo liittyen Liiketoiminnan konsultointiin ja toteutukseen: Tieto hankki Avega Group AB:n juuri ennen tilikauden päättymistä. Hankinnan yhteydessä kirjattiin 40,6 milj. euroa liikearvoa, jota ei ole vielä kohdistettu Liiketoiminnan konsultoinnille ja toteutukselle. Hankintamenolaskelma on alustava ja liikearvon kohdistaminen on kesken. Mahdollisia arvonalentumiseen viittaavia indikaattoreita ei ole havaittu hankintaan liittyvän liikearvon osalta.

Toimialaratkaisuille kohdennettu liikearvo oli 150,1 milj. euroa 31.12.2017 (155,6 milj. euroa vuonna 2016). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 6–8 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 15–19 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kahden vuoden kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti vaihtelee välillä 6–7 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 6,5 %.

Tuotekehityspalveluille kohdennettu liikearvo oli 57,9 milj. euroa 31.12.2017 (59,8 milj. euroa vuonna 2016). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 5–7 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja on 10 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kahden vuoden kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 3 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 12,0 %.

Liikearvon testaus ei osoittanut arvon alentumista. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvolaskelmat ovat herkkiä kasvuoletusten muutoksille, EBIT% muutoksille sekä korkotason muutoksille. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä, 126 milj. euroa, on 46 milj. euroa suurempi kuin kirjanpitoarvo. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi samansuuruinen kirjanpitoarvon kanssa, jos avainoletukset muuttuisivat seuraavalla tavalla:

Vuosittaisen kasvun muutos (%-yksikköä)	n/a
EBIT% muutos (%-yksikköä)	-3
Korkojen muutos (%-yksikköä)	+5

Muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on huomattavasti suurempi kuin yksikön kirjanpitoarvo, eikä mikään todennäköinen muutos kolmessa yllämainitussa parametrissa alentaisi kerrytettävissä olevaa rahamäärää kirjanpitoarvon tasolle.

Liikearvon kirjanpitoarvo kohdennettuna rahavirtaa tuottaville yksiköille

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	167,4	168,9
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus ¹⁾	66,0	25,4
Toimialaratkaisut	150,1	155,6
Tuotekehityspalvelut	57,9	59,8
Yhteensä	441,3	409,7

¹⁾ Sisältää Avega Group AB:n hankinnasta syntyneen liikearvon alustavan hankintamenolaskelman mukaisesti. Liikearvon kohdistaminen ei ole vielä lopullinen.

Muut tiedot

32. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Omasta velasta		
Pantit ¹⁾	1,6	-
Yrityskiinnitykset ¹⁾	3,4	-
Takaukset ²⁾		
Toimitustakaukset	0,9	4,0
Vuokrat takaukset	8,6	8,9
Muut	0,5	1,5
Muut omat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa maksettavat vuokravastuut	41,6	39,7
1–5 vuoden kuluttua maksettavat vuokravastuut	98,0	95,3
5 vuoden jälkeen maksettavat vuokravastuut	17,9	31,4
Yhden vuoden kuluessa maksettavat leasingvastuut	10,9	8,3
1–5 vuoden kuluttua maksettavat leasingvastuut	12,0	8,1
5 vuoden jälkeen maksettavat leasingvastuut	0,4	0,6
Ostositoumukset	7,4	6,2
Muut	1,6	-
Yhteisyritysten puolesta	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	-	0,1

¹⁾ *Konserni suunnittelee sulkevansa hankkimansa konserniyhtiön paikalliset luottofasilitetit (1 milj. euroa) vuonna 2018. Luottofasilitettien vakuudeksi konserniyhtiö on pantannut tytäryhtiönsä osakkeita (kirjanpitoarvo 1,6 milj. euroa) sekä yrityskiinnityselvakkirjoja 3,4 milj. euron arvosta.*

²⁾ *Lisäksi 8,6 milj. euroa (19,9 milj. euroa vuonna 2016) vastuusitoumuksia konsernin taseeseen sisältyvien vastuiden vakuutena.*

33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokitellaan yleensä kiinteistöjen, autojen, palvelinten ja muiden datalaitteiden vuokrasopimukset, jos ne eivät täytä rahoitusleasingin kriteereitä.

Muiden vuokrasopimusten kulut

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Kiinteistöjen vuokrat	45,9	45,3
Muut vuokrasopimukset	11,9	11,5
	57,8	56,8

Katso liitetieto 31 kiinteistöihin ja muihin vuokrasopimuksiin liittyvistä vastuista.

Tulevat vuokratuotot

Tulevat vähimmäisvuokratuotot, jotka oletetaan saatavan ulkoisista edelleenvuokratuista kiinteistöistä.

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Yhden vuoden kuluessa	1,2	0,5
1–5 vuoden kuluttua	0,8	0,4
Yli viiden vuoden kuluttua	0,0	0,0

34. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Tiedon lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, yhteisyritykset, hallitus, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä.

Tapahtumat sekä saamiset ja velat yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Myynti	1,6	2,7
Liiketoiminnan muut tuotot	4,5	4,4
Ostot	3,1	2,7
Saatavat	0,7	0,8
Velat	0,3	0,2

Myynnit ja ostot lähipiirin kanssa tehdään yleisillä markkinaehdoilla ja perustuvat markkinahintoihin.

Yhteisyritysten puolesta ei ole vakuuksia ja vastuusitoumuksia.

Joidenkin yhteisyritysten osalta Tieto Oyj on sitoutunut yhdessä muiden omistajien kanssa tarvittaessa osallistumaan omistusosuutensa suhteessa niihin rahoitusjärjestelyihin, jotka perustuvat vahvistettuun strategiasuunnitelmaan.

Ylimmän johdon saamat korvaukset

Ylimpään johtoon kuuluvat hallitus, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä.

Katso liite 9 konsernin tilinpäätösliitteistä.

Tytäryhtiöt

Katso liite 28 konsernin tilinpäätösliitteistä.

35. KAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei merkittäviä tapahtumia tilikauden jälkeen.

Emoyhtiön tilinpäätös

TULOSLASKELMA (FAS)

Euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto		-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	1	228 374 858,50	206 668 921,56
Henkilöstökulut	2	-17 621 001,44	-16 300 460,69
Poistot ja arvonalentumiset	7, 8	-4 711 944,36	-2 972 953,39
Liiketoiminnan muut kulut	3	-205 636 356,40	-199 606 628,72
Liikevoitto/-tappio		405 556,30	-12 211 121,24
Rahoitustuotot ja -kulut	5	63 086 108,02	18 976 716,52
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		63 491 664,32	6 765 595,28
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys		-49 462,49	-
Saadut konserniavustukset		45 400 000,00	47 200 000,00
Voitto ennen veroja		108 842 201,83	53 965 595,28
Tuloverot	6	-5 385 238,55	-4 558 096,64
Tilikauden voitto		103 456 963,28	49 407 498,64

TASE (FAS)

Euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7	9 263 664,19	7 847 123,92
Aineelliset hyödykkeet	8	5 648 961,93	6 530 772,67
Sijoitukset	9	940 868 684,69	941 309 363,64
Pysyvät vastaavat yhteensä		955 781 310,81	955 687 260,23
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	10	46 285 726,27	4 285 203,29
Muut saamiset	10	212 418,03	236 733,08
		46 498 144,30	4 521 936,37
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		398 956,87	10 849,84
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11, 12	67 573 692,56	79 481 609,15
Saamiset yhteisyrityksiltä	11, 12	143 252,10	145 934,68
Muut saamiset		2 535 590,56	9 731 736,50
Siirtosaamiset	12	6 149 601,88	3 312 598,41
		76 801 093,97	92 682 728,58
Rahat ja pankkisaamiset		35 205 017,12	28 099 538,17
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		158 504 255,39	125 304 203,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 114 285 566,20	1 080 991 463,35

Euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13		
Osakepääoma		76 555 412,00	76 555 412,00
Ylikurssirahasto		13 791 579,51	13 791 579,51
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12 843 921,39	12 843 921,39
Edellisten tilikausien voitto		469 181 758,56	520 106 368,68
Tilikauden voitto		103 456 963,28	49 407 498,64
		675 829 634,74	672 704 780,22
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		49 462,49	-
Pakolliset varaukset	14	609 667,48	2 194 205,70
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	15	100 000 000,00	100 000 000,00
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	15	5 834,27	5 881,98
		100 005 834,27	100 005 881,98
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat	16	8 519 021,30	10 082 659,50
Velat saman konsernin yrityksille	16, 17	183 772 402,12	217 069 985,68
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	16, 17	16 425 726,14	16 004 302,68
Lainat		114 931 506,91	51 283 429,04
Muut velat		1 729 704,12	1 518 526,53
Siirtovelat	17	12 412 606,63	10 127 692,02
		337 790 967,22	306 086 595,45
Vieras pääoma yhteensä		437 796 801,49	406 092 477,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 114 285 566,20	1 080 991 463,35

EPÄSUORA RAHOITUSLASKELMA (FAS)

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	63 491 664,32	6 765 595,28
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	4 711 944,36	2 972 953,39
Rahoitustuotot ja -kulut	-63 086 108,02	-18 976 716,52
Muut oikaisut	-14 323 663,19	-
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-101 650,30	-3 032 937,41
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-9 307 812,83	-12 271 105,26
Käyttö pääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	18 230 024,50	-2 942 934,39
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	166 032 634,06	-7 864 888,57
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	174 954 845,73	-23 078 928,22
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-18 611 043,32	-14 277 137,62
Saadut korot	10 787 730,68	11 382 172,35
Saadut osingot ja pääomanpalautukset	66 514 017,67	23 124 808,69
Välittömät verot	-229 534,38	-11 311 094,93
Liiketoiminnan rahavirta	233 416 016,38	-14 160 179,73
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 586 732,99	-11 488 871,43
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	214 520,00	-
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-993 772,36	-5 621 835,91
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	15 568 071,00	58 902,81
Myönnetyt lainat	-106 696 981,30	-5 284 600,11
Lainasaamisten takaisinmaksut	66 662 490,53	8 463 082,59
Investointien rahavirta	-30 832 405,12	-13 873 322,05
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-101 000 681,25	-99 361 904,85
Maksullinen osakeanti	-	782 860,22
Omien osakkeiden luovutukset	432 763,55	1 010 361,17
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1 661 071 287,25	661 492 416,88
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 614 343 805,53	-647 547 178,36
Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos, netto	-188 837 696,16	4 934 106,39
Saatu konserniavustus	47 200 000,00	38 150 000,00
Rahoituksen rahavirta	-195 478 132,14	-40 539 338,55
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	7 105 479,12	-68 572 840,33
Rahavarat tilikauden alussa	28 099 538,00	96 672 378,50
Rahavarat tilikauden lopussa	35 205 017,12	28 099 538,17
	7 105 479,12	-68 572 840,33

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot (FAS)

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin emoyhtiön, Tieto Oyj:n, tilinpäätös laaditaan Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti.

Tieto Oyj (y-tunnus 0101138-5) on IT-palveluihin ja ohjelmistotuotteisiin keskittyvä Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Espoo: Keilalahdentie 2-4, 02101 Espoo, Suomi ja se on listattu NASDAQ:ssa Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 6. helmikuuta 2018. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssiin. Ulkomaan valuutan määräisten tase-erien arvostuksessa käytetään tilikauden viimeisen päivän keskimääräistä vaihtokurssia. Ulkomaan valuutan määräisiä erä suojataan johdannaissopimusten avulla.

Nettovelkoihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot tuloutetaan tuloslaskelmassa rahoituserinä, kun taas muut kurssivoitot tai -tappiot sisältyvät liikevoittoon. Johdannaissopimusten arvostuksesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot raportoidaan niiden luonteesta riippuen joko rahoituserissä tai liikevoittoon kuuluvina.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin sisäisistä palvelumaksuista, vuokratuloista ja luovutusvoitoista.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuiden hallinnoinnista vastaavat eläkevakuutusyhtiöt. Kaikki yhtiön eläkevastuut on katettu täysimääräisesti.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset, jaotellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

2. Lainat ja saamiset

Määräaikaiset talletukset, jotka koostuvat pääosin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin talletetuista varoista, lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainasaamiset sekä myyntisaamiset ja muut saamiset luokitellaan lainoiksi ja saamisiksi. Taseessa ne kirjataan eräntymisajankohtansa mukaisesti joko lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, muihin saamisiin, lainasaamisiin, rahavaroihin tai pitkäaikaisiin lainasaamisiin tai muihin saamisiin. Rahamarkkinasijoitukset esitetään lyhytaikaisina talletuksina rahavaroissa.

3. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Sijoitukset osakeinstrumentteihin, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Ne kirjataan taseessa pitkäaikaisiin varoihin, ellei tarkoituksena ole myydä niitä 12 kuukauden kuluessa raportointihetkestä.

Rahoitusvelat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset
2. Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat
Lyhytaikaiset lainat ja luotolliset tilit, pitkäaikaiset lainat sekä ostovelat ja muut velat jaotellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Lainat sisältyvät pitkä- tai lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Yhtiö soveltaa kirjanpitolain 5 luvun 2a pykälää ja arvostaa rahoitusinstrumentit aluksi käypään arvoonsa. Transaktiokulut sisältyvät käypään arvoon, ellei kyseessä ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusinstrumentti. Yleensä käypä arvo vastaa saatua tai maksettua summaa.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, päivänä jolloin Tieto Oyj sitoutuu ostamaan tai myymään kohteena olevat rahoitusvarat. Tämä koskee kaikkia rahoitusvaroja, jotka ovat yhtiön hallussa ja jotka eivät ole johdannaissopimuksia.

Rahoitusvarat kirjataan taseesta, kun oikeus rahavirran saamiseen on loppunut tai siirretty ja yhtiö on pääosin siirtänyt omistamiseen liittyvät riskit ja palkkiot.

Rahoitusvelat kirjataan taseesta niiden erääntyessä tai kun niihin liittyvä velvoite muuten peruutetaan.

Käyvän arvon muutokset

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutosten käsittely riippuu instrumenttien luokituksista.

1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat
Johdannaiset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi ja arvostetaan käypään arvoonsa. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia. Koronvaihtosopimukset on arvostettu kassavirtojen nykyarvoon ja käyttäen asianmukaista markkinainformaatiota. Johdannaisten arvonmuutokset kirjataan niiden luonteen mukaisesti tuloslaskelman

rahoitustuottoihin ja -kuluihin, muihin liiketoiminnan tuottoihin ja muihin liiketoiminnan kuluihin (valuuttatermiinisopimukset) sekä muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin (valuuttaoptiot). Muut arvonmuutokset kirjataan korkotuottoihin ja -kuluihin (koronvaihtosopimukset) ja muihin liiketoiminnan kuluihin (sähköjohdannaiset), paitsi sovellettaessa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tulokseen. Taseessa arvonmuutokset tässä luokassa kirjataan lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, muihin saamisiin tai velkoihin, mikäli kyseinen erä erääntyy 12 kuukauden kuluessa raportointitieteen päättymisestä. Mikäli erääntymishetken on enemmän kuin 12 kuukautta, kirjataan arvonmuutokset muissa pitkäaikaisissa saatavissa tai veloissa.

2. Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

3. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käyvän arvon luotettava määräys on mahdollista, ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan. Jos käyvän arvon mukaista arvostusta ei ole saatavissa, varat arvostetaan hankintahetken mukaiseen arvoonsa. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan taseessa muihin pitkäaikaisiin varoihin. Kun sijoitus myydään, kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

4. Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

Korkokulut ja transaktiokulut jaksotetaan tuloslaskelmassa laina-aikana käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Tilinpäätössiirrot

Konserniavustukset esitetään tilinpäätössiirtoina.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun käyttöaikaan ja tasaeräpoistoihin.

Yhtiö soveltaa seuraavia käyttöaikoja:

	Vuotta
Aineeton omaisuus (ohjelmistot)	1–3
Poistettava liikearvo	3–5
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10
Rakennukset	25–40
Tiedonkäsittelylaitteet ¹⁾	1–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muu aineellinen omaisuus	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintameno kirjataan kuluksi toteutumishetkellä.

Laitteiden vuokrasopimukset luokitellaan käyttöleasingsopimuksiksi.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen, paikallisiin verosäännöksiin sekä aiempiin verovuosiin liittyviin oikaisuihin. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on käsitelty erillisessä liitetiedossa.

1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot	14 641 489,19	-
Fuusiovoitot	-	150 393,12
Tytäryhtiön purkuvoitto	-	119 153,97
Vuokratuotot	32 477 103,63	31 437 139,45
Sisäiset palvelumaksut	176 960 216,82	157 249 749,35
Muut tuotot	4 296 048,86	17 712 485,67
	228 374 858,50	206 668 921,56

2. HENKILÖSTÖKULUT

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Palkat ja palkkiot	14 389 229,73	13 067 290,28
Eläkekulut	2 611 259,90	2 506 523,58
Muut henkilösivukulut	620 511,81	726 646,83
	17 621 001,44	16 300 460,69

Emoyhtiön henkilöstömäärä keskimäärin vuonna 2017 oli 142 ja edellisvuonna 146.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	840 854,51	1 790 912,57
Lisenssit ja ylläpito	11 180 475,00	10 978 477,59
Tietoliikenne- ja ohjelmistokulut	7 823 981,36	6 624 254,04
Hallintopalvelut	34 494 429,50	33 066 920,06
Tilavuokrat ja muut kiinteistökulut	29 001 879,88	30 652 386,26
Tytäryhtiön myyntitappio	317 825,62	-
Muut liiketoiminnan kulut	121 976 910,53	116 493 678,20
	205 636 356,40	199 606 628,72

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastusyhteisö PwC		
Tilintarkastuspalkkiot	183 500,00	160 000,00
Veroneuvonta	2 000,00	156 000,00
Muut palvelut	228 000,00	157 000,00
	413 500,00	473 000,00

4. JOHDON PALKKIOT

Katso liite 9 konsernin tilinpäätöslitteistä.

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Osinkotuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	63 035 917,67	19 301 828,69
Osinkotuotot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	3 477 300,00	3 822 700,00
Osinkotuotot muilta yrityksiltä	800,00	280,00
	66 514 017,67	23 124 808,69
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 179 841,78	1 461 256,61
Muilta	18 424 733,82	17 284 264,35
	19 604 575,60	18 745 520,96
Sijoitusten arvonalentumiset	-113 928,37	-128 265,99
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-436 272,09	-702 252,09
Muille	-22 482 284,79	-22 063 095,05
	-22 918 556,88	-22 765 347,14
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	63 086 108,02	18 976 716,52

6. TILIKAUDEN VEROT

Euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Tilikauden tuloverot tilinpäätössiirroista	9 080 000,00	9 440 000,00
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-14 466 336,46	-4 881 903,36
Edellisten tilikausien verot	1 097,91	-
	-5 385 238,55	4 558 096,64

7. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	11 262 764,90	11 228 684,79
Lisäykset	950 058,24	100 000,00
Vähennykset	-	-65 919,89
Hankintameno 31.12.	12 212 823,14	11 262 764,90
Kertyneet poistot 1.1.	11 048 149,58	10 614 085,31
Vähennysten kertyneet poistot	-	-60 219,26
Tilikauden poisto	871 625,69	494 283,53
Kertyneet poistot 31.12.	11 919 775,27	11 048 149,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	293 047,87	214 615,32
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	15 209 107,90	10 139 309,19
Lisäykset	3 419 748,45	6 128 611,06
Vähennykset	-33 650,92	-1 038 710,55
Siirrot erien välillä	208 841,27	-20 101,80
Hankintameno 31.12.	18 804 046,70	15 209 107,90
Kertyneet poistot 1.1.	8 369 327,60	8 459 024,54
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-15 634,47	-1 014 686,44
Tilikauden poisto	1 479 737,25	924 989,50
Kertyneet poistot 31.12.	9 833 430,38	8 369 327,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 970 616,32	6 839 780,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	792 728,30	-
Lisäykset	-	792 728,30
Siirrot erien välillä	-792 728,30	-
Hankintameno 31.12.	-	792 728,30
Kirjanpitoarvo, aineettomat hyödykkeet 31.12.	9 263 664,19	7 847 123,92

8. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	60 270,13	60 270,13
Hankintameno ja kirjanpitoarvo 31.12.	60 270,13	60 270,13
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	30 406 902,64	27 003 694,39
Lisäykset	1 814 611,80	4 590 108,38
Vähennykset	-153 204,51	-1 207 001,93
Siirrot erien välillä	-208 841,27	20 101,80
Hankintameno 31.12.	31 859 468,66	30 406 902,64
Kertyneet poistot 1.1.	23 982 494,90	23 666 054,41
Vähennysten kertyneet poistot	-26 204,66	-1 172 727,01
Tilikauden poisto	2 357 502,20	1 489 167,50
Kertyneet poistot 31.12.	26 313 792,44	23 982 494,90
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 545 676,22	6 424 407,74
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	46 608,00	37 370,30
Lisäykset	-	9 237,70
Hankintameno 31.12.	46 608,00	46 608,00
Kertyneet poistot 1.1.	513,20	-
Tilikauden poisto	3 079,22	513,20
Kertyneet poistot 31.12.	3 592,42	513,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 015,58	46 094,80
Kirjanpitoarvo, aineelliset hyödykkeet 31.12.	5 648 961,93	6 530 772,67

9. SIJOITUKSET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	937 325 863,87	931 770 570,10
Lisäykset	993 772,36	5 820 940,98
Vähennykset	-1 305 722,94	-258 019,09
Arvonlennukset	-	-7 628,12
Hankintameno 31.12.	937 013 913,29	937 325 863,87
Kirjanpitoarvo 31.12.	937 013 913,29	937 325 863,87
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet		
Hankintameno 1.1.	3 691 233,78	3 691 222,57
Lisäykset	-	11,21
Hankintameno 31.12.	3 691 233,78	3 691 233,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 691 233,78	3 691 233,78
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	292 265,99	292 265,99
Vähennykset	-128 728,37	-
Hankintameno 31.12.	163 537,62	292 265,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	163 537,62	292 265,99
Sijoitukset yhteensä 31.12.	940 868 684,69	941 309 363,64

Tytäryhtiöosakkeet

Katso liite 28 konsernin tilinpäätösliitteistä.

Emoyhtiön omistamat liikkeenjohtovastuulla toimivat osakkuusyritykset eli yhteisyritykset

Katso liite 29 konsernin tilinpäätösliitteistä.

Muut osakkeet ja osuudet

Katso liite 16 konsernin tilinpäätösliitteistä.

Katso liite 26 konsernin liitetiedoista käyvän arvon laskentaperiaatteista sekä emoyhtiön liitetieto 20 käyvistä arvoista.

10. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Lainasaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Pääomalainat	42 971 210,30	-
Muut lainasaamiset	3 314 515,97	4 285 203,29
Muut saamiset	212 418,03	236 733,08
	46 498 144,30	4 521 936,37

11. LYHYTAIKAISET SAAMISET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	16 050 524,26	10 912 137,88
Lainasaamiset	1 234 442,06	3 200 474,27
Muut saamiset	4 690 290,41	17 747 865,80
Konserniavustussaamiset	45 400 000,00	47 200 000,00
Siirtosaamiset	198 435,83	421 131,20
	67 573 692,56	79 481 609,15
Saamiset yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	143 252,10	140 238,15
Siirtosaamiset	-	5 696,53
	143 252,10	145 934,68

12. SIIRTOSAAMISET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Siirtosaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Muut	198 435,83	421 131,20
Siirtosaamiset yhteisyrityksiltä	-	5 696,53
Siirtosaamiset muilta yrityksiltä		
Lisenssimaksut	3 821 882,44	1 877 020,40
Vuokrat	978 974,63	1 433,47
Sosiaalikulut	88 363,77	179 401,62
Muut	1 260 381,04	1 254 742,92
Yhteensä	6 149 601,88	3 312 598,41
Siirtosaamiset yhteensä	6 348 037,71	3 733 729,61

13. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	76 555 412,00	76 555 412,00
Osakepääoma 31.12.	76 555 412,00	76 555 412,00
Ylikurssirahasto 1.1.	13 791 579,51	13 791 579,51
Ylikurssirahasto 31.12.	13 791 579,51	13 791 579,51
Sidottu oma pääoma yhteensä	90 346 991,51	90 346 991,51
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	12 843 921,39	12 089 729,37
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla	-	754 192,02
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	12 843 921,39	12 843 921,39
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	569 513 867,32	618 187 909,96
Henkilöstölle jaetut osakkeet	668 572,49	1 280 363,57
Osingonjako	-101 000 681,25	-99 361 904,85
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	469 181 758,56	520 106 368,68
Tilikauden voitto	103 456 963,28	49 407 498,64
Vapaa oma pääoma yhteensä	585 482 643,23	582 357 788,71
Oma pääoma yhteensä	675 829 634,74	672 704 780,22
Laskema voitonjakokelpoisista varoista		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 843 921,39	12 843 921,39
Edellisten tilikausien voitto	469 181 758,56	520 106 368,68
Tilikauden voitto	103 456 963,28	49 407 498,64
Yhteensä	585 482 643,23	582 357 788,71
Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen		
Osakkeiden lukumäärä	74 109 252	74 109 252
Euroa	76 555 412,00	76 555 412,00

14. PAKOLLISET VARAUKSET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Eläkevastuut	38 564,23	67 106,84
Uudelleenjärjestelyvaraukset	571 103,25	2 127 098,86
	609 667,48	2 194 205,70

15. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Joukkovelkakirjalainat	100 000 000,00	100 000 000,00
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	5 834,27	5 881,98
	100 005 834,27	100 005 881,98

Joukkovelkakirjalainan käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan, joka oli 31.12.2017 103 651 000 euroa (105 792 000 euroa 31.12.2016).

16. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	1 154 662,49	3 294 048,46
Muut velat sisältäen konsernitilivelan	172 834 189,16	208 857 050,67
Siirtovelat	9 783 550,47	4 918 886,55
	183 772 402,12	217 069 985,68
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille		
Ostovelat	9 413,35	2 601,03
Muut velat	16 416 312,79	16 001 701,65
	16 425 726,14	16 004 302,68
Velat muille yrityksille		
Ostovelat	8 519 021,30	10 082 659,50
Yritystodistukset	114 931 506,91	50 997 275,17
Muut lainat	-	286 153,87
Muut velat	1 729 704,12	1 518 526,53
Siirtovelat	12 412 606,63	10 127 692,02
	137 592 838,96	73 012 307,09
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	337 790 967,22	306 086 595,45

Lainat, muut saamiset ja rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Niiden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen arvioidaan vastaavan toisiaan, lukuunottamatta kiinteäkorkoista joukkovelkakirjalainaa, jonka kirjanpitoarvoa ei ole oikaistu vastaamaan käypää arvoa.

17. SIIRTOVELAT

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Siirtovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Henkilöstökulut	541 277,77	523 570,85
Palvelumaksut	9 241 052,15	4 393 777,10
Korot	1 220,55	532,92
Muut	-	1 005,68
Yhteensä	9 783 550,47	4 918 886,55
Muut siirtovelat		
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut	1 868 031,76	2 032 459,96
Muut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut	1 749 253,78	1 011 554,11
Muut sosiaalikulut	196 760,75	21 294,04
Korot	1 764 647,16	1 749 792,57
Vuokrat	3 412 691,43	3 218 105,28
Verot	785 270,57	851 343,40
Muut	2 635 951,18	1 243 142,66
Yhteensä	12 412 606,63	10 127 692,02
Siirtovelat yhteensä	22 196 157,10	15 046 578,57

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA VEROVELAT

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset		
Jaksotuseroista	1 214 948,20	1 490 183,93
Tilinpäätössiirroista	-	90 943,81
Yhteensä	1 214 948,20	1 581 127,74
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirroista	9 892,50	-
Yhteensä	9 892,50	-

Laskennallisia verosaamisia ja verovelkoja ei ole kirjattu taseeseen.

19. VASTUUSITOUMUKSET

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Omasta velasta		
Pantit	-	-
Konserniyritysten puolesta		
Takaukset	9 571 470,64	14 104 509,71
Yhteisyritysten puolesta	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	-	-
Muut omat vastuut		
Vuonna 2018 (2017) maksettavat vuokravastuut	14 404 125,00	13 958 854,00
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	50 033 809,00	55 624 452,00
Vuonna 2018 (2017) maksettavat leasingvastuut	284 032,34	312 727,41
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut	350 554,99	352 459,48

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti kolmivuotisia eikä niihin liity lunastusehtoja.

Ylläolevien vastuusitoumusten lisäksi emoyhtiö on antanut vakuuksia koskien eräitä keskeisiä sopimuksia. Ne liittyvät immateriaalioikeuksiin liittyviin korvausehtoihin. Näiden vastuiden enimmäismäärä on 15 milj. euroa (15 milj. euroa vuonna 2016).

Tieto Great Britain Ltd. on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusveloitteesta pykälän 479C nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2017 päätöstilanteen mukaan.

20. JOHDANNAISET

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi kumoutua toisten sopimusten kautta.

Euroa	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	246 907 775,63	255 688 434,01
Sähköfutuurisopimukset	939 306,00	539 966,40

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	-169 373,49	1 315 609,00
Sähköfutuurisopimukset	66 259,57	65 564,60

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	2 006 702,80	2 956 526,50
Sähköfutuurisopimukset	71 364,22	65 677,40

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	31.12.2017	31.12.2016
Valuuttatermiinisopimukset	-2 176 076,29	-1 640 917,50
Sähköfutuurisopimukset	-5 104,64	-112,80

Yhtiö on suojannut pankin kanssa erittäin todennäköisiä ennakoituja, ulkomaan rahan määräisiä liiketoimia tytäryhtiöidensä puolesta. Tytäryhtiöiden kanssa on tehty vastaavat sisäiset suojastransaktiot.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

31.12.2017

Euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	2 078 067,02	-	2 078 067,02
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	163 537,62	163 537,62
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	-2 181 180,93	-	-2 181 180,93

31.12.2016

Euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	3 022 203,90	-	3 022 203,90
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	292 265,99	292 265,99
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	-1 641 030,30	-	-1 641 030,30

Katso konsernin liitetieto 16 Myytävissä olevien rahoitusvarojen erittelyyn liittyen.

Tasojen 1 ja 2 välillä ei ollut siirtoja vuoden 2017 aikana.

Tason 3 instrumenttien muutokset johtuvat myynneistä ja alaskirjauksista.

21. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Tiedon operatiiviset rahoitustoiminnot on keskitetty Konsernirahoitukseen, joka toimii emoyhtiössä. Konsernirahoitus vastaa konsernin rahoitusriskien hallinnasta sekä riittävän likviditeettiaseman ylläpitämisestä. Tiedon hallituksen hyväksymä konsernin rahoituspolitiikka määrittää periaatteet ja määritelmät likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskien hallintaan. Rahoituspolitiikka kuvaa lisäksi vastuunjaon rahoitusriskien hallinnassa. Konserni seuraa rahoitusriskien kehitystä säännöllisesti.

Rahoitusriskejä arvioidaan, mitataan ja hallinnoidaan konsernitason tasolla. Katso konsernin liitetieto 25.

Voitonjakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiön käytettävissä olevat voittovarot	585 482 643,23
josta tilikauden tulos	103 456 963,28

Hallitus ehdottaa, että voittovarot käytetään seuraavasti:

osakkeenomistajille jaetaan osinkona yhteensä 1,40 euroa osakkeelta	103 212 375,00
1,20 euroa (perusosa)	
0,20 euroa (lisäosa)	

voittovarojen tilille jätetään	482 270 268,23
--------------------------------	----------------

Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoo, 5. helmikuuta 2018

Kurt Jofs
puheenjohtaja

Harri-Pekka Kaukonen
varapuheenjohtaja

Timo Ahopelto

Johanna Lamminen

Sari Pajari

Endre Rangnes

Jonas Synnergren

Jonas Wiström

Esa Koskinen

Anders Palklint

Kimmo Alkio
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoo, 5. helmikuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tomi Hyryläinen

KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Tieto Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2017 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 109 252.

Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Tiedon osakkeet noteerataan NASDAQ:ssä Helsingissä ja Tukholmassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Yhtiöjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeenomistajat ja omien osakkeiden omistus

Vuoden 2017 lopussa yhtiöllä oli 26 430 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat Tiedon osakkeista 38,1 % ja ruotsalaiset 3,7 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 24 816 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista.

Hallituksen jäsenet ja yhtiön toimitusjohtaja sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2017 yhteensä 0,1 % osakkeista ja äänistä. Toimitusjohtaja on mukana myös Tiedon pitkän aikavälin kannustinohjelmissa, jotka maksetaan osittain Tiedon osakkeina. Koska näihin kannustimiin liittyvien lisäosakkeiden määrä riippuu yhtiön taloudellisesta kehityksestä, ne eivät sisälly yllämainittuihin lukuihin.

Tiedolla on kolme pitkäaikaista osakkeenomistajaa, jotka omistavat vähintään 10 % osakkeista: Cevian Capital Partners Ltd, Solidium Oy ja Silchester International Investors LLP. Viimeisimmän tiedon mukaan 31.8.2017 Cevian Capital Partners Ltd omisti 11 066 684 osaketta eli 14,9 % Tiedon osakkeista ja äänistä. Solidium Oy omisti 10,0 % Tiedon osakkeista 31.12.2017. Perustuen 23.6.2015 saatuun ilmoitukseen Silchester International Investors LLP:n omistus Tiedosta oli 7 401 027 osaketta eli 10,0 % osakkeista ja äänistä.

Tieto ei ole tietoinen osakassopimuksista tai ristiinomistuksista, jotka rajoittaisivat kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrää ja yhtiön osakkeiden voidaankin katsoa olevan 100 %:sti kaupankäynnin kohteena lukuun ottamatta yhtiön omistamia omia osakkeita.

Vuoden 2017 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 386 127 omaa osaketta eli 0,5 % osakkeista ja äänistä. Liittyen yhtiön osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan yhteensä 25 555 Tiedon omistamaa osaketta toimitettiin ohjelmaan osallistuville henkilöille. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 723 125.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Tiedolla on useita osakepohjaisia kannustinohjelmia: suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015, 2016 ja 2017 sekä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015, 2016 ja 2017. Näiden kannustinohjelmien perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan vuosina 2018, 2019 ja 2020 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelmän puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Tämän vuoksi näillä ei ole osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta.

Kannustinjärjestelmien perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 1 440 000 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen rahana maksettavan osuuden).

Tieto ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä sillä ole optio-ohjelmia.

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä on enintään 7 400 000 eli noin 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta lukumäärästä. Valtuutusta on tarkoitus käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen.

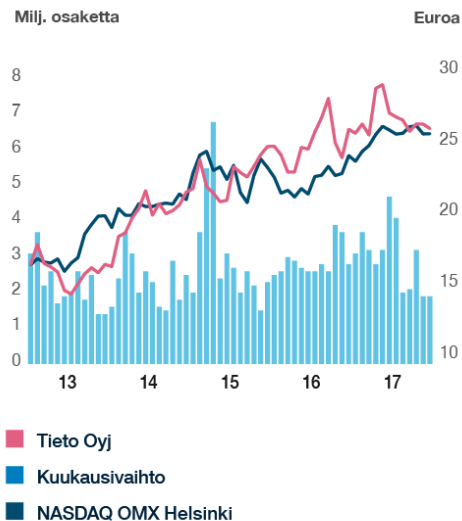
Kurssikehitys ja vaihto

Vuoden 2017 aikana Tiedon osakkeita vaihdettiin 963,9 milj. eurolla (35 895 771 osaketta) Helsingissä ja 658,5 milj. kruunulla (2 540 715 osaketta) Tukholmassa. Vaihdetujen osakkeiden määrä vastasi 52 % liikkeeseen lasketuista osakkeista. Helsingin pörssissä osakkeen volyymipainotettu keskipurssi oli 26,85 euroa vuonna 2017. Vuoden lopussa kurssi oli 25,98 euroa. Ylin kaupantekokurssi oli 29,98 euroa ja alin 24,39 euroa. Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 1 925,4 (1 920,9) milj. euroa. Yhtiön osakekurssi oli Helsingissä vuoden 2016 lopun tasolla ja nousi Tukholmassa 2 % vuoden aikana. Samaan aikaan OMX Helsinki -indeksi nousi 6 % ja OMX Stockholm -indeksi 6 %.

Helsingin ja Tukholman pörssien lisäksi Tiedon osakkeella käydään kauppaa monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF). Osake oli kaupankäynnin kohde ainakin seuraavissa: Chi-X, Turquoise ja BATS Europe. Yhteensä näillä markkinapaikoilla vaihdettiin 16 858 929 Tiedon osaketta, mikä vastaa noin 30 %:a kaupankäyntivolyyymistä.

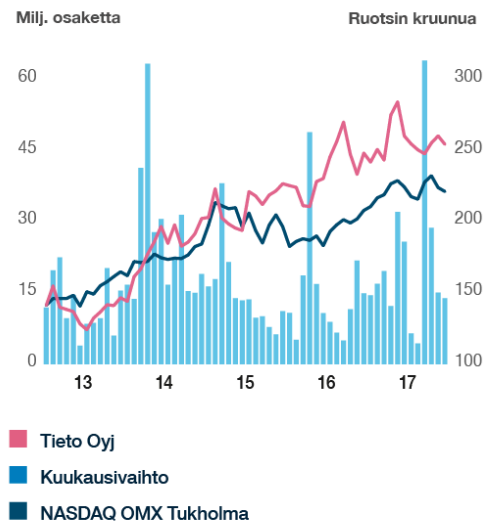
Lisätietoja Tiedon osakkeesta ja osakkeenomistajista löytyy Tiedon verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto, Helsinki

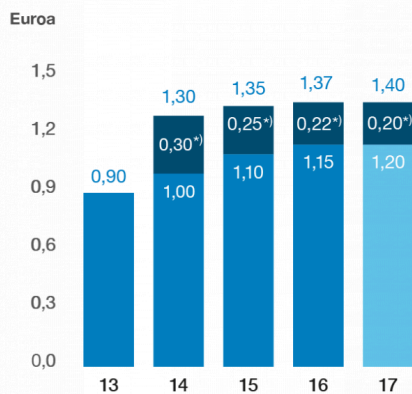
Lähde: Thomson Reuters

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto, Tukholma

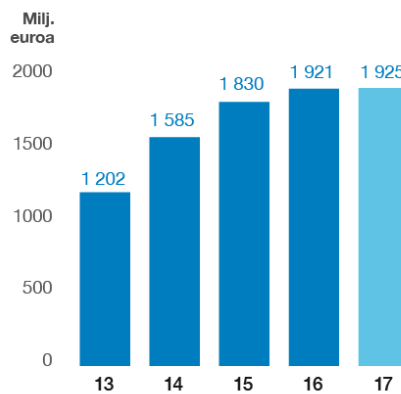
Lähde: Thomson Reuters

Osinko / osake, euroa

^{*)} Lisäosinko, euroa

Markkina-arvo, milj. euroa

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017		Osakkeet	%
1	Cevian Capital ¹⁾	11 066 684	14,9
2	Solidium Oy	7 415 418	10,0
3	Silchester International Investors LLP ²⁾	7 401 027	10,0
4	Swedbank Robur rahastot	1 883 968	2,5
5	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 571 423	2,1
6	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	838 648	1,1
7	Valtion Eläkerahasto	773 000	1,0
8	Nordea rahastot	758 259	1,0
9	OP-Suomi Arvo-sijoitusrahasto	675 050	0,9
10	Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	541 345	0,7
10 suurinta osakkeenomistajaa		32 924 822	44,4
- joista hallintarekisteröityjä		20 351 679	27,5
Hallintarekisteröidyt		24 968 124	33,7
Muut		16 216 306	21,9
Yhteensä		74 109 252	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin.

¹⁾ Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2016 oli 11 066 684 osaketta, mikä vastaa 14,9 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

²⁾ Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.6.2015, että sen omistus Tieto Oyj:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2017, % osakkeista

■ Yritykset	12,5 %
■ Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5,0 %
■ Julkisyhteisöt	5,6 %
■ Kotitaloudet	10,8 %
■ Voittoja tavoittelemattomat yhteisöt	4,2 %
■ Ulkomaiset	0,7 %
■ Hallintarekisteröidyt	61,2 %

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajat		Osakemäärä	
	Lkm	%	Lkm	%
1 - 100	6 208	37,6	345 997	0,5
101 - 500	6 530	39,6	1 714 897	2,3
501 - 1 000	1 878	11,4	1 445 035	1,9
1 001 - 5 000	1 551	9,4	3 316 236	4,5
5 001 - 10 000	165	1,0	1 157 943	1,6
10 001 - 50 000	101	0,6	2 247 258	3,0
50 001 - 100 000	23	0,1	1 515 929	2,0
100 001 - 500 000	25	0,2	5 214 046	7,0
500 001 -	10	0,1	57 141 351	77,1

Perustuu Euroclear Finland Oy:n omistajarekistereihin

Osakepääoman muutokset (1 osake = 1 ääni)	Osakkeita	Osakepääoma, euroa
Yhteensä 31.12.2006	75 841 462	75 841 462
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2007	1 883 350	0
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2007	61	61
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2008	1 935 000	0
Yhteensä 31.12.2011	72 023 173	75 841 523
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2012	354 040	110 651
Yhteensä 31.12.2012	72 377 213	75 952 174
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2013	755 154	603 238
Yhteensä 31.12.2013	73 132 367	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2014	543 536	0
Yhteensä 31.12.2014	73 675 903	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2015	334 050	0
Yhteensä 31.12.2015	74 009 953	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2016	99 299	0
Yhteensä 31.12.2016	74 109 252	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2017	0	0
Yhteensä 31.12.2017	74 109 252	76 555 412

Tieto, kaupankäyntitunnuksia

NASDAQ OMX Helsinki	TIEV
NASDAQ OMX Stockholm	TIEN
Thomson Reuters, Helsinki	TIE1V.HE
Thomson Reuters, Stockholm	TIEN.ST
Bloomberg, Helsinki	TIE1V.FH
Bloomberg, Stockholm	TIEN.SS
ISIN Code	FI0009000277

Tietoja osakkeenomistajille

OSAKKEENOMISTAJAN KALENTERI VUONNA 2018

- Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä 12.3.
- Ilmoittautuminen 16.2.–16.3. klo 15.00
- Yhtiökokous 22.3.
- Osinko irtoaa 23.3.
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 26.3.
- Osingonmaksu 9.4. alkaen

- Osavuosikatsaus 1/2018 26.4.
- Osavuosikatsaus 2/2018 20.7.
- Osavuosikatsaus 3/2018 24.10.

YHTIÖKOKOUS

Tieto Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 22.3.2018 klo 16.00. Tiedon pääkonttorissa, osoite Keilalahdentie 2-4, Espoo.

Yhtiökokousasiakirjat

Yhtiökokousasiakirjat ovat saatavilla verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Osallistumisoikeus ja ilmoittautuminen

Osakasluettelon merkitty osakkeenomistaja

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 12.3.2018 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Yhtiön osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua 16.3.2018 klo 15.00 mennessä joko:

- verkkosivuilla: www.tieto.fi/yhtiokokous
- sähköpostitse: agm@tieto.com
- puhelimitse: 020 727 1740 (ma-pe klo 9.00-15.00) tai
- kirjeitse: Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo 16.3.2018 mennessä.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon 12.3.2018. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 19.3.2018 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään viivytyksettä omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet rekisteröitymisestä tilapäiseen osakasluetteloon, valtakirjojen antamisesta ja ilmoittamisesta yhtiökokoukseen.

Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisö tulee ilmoittaa yhtiökokoukseen osallistuvan hallintarekisteröidyn osakkeen omistajan merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon viimeistään 19.3.2018 klo 10.00 mennessä.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo 16.3.2018 mennessä.

Lisätietoja osallistumisesta yhtiökokoukseen verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 yhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 1,20 euroa osakkeelta sekä lisäosinkoa 0,20 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 26.3.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin. Osinko maksetaan 9.4.2018 alkaen.

Lisätietoja yhtiökokouksesta verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Tilintarkastuskertomus

Tieto Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Tieto Oyj:n (y-tunnus 0101138-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

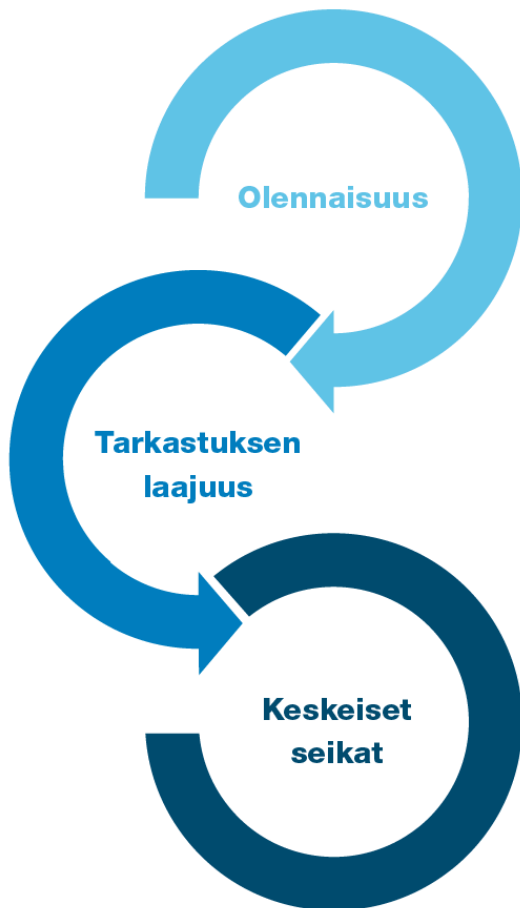
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

Olenaisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olenaisuus oli 6,5 miljoonaa euroa

Konsernitarkastuksen laajuus

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuteen sisältyivät kaikki merkittävät yhtiöt Suomessa (3), Ruotsissa (2), Norjassa (1) ja Latviassa (1), kattaen suurimman osan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Liikevaihdon tulouttaminen
- Liikearvon arvostus
- Yrityshankinnat

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olenaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta

johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olenaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olenaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olenaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olenaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olenaisuus	6,5 miljoonaa euroa
Olenaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	5 % tuloksesta ennen veroja
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olenaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Tiedon konsernirakenteen sekä yksittäisten konserniyhtiöiden koon, toiminnan luonteen ja riskit. Valitsimme tilintarkastuksen kohteeksi konserniyhtiöitä ja kirjanpidon tilejä edellä mainittujen kriteerien perusteella siten, että suorittamillamme tilintarkastustoimenpiteillä saatiin riittävä kattavuus lausunnon esittämiseksi konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Konsernitiilin päätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa****Liikevaihdon tulouttaminen**

Katso konsernitiilin päätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 ja 2.

Konsernin tuotteiden ja palvelujen luonteesta johtuen olemme tunnistaneet kaksi tilintarkastuksen kannalta keskeistä liikevaihdon tulouttamiseen liittyvää virheen ja väärinkäytöksen riskiä:

- Virheellinen katko tuotteiden ja palvelujen myynnin tuloutuksessa;
- Virheellinen tuloutus suurissa projekteissa, jotka kokonsa ja monimutkaisuutensa vuoksi vaativat erityistä huomiota sekä kirjanpidon että tilintarkastuksen näkökulmasta. Yleensä nämä projektit ovat pitkäkestoisia ja täyttävät pitkäaikaishankkeen määritelmän (IAS11).

Olemme arvioineet tulouttamiseen liittyviä konsernin tietojärjestelmiä testaamalla järjestelmiin pääsyn ja muutostenhallinnan kontroleja. Prosesseja läpikäymällä olemme arvioineet kunkin merkittävän myyntitapahtumalajin osalta keskeisten kontrollien rakenteen toimivuutta sekä testanneet kyseisten kontrollien toiminnan tehokkuutta;

Tuotteiden ja palvelujen myynnin katkon aineistotarkastustoimenpiteemme olivat muun muassa:

- Lähellä tilikauden vaihdetta toteutuneiden yksittäisten tapahtumien tarkastaminen; ja
- Liikevaihtotapahtumien testaus, jonka tarkoituksena on varmistua tulouttamisen oikeellisuudesta tilikauden aikana ja tilikauden vaihteessa.

Suurten projektien virheellisen tuloutuksen riskiin kohdistuvien aineistotarkastustoimenpiteidemme pääpaino on ollut johdon käyttämässä harkinnassa projekteja koskevia arvioita tehtäessä. Valitsimme sopimuksista otoksen ja suoritimme seuraavat toimenpiteet:

- Varmistimme, että käytetty tulouttamismenettely oli sopimuksen ehtojen perusteella asianmukainen;
- Täsmäytimme tuottoennusteen myyntisopimukseen huomioiden sopimukseen mahdollisesti tehdyt muutokset;
- Tarkastimme kustannusennusteen valitsemalla otoksen ennusteeseen sisältyviä kustannuskomponentteja, jotka täsmäytimme taustadokumentaatioon; ja
- Laskimme myyntituoton uudelleen valmistumisasteen perusteella. Arvioimme projektien valmistumisasteen oikeellisuutta vertaamalla yhtiön kirjanpitoaineiston mukaisia toteutuneita kustannuksia projektin arvioituihin kokonaiskustannuksiin.

Liikearvon arvostus

Katso konsernitiilin päätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 14 ja 31.

Liikearvon määrä konsernitaseessa on 441,3 miljoonaa euroa ja se on yksi merkittävimmistä tase-eristä. Mahdollisen arvonalentumisen ja kassavirtaa tuottavan yksikön eli testautason määrittämiseen liittyy merkittävässä määrin johdon harkintaa mm. arvioitaessa liiketoiminnan tulevaa kannattavuutta ja tulevaisuudessa toteutuviin rahavirtoihin sovellettavaa diskonttokorkoa, josta johtuen tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme johdon harkintaa edellyttävien arvioiden asianmukaisuuden varmentamiseen seuraavin toimenpitein:

- Tarkastimme käyttöarvolaskelmissa käytetyt menetelmät vertaamalla niitä IAS 36:n Omaisuusarvon alentuminen -standardin mukaisiin vaatimuksiin ja testasimme johdon käyttämän mallin matemaattisen oikeellisuuden;
- Arvioimme rahavirtaennusteiden laatimisessa käytettävää prosessia ja teimme vertailuja viimeisimpiin hallituksen hyväksymiin tavoitteisiin ja pitkän aikavälin suunnitelmiin;
- Testasimme rahavirtaennusteiden perusteena olevat keskeiset oletukset, joita ovat mm. myyntiä ja kannattavuutta koskevat ennusteet, käytetty diskonttokorko sekä ennustejakson jälkeiseen aikaan sovellettu kasvuprosentti;
- Vertasimme tilikauden toteutuneita tuloslukuja edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosenusteisiin sen selvittämiseksi, sisältyikö ennusteisiin oletuksia, jotka olivat jälkikäteen arvioituina olleet optimistisia;
- Arvioimme johdon laatimassa herkkyyssanalyyseissä käytettyjen oletusten asianmukaisuutta, arvioimalla niihin sisältyvien johdon harkintaa vaativien oletusten muutosten todennäköisyyttä; ja
- Arvioimme mallissa käytettyjen diskonttokorkojen ja pitkän aikavälin kasvuprosenttien asianmukaisuutta ja soveltuvilta osin vertasimme niitä kansantaloudellisiin ja toimialakohtaisiin ennusteisiin.

Yrityshankinnat

Katso konsernitiilin päätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 30.

Tieto osti vuoden 2017 aikana Ruotsissa Avega Group AB (publ):n kokonaiskauppahintaan 47,4 miljoonaa euroa. Hankinta on käsitelty liiketoimintojen yhdistämisenä (IFRS 3), ja siihen liittyy useita merkittäviä ja monimutkaisia harkintaan perustuvia arvioita, jotka koskevat hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittämistä.

Keskeisen osan arvonnäytystä ja kauppahinnan kohdistamista muodosti käyvän arvon määrittäminen aineettomille hyödykkeille (6,2 miljoonaa euroa), jotka asiakassuhteista. Liikearvoa muodostui 40,6 miljoonaa euroa.

Kohdistamisessa arvioitiin myös muita varoja ja velkoja.

Aineettomien hyödykkeiden osalta olemme arvioineet menetelmiä, joita johto on käyttänyt hankitun teknologian ja asiakassuhteiden käyvän arvon määrittäystä koskevissa laskelmissa sekä tarkastaneet arvonnäyttyksen sisältyviä keskeisiä oletuksia, kuten:

- arvonnäyttyksen prosessissa käytetyt rahavirtaennusteet;
- asiakassuhteiden oletetut taloudelliset vaikutusajat; ja
- laskelmissa käytetty diskonttokorko.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme. Konsernitiilin päätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että

väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme

konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 23.3.2006 alkaen yhtäjaksoisesti 11 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 5. päivänä helmikuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tomi Hyryläinen
KHT

Tiedon verkkovuosikertomus on saatavilla osoitteessa
www.tieto.com/ar2017

Tieto Oyj

Keilalahdentie 2-4
PL 2, 02101 Espoo
Puh. 0207 2010
Fax 0207 268898

www.tieto.com

Sijoittajasuhteet: [ir\[at\]tieto.com](mailto:ir[at]tieto.com)